BONDIA® ARUBA

Diasabra 11 di APRIL 2026 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

E

Salario minimo pa hoben... Pakico un debate isola...?

Pagina 5

ABC ta pidi regulacion mas estricto despues di caso di venenamento di Warawara

Pagina 4

- **Seguridad y proteccion den centro di Oranjestad reforsa cu sistema nobo di camara y speaker** Pagina 6
- **Haiti: Kenia ta rechasa acusacionnan di abuso sexual den mision dirigi pa e pais** Pagina 11
- **Starmer ta bisa cu NATO ta den interes di Merca** Pagina 23

FIU: Aruba ta cumpli cu standard internacional den lucha contra crimen financiero

Pero algun sector ta keda vulnerable

Pagina 2

Oposicion Venezolano ta exigi eleccion despues di caida di Maduro

Pagina 10

Trump a adverti Iran di kico lo pasa si negociacionnan fracasa

Pagina 24

BONDIA ARUBA

FIU: Aruba ta cumpli cu standard internacional den lucha contra crimen financiero

Pero algun sector ta keda vulnerable

Durante e ultimo aña, estafanan online a surgi dramaticamente y pueblo di Aruba a keda sacudi pa e cantidad di skema y "fake news" cu a circula riba plataformanan di red social. Manipulacionnan di ATM tambe a gara atencion di medionan di comunicacion, y a tuma nota di con rapido e menasanan aki ta evolucionando. Memey di e realidad aki, Financial Intelligence Unit Aruba (FIU-Aruba) ta hunga un rol esencial den protege integridad di nos sistema financiero. Den un entrevista cu Bon Dia Aruba, director di FIU-Aruba, Sr. Angelo Brete, a comparti algun aspecto di e trabao di e unidad, e posicion di Aruba riba nivel internacional, y e vulnerabilidadnan cu ainda tin.

FIU, cual anteriormente tabata yama Melding Ongebruikelijke Transacties (MOT), ta cumpliendo 30 aña di existencia e aña aki, pero ta un entidad cu pa gran parti di su existencia a opera di cortinanan. Sr. Brete ta splica cu desde cu el a bira hefe na 2019, el a haya ta importante pa pone FIU riba mapa internacional. Desde cu a cuminsa cu e iniciativa aki, FIU Aruba a mira un aumento den reconocemento internacional.

E ta enfatisa cu FIU ta un instancia independiente cu ta funciona como un intermediario entre sector priva y autoridadnan hudicial di Aruba. Por ehempel, instancianan manera banco, notario, casino y companianan di seguro, entre otro, tin un obligacion pa reporta actividad financiero sospechoso na FIU. FIU ta analisa e reportahe a base di conocemento tipologico y metodonan di labamento di placa. Si ta haya cu e reportahe ta bal un investigacion, ta entrega esaki na Ministerio Publico (OM). Di e manera aki, FIU ta un instancia cu ta valida casonan sospechoso di crimen financiero, sin investiga nan. E instancia tampoco por acusa un persona di crimen financiero. E hurisdiccion aki ta cay bao OM.

Banda di esey, FIU tin un rol sumamente importante riba nivel internacional. Manera Sr. Brete ta splica, e forsa di un FIU ta den su colaboracion cu otro FIUnan internacional. Un FIU ta existi pasobra Financial Action Task Force (FATF) ta e instancia global cu ta bin cu recomendacion/standardnan pa tur pais cumpli cune pa asina por haci negoshi riba mercado internacional. Un di e recomendacionnan mas importante di FATF ta cu tur pais mester tin un FIU. Aunke e no ta obligatorio, Brete ta splica cu si un pais no tin FIU y pues no ta cumpli cu standardnan internacional, e ta core riesgo di isola su mes for di mercado internacional. Den otro palabra, un pais sin un FIU ta ser considera un pais riesgoso pa comercio, cual ta causa cu otro pais no lo kier haci negoshi cune.

FIUnan rond mundo ta comparti conocemento cu otro. Tambe nan ta comparti inteligencia, cual ta diferente cu evidencia, segun Brete ta splica. Inteligencia ta constitui mas di data di transaccionnan. Un FIU por tin informacion tocante transaccionnan financiero sospechoso, pero no por investiga mas leu cu esey. Buscamento di evidencia ta cay e ora den man di OM.

Tendencia di crimennan financiero na Aruba y otro vulnerabilidad

Segun un rapport di FIU Aruba di 2024, reportahenan di posible labamento di placa ta un actividad cu FIU ta investiga mas, sigui pa corupcion y soborno, financiamento di terorismo y fraude/estafa.

E director ta enfatisa cu "labamento di placa" ta un container begrip. Hopi ta pensa cu labamento di placa ta relaciona cu droga so, pero labamento di placa por ta relaciona cu otro manera di haya placa ilicitamente. E por ta relaciona cu atraco di banco, extorsion pa cash of otro tipo di crimen. Pues tin diferente "grondsdelicten" cu ta considera bao labamento di placa, Brete ta splica.

E placa ilicito ey ta ser poni back den e sistema financiero di Aruba via metodonan cu ta parce legal. Por ehempel door di establece restaurant of cumpra y bende cas. Labamento di placa por ta conecta cu corupcion of fraude tambe, manera malversion. Individualnan inocente tambe por keda afecta door di e tipo di actividadnan criminal aki. Por ehempel, un persona por ser acerca pa otro pa manda placa pa un pais. E persona aki por bisa cu e ta indocumenta y pues tin miedo cu por ser deporta. E personanan aki por hasta ofrece pago na e victima pa manda placa. Esaki e ta haci hopi biaha no solamente cu un persona, sino cu mas.

E victima di e manera aki por ser usa—sin cu nan sa—pa facilita transaccionnan criminal.

Na Aruba, Sr. Brete ta subraya cu e sector di real estate, en particular, ta keda hopi vulnerable pa crimennan financiero.

Aunke a haya mas di 61.000 melding di transaccionnan inusual den 2025 (mas cu añanan anterior), e sector di real estate no ta meld hopi mientras cu riesgo ta grandi. Un ehempel di esaki ta relaciona cu trafico di hende.

Aunke no tin evidencia cu esaki ta pasando na Aruba, Brete ta bisa si cu e sector ta hopi vulnerable pa esaki y ta posible cu e ta pasando, specialmente ora ta considera cu e sector ta mirando un crecemento fuerte. Brete ta sigui splica cu ta dificil pa investiga casonan asina pasobra victimanan casi nunca ta reporta e crimen pa via di miedo of extorsion.

Den region di Caribe, tin varios caso unda casnan ta ser cumpra door di stranhero y verhuurd pa turistanan. Pero a nota un tendencia cu e casnan aki ta ser verhuurd casi exclusivamente pa hende muher so, cual por señala cu nan ta ser usa pa prostitucion. Airbnb ta keda vulnerable pa esaki. Y mirando cu na Aruba e sector aki no ta bon regula, ta posible cu e tendencia aki ta presente riba nos isla tambe.

Un otro buraco cu ta existi na Aruba ta e falta di monitor actividad di criptomoneda. Aki na Aruba no tin proveedor di activo virtual oficial, cual ta un entidad cu ta sirbi como intermediario transaccionnan

cu criptomoneda. Sinembargo, FIU ta ser notifica toch di cierto transaccionnan via criptomoneda na Aruba, mayormente door di FIUnan internacional.

FIU Aruba actualmente no por mira transaccionnan di criptomoneda, pasobra esakinan no ta pasa via e canal tradicional na Banco Central. Transaccionnan ta pasa door di un 'block chain'. Si Aruba tabatin e entidad referi como VASP, nan lo ta obliga di reporta cerca FIU. Banco central tambe lo mester duna permiso pa e VASPS aki opera riba e isla, Brete a splica.

Aruba bon para, pero falta mas

Na Aruba no tin legislacion pa establece un VASP, cual por haci analisis di criptomoneda un poco mas complica. FIU Aruba ta basta digitalisa, unda Brete a afirma cu gobierno a inverti casi 4 miyon pa modernisa su sistema. Aunke esaki sigur ta un paso den bon direccion, ainda no tin fondo suficiente pa establece un VASP of pa haya hermentnan sofistica cu por analisa criptomoneda. Brete a splica cu esakinan ta hopi caro, unda algun di nan por hasta costo mas cu shen mil florin tur luna.

Asina mes, Brete ta enfatisa cu gobierno di Aruba semper a para tras di e cambionan legal cu tin mester. Esaki pa preveni consecuencianan grandi pa e pais den mercado internacional. Si no sigui cumpli cu standard internacional nos ta cay den problema grandi pasobra nos economia ta depende hopi riba comercio for di exterior. Si Aruba ser considera como pais riesgo, banconan internacional no lo kier haci negoshi mas cu nos, y nos ta enfrenta un golpi enorme na nos economia. Y esaki ta aplica tambe pa otro pais.

Pa loke ta Aruba, Brete a señala cu e isla ta bon para den evaluacion di cumplimento. Manera el a conta, Aruba a score hopi bon den evaluacion di CFATF (FATF di region Caribe) den cumpli cu standardnan pa combati labamento di placa, financiamento di profileracion y financiamento di terorismo. Aruba ta entre tres pais den Caribe cu a score bon.

A pesar di demostra compromiso pa cumpli, Brete ta señala cu e sector publico por hunga un rol mas fuerte, specialmente pa loke ta aplicacion di ley y aliniacion cu diferente entidad gubernamental. Por ehempel, tin un ley na Aruba cu entidadnan publico sui generis manera SERLIMAR y organisacionnan unda gobierno tin 100% shares manera SETAR, AAA etc. Tambe por haci melding cerca FIU. Esaki ta algo cu e companianan aki mes no ta haciendo ainda, segun Brete ta splica, pues tin un falta den implementa e legislacion aki.

Pues, aunke Aruba no ta den riesgo di perde confiansa den mercado internacional, ta importante pa keda consciente cu vulnerabilidad y buraconan ta persisti, specialmente unda intensidad di cash, structuranan legal, transparencia di propietario y vulnerabilidad di integridad ta topa otro.

Fraccion di MEP ta sigui cuestiona biahe oficial di minister Croes pa Hulanda y ta exigi mas transparencia

Un serie di intercambio di pregunta y contesta entre minister di Relacionnan den Reino, Enseñansa, Hubentud, Innovacion y Deporte, Gerlien Croes (Futuro) y lider di fraccion di MEP, parlamentario Evelyn Wever-Croes, a conoce un desaroyo nobo recientemente.

Despues cu minister Croes anteriormente a contesta e preguntanan di parti di e parlamentario tocante su biahe oficial pa Hulanda na final di 2025, usando e frase "zie vraag 1" den multiple contesta, dia 8 di april ultimo e mandatario a manda contestanan nobo y mas detaya riba algun di e preguntanan.

Diaranson ultimo minister Croes, a entrega contestanan formal nobo riba un set di pregunta por escrito haci pa parlamentario Wever-Croes. E corespondencia, transmiti na Presidente di Parlamento, a bisa cu e minister tabatin intencion di duna claridad pa loke ta trata e biahe y e proceso di tumamento di decision relaciona cu esaki, despues cu inicialmente a manda contesta, dia 23 di maart, riba e mesun preguntanan pero sin duna ningun detaye of clarificacion tocante e proceso di tumamento di decision

Den e su contesta mas recien, e mandatario a confirma cu e meta oficial di e biahe tabata pa atende e reunion di Rijksministerraad (Conseho di Minister di Reino) cu a tuma luga dia 31 di october 2025, na Hulanda. E bishita a tuma luga di 29 di october pa 1 di november 2025, y a ser realisa di acuerdo cu un decision di Conseho di Minister di Aruba, segun el a indica.

E minister a splica cu, durante su estadia, el a participa den e Conseho di Minister di Reino y a tene discusionnan informal cu minister y secretarionan di estado. E interaccionnan aki, el a señala, a enfoca riba intercambio di informacion, discuti dossiernan continuo, y fortalece cooperacion dentro di Reino.

Pa loke ta e resultadonan di e biahe, Croes a declara cu e obhetivo primordial tabata pa representa Aruba su interesnan den asuntonan di Reino den cuadro di Conseho di Minister di Reino. Tambe el a señala cu no a conclui ningun acuerdo formal, memorandum di compromdemento, of asociacionnan nobo durante e bishita.

Contestando e pregunta si e biahe tabata resultado di un invitacion of riba iniciativa propio, e mandatario a splica cu a base di acuerdonan den gobierno, Aruba lo ser representa pa ministernan di Aruba na Conseho di Minister di Reino te cu gobierno nombra un minister plenipotenciario nobo.

Pa loke ta trata e aspecto financiero, e minister a referi na e guianan di gobierno existente pa biahe oficial, indicando cu gastonan manera vuelo, acomodacion y compensacionnan diario tabata ser maneha di acuerdo cu e regulacionnan aki. E minister no a inclui tampoco un desglose detaya di gasto den e contesta.

Reaccionando riba e ultimo contestanan di minister Croes, parlamentario Wever-Croes a indica cu aunke el a ricibi contesta riba algun pregunta, algun otro pregunta a keda sin contesta. Dia 9 di april, Wever-Croes a entrega un set nobo di ocho pregunta di siguimento, citando loke el a describi como un aclaracion insuficiente, particularmente pa loke ta trata aspectonan financiero y e hustificacion pa e biahe.

Den su carta di siguimento, e parlamentario a señala cu, segun e contestanan di e minister mes, no tabatin puntonan di agenda durante e reunion di Conseho di Minister di Reino di 31 di october cu tabata concerni Aruba directamente. Tambe el a señala cu no a identifica resultadonan concreto di e biahe. E factornan aki, el a argumenta, ta lanta preguntanan tocante e necesidad y proporcionalidad di e bishita.

Entre e preguntanan nobo cu a ser haci tabatin peticionnan pa un specificacion completo di e gastonan total di e biahe, incluyendo pasashi di avion, acomodacion y compensacion, y tambe un splicacion di con e gastonan ey ta hustifica pa loke a ser describi como un biahe cortico principalmente pa asisti na un solo reunion. Preguntanan adicional a busca aclaracion riba dicon no a considera formanan alternativo di participacion potencialmente mas efectivo pa costo.

Tambe Wever-Croes a pidi informacion detaya tocante e reunionnan informal cu e minister a referi na dje, incluyendo e identidad di e funcionarionan envolvi, e topiconan cu a ser trata, y cualkier resultado real. Ademas, el a pidi pa documentacion relaciona cu e decision di Conseho di Minister cu a autorisa e biahe, incluyendo conseho profundo y materialnan di sosten.

E desaroyonan di april ta construi riba intercambionan anterior entre e dos politiconan. Dia 25 di maart 2026, Wever-Croes ya a lanta preocupacion tocante loke el a caracterisa como contesta incompleto na su set inicial di 13 pregunta, cu a ser entrega na november 2025.

Den e carta ey, el a declara cu e minister a contesta solamente un pregunta, mientras cu e tabata referi na e contesta ey pa otro preguntanan. Di acuerdo cu Wever-Croes, e manera aki no a constitui un contesta completo, particularmente mirando cu e preguntanan a atende diferente asunto manera toma di decision, composicion di delegacion, gasto y obligacionnan di reportahe.

El a enfatisa cu e derecho di parlamentarionan pa ricibi contesta completo y substancial ta un componente fundamental di democracia parlamentario, argumentando cu contesta insuficiente ta stroba e habilidad di e legislatura pa eherce su funcion di supervision.

E contesta inicial cu e minister a duna, fecha 23 di maart 2026, en berdad tabata cortico. Den e contesta ey a contesta varios pregunta referiendo back na e prome contesta, cu a bisa cu e proposito di e biahe tabata pa atende Conseho di Minister di Reino.

Mientras cu den e documento di 23 di maart minister Croes a indica cu el a biaha su so y cu gastonan a ser maneha segun e guianan oficial di biahe, e no a duna datonan financiero detaya ni splicacionnan amplio riba varios di e asuntonan treci dilanti den e preguntanan.

E tema profundo di e intercambionan aki ta e biahe oficial cu e minister a haci na fin di october 2025. Di acuerdo cu e rapport di biahe inclui den e documentacion di april 2026, e bishita tabata limita den alcance y a enfoca principalmente riba participacion den e reunion di Conseho di Minister di Reino na Den Haag.

E agenda mas amplio di e reunion di Conseho di Minister di Reino di 31 di october 2025, manera ta refleha den e lista di decision oficial inclui den e documentonan, a cubri un rango di topico, incluyendo asuntonan di politica exterior, nombramento, y proposicionnan legislativo relaciona cu paspoort y acuerdonan internacional. E registronan no ta indica puntonan di agenda specificamente enfoca riba Aruba.

Segun cu e corespondencia ta sigui, e asunto a evoluciona den un discusion mas amplio tocante transparencia, responsabilidad, y e nivel di detaye necesario den e reportahe ministerial na Parlamento. Parlamentario Wever-Croes a indica cu, si no duna contesta completo, e lo por persigui instrumentonan parlamentario adicional pa atende e asunto.

E minister, di su banda, a declara su boluntad pa duna mas aclaracion si ta necesario, mientras e ta mantene cu su contesta y e rapport di biahe cu ta compañ'e ta ofrece suficiente bista riba e proposito y conducta di e biahe.

Cu deadline fiha pa 29 di april 2026 pa e ultimo rond di preguntanan, ta anticipa cu e intercambio lo sigui den e proximo simannan, mientras cu fraccion di MEP ta busca mas informacion riba e biahe y e manera di minister Croes pa informa riba e biahe oficial.

BONDIA ARUBA

ABC ta pidi regulacion mas estricto despues di caso di venenamento di Warawara

Un publicacion recien riba rednan social di Aruba Birdlife Conservation (ABC) a lanta un discusion, despues di a subraya e situacion di un Warawara cu a ser venena, halando atencion riba e necesidad urgente pa un regulacion mas estricto di substancianan toxico cu ta matando fauna sin intencion na Aruba.

Den e publicacion ABC a mustra e parha cu ta luchando pa su bida y a splica cu venenamento tabata e causa di e estado critico di e parha. E organisacion a usa e momento pa conscientisa comunidad tocante e consecuencianan no intencional di uso di veneno den henter e isla. Nan a enfatisa cu ora cu personanan usa veneno, esaki no ta keda caminda e ta ser poni, pero ta plama den e ecosistema, afectando parha, bestia, y finalmente ciudadanonan tambe. "Nos ta venenando nos propio naturalesa. Nos propio isla," e organisacion a subraya.

E publicacion ta lanta preguntanan importante tocante responsabilidad. Ken mester regula e uso di veneno, ki medidanan tin na vigor actualmente, si nan ta suficiente, y con e comunidad por balansa e necesidad pa control di plaga cu e proteccion di fauna y salud publico como un punto di prioridad.

ABC a haci un yamado urgente na gobierno di Aruba pa regula e tipo di veneno cu ta permiti, defini y aplica dosis sigur, y implementa guia y monitoreo estricto.

E reaccion di publico tabata inmediato y emocional. Hopi usuario inicialmente a interpreta e publicacion como evidencia di crueldad intencional, expresando rabia y tristesa. Sinembargo, segun cu e combersacion a desaroya den e comentarionan, un comprondemento mas suavisa a cuminsa surgi. Usuarionan a señala cu incidentenan similar a yega di sucede caba, hopi biaha sin intencion cla pero cu consecuencianan devastador.

Loke tabata cla den e comentarionan ta un conscientisacion creciente bao di e residentenan cu e asunto no ta sinta solamente den accionnan individual, pero den e falta di regulacion y aplicacion cla rond di e uso di substancianan toxico. Hopi usuario a ripiti e yamado di Aruba Birdlife Conservation pa un supervision mas fuerte, argumentando cu sin control apropia, e incidentenan aki lo sigui sucede.

Un usuario a enfatisa a cuestiona con ta posibel cu ningun gobierno no por a regula nada pa loke ta trata flora & fauna, of e problemanan di cacho riba caya. "No tin placa pa gana eynan. E cacho riba caya, tanten cu e fundacionnan ta percura p'e, paki-

co nos gobierno mester preocupa? Nan ta mucho ocupa ta modela y bringa cu e otro partido henter dia tur dia," e usuario a bisa.

Otro usuario tambe a trece dilanti e hecho cu gobierno no ta haci nada den e aspecto aki. "Mi ta di acuerdo cu esaki no ta manera. Tur esaki ta bolbe back na e partidonan tradicional cu cada biaha ta hunga stoelendans no ta haci nan trabao y tur cos ta bay for di man. Hopi cacho riba caya, hopi sushi, hopi auto, hopi turista, hopi hotel, condominio, Airbnb, hopi inmigrante, hopi hende. Aruba ta yen, no tin mas lugar. Tur esaki ta afecta nos hendenan local y flora y fauna tambe," el a indica.

Algun otro usuario a trece dilanti un punto cu den pasado ya a bin dilanti na varios ocasion, venenamento di cacho riba caya. Un usuario a señala cu hopi hende ta bezig ta poniendo veneno rond pa sea mata cacho nan di caya of paloma cu ta invadi dak nan di cas, loke ta trece como consecuencia cu otro tipo di animal por sufri pa motibo di esaki, algo cu e usuario a enfatisa no ta corecto, ya cu mata bestia no ta e solucion.

Otro ciudadano tambe a expresa su disgusto pa e situacion cu tin relaciona cu venenamento di cacho riba caya, cu ta trece consecuencia pa otro bestia. "Hende ta cana rond ta venena cacho djis pa existi y purba sobrevivi. Nan no ta pensa riba e consecuencianan di nan accionnan y cu otro bestianan of hasta muchanan chikito por mishi of ingeri e veneno aki scondi den carni manera hotdog," el a señala.

Un otro usuario a reacciona expresando su tristesa pa e situacion y a indica cu Aruba a perde su bunitesa di antes. "Tur caminda riba e isla ta un situacion malo pa fauna. Veneno ta un di e cosnan di mas malo. Nos a casi perde un di nos pushinan pasobra e bisiña a spuit veneno manera awa. Djis pa mata fruminga. No tin regla tocante compra di veneno," el a indica.

El a agrega cu ademas di esaki tambe tin e situacion di sushedad den naturalesa, algo cu e ta mira tur caminda cu tambe ta dañino pa e fauna.

E publicacion di e organisacion a enfatisa cu venenamento di fauna ta completamente prevenibel. Door di regula e tiponan di veneno disponibel, con nan ta ser distribui, y con nan ta ser usa, autoridadnan por reduci e riesgo di venenamento secundario of accidental significantemente. Esaki ta encera sigura cu veneno no ta facilmente accesibel, cu nan ta ser usa responsablemente, y cu alternativanan mas sigur ta ser promovi ora ta posibel.

Conscientisacion den comunidad tocante e impacto cu nan accionnan por tin riba medio ambiente ta esencial. Cambionan simpel—manera usa alternativanan no-toxico, deshaci di substancianan dañino corectamente, y raporta casonan di venenamento sospechoso por haci un diferencia significante.

Parhanan y otro fauna ta specialmente vulnerabel pa venenamento secundario. Esaki por sucede ora bestianan ta consumi presa of cadaver cu ya a ser exponi na substancianan toxico. Parhanan cu ta alimenta cu bestianan mas chikito ta core riesgo halto pasobra e bestianan chikito aki por a ingeri veneno. Di e manera aki, un substancia destina pa elimina plaga por move den e cadena di cuminda, afectando especienan cu ta hunga un rol esencial den e ecosistema di Aruba.

Parhanan tambe por ser venena door di awa of tera contamina. Kimiconan usa den agricultura, of pa control di plaga por filtra caminda parhanan ta bebe awa of busca cuminda. Hasta cantidadnan chikito di cierto toxina por ta dañino, particularmente cu tempo.

Tambe tin e riesgo di kimiconan di cas y di medio ambiente. Substancianan manera pesticida, herbicida, materialnan di limpiesa, of hasta combustibel basha por termina den espacio pafo. Parhanan cu bin den contacto cu esakinan—sea door di ingeri nan of absorbe nan via nan cuero of pluma—por bira malo of muri.

Segun cu e yamado pa regulacion ta bira mas fuerte, hopi ta spera cu e incidente aki lo sirbi como un punto di cambio. Door di atende e tema na su fuente, Aruba tin e oportunidad pa proteha su fauna, salvaguardia salud publico, y fomenta un relacion mas sostenibel entre hende y medio ambiente.

Cu e medidanan corecto na su luga, incidentenan asina por ser preveniy Aruba su fauna por ser proteha miho pa generacionnan cu ta bin.

BONDIA ARUBA

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Francis Dirksz

Colaboracion
Agence France Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

BON DIA ARUBA ta un corant redacta y imprimi na Aruba y ta obenibel di dialuna te cu diasabra. Ningun contenido por wordo reproduci sin permiso di editor.

Editorial

Salario minimo pa hoben... Pakico un debate isola...?

Atencion y discusion atrobe encuanto salario minimo, salario mínimo pa hoben y e mínimo di ingreso necesario pa subsistencia. Esaki ta positivo, basta nos ta dispuesto pa contempla tur aspecto y no solamente esun cu ta parce importante den e debate politico momentaneo. Por observa cierto malcontento parlamentario cu e proceder di e actual ministro encarga cu asunto laboral, unda a crea e impresion, segun e criticonan, cu pronto durante e aña aki caba lo tuma medida tocante un salario minimo pa hoben. Esey no a sucede ainda y probablemente no lo tuma lugar durante e aña aki tampoco. Esey pa motibo obvio, por ehemplo e custumber sensato, di empresa pa planifica nan aña financiero desde final di e aña anterior. Cambio den estado financiero cu medida di bastante influencia no ta algo deseable.

Pero tin mas asunto. E critica parlamentario ta mustra, corectamente, riba e situacion di posible exposicion na abuso na pia di trabao di empleado hoben, entre 15 y 17 aña, cu no tin un salario minimo legal. E salario minimo general ta conta pa empleado desde 18 aña di edad, pa esnan mas hoben no tin nada regla, un deseo di hopi aña sin ningun perspectiva di keda realiza. Den e sentido aki ta comprende e critica, pero ta necesario contempla e otro motibonan pa introduci un salario minimo pa hoben. Aki nos ta tuma e origen di nos salario minimo como punto di salida. E modelo Hulandes pa esaki ta encera dos pensamento: Uno, e salario minimo ahusta na necesidad y habilidad di un hoben, cu den mayoria di caso no tin e educacion y experiencia cu ta base pa e salario minimo general. Dos, y esaki ta hopi importante: e salario minimo mas abao pa hoben mester sirbi como un incentivo pa sigui cu nan educacion, pa minimiza e problema di hoben cu ta bandona nan educacion, pa den un fase posterior di bida lamenta e decision ey y mester busca forma pa completa nan educacion profesional ora otro compromiso, por ehemplo di un propio famia y yiu, ta haci esaki un tarea hopi mas dificil.

Ta importante tambe pa mira e problema di e hoben riba mercado laboral cu cierto realismo. Di un banda e grupo di hoben entre 15 y 17 aña ta un parti minimo di e forza laboral, pero si cu e anotacion cu practicamente tur ta cay den e categoria di 'educacion no completa'. Kico ta e respuesta gubernamental pa cu esaki? Cifra presenta pa e departamento di asunto laboral lo ta mustra riba un averahe real di salario pa hoben cu ta 73% di e salario minimo pa adulto. Hopi cerca di eventual norma legal, pero esey no por ta argumento pa keda sin introduci un salario minimo pa hoben, pasobra ta trata aki di preveni formalmente posible abuso. Esaki ta parce nos un regla general ora ta impone ley pa preveni abuso: no ta importa cuanto persona, natural o legal, ta cumpli caba cu e norma proponi, importante ta pa preveni abuso bao di tal norma. Den e sentido aki mester tabata posible pa adelanta e asunto di e salario minimo na un fecha mas pronto posible, y laga e asunto di formalizacion di educacion – obligatorio – pa e hoben cu ta traha caba, pa un proximo ronda di legislacion.

Esaki pa un motibo particular. Na e momento aki e ley di educacion obligatorio ta conta pa hoben te cu 16 aña. Pero aki tin algun asunto pa clarifica. Kico ta sucede cu e hoben cu ta bandona scol mientras ainda ta vigente e obligacion pa ta na scol? Y kico ta e instrumentonan disponible pa sigui duna educacion, aunke sea parcial, na hoben cu ta traha na e edad ey? Asina leu cu nos a comprende, no tin un respuesta satisfactorio na e pregunta aki. Esey ta obliga nos haci e siguiente pregunta: con nos ta papia di asunto strategico encuanto nos sistema di educacion, si nos no ta mira nada ainda pa remedia esaki? Talvez e pensamento ta cu e problema aki ta concerni un grupo relativamente chikito, anto por djis ignora esaki y 'laga bida mes resolve esaki'? Si esey ta e caso y no ta mira necesidad pa cambia e situacion aki, di violacion di ley di educacion obligatorio mientras no tin actuacion, anto ainda ta persisti e situacion di posible abuso salarial contra hoben den e categoria aki; algo cu por resolve sin mester contempla e aspecto di educacion continua. Sin embargo, si esaki ta e pensamento – aunke no expresa – gubernamental, anto ta keda ainda e interogante pakico practicamente tur gobierno ta enfatiza e importancia di 'lifelong learning' si voluntariamente ta laga un abismo den educacion di un grupo di hoben cu supuestamente nan lo mester combati despues cu 'lifelong learning' despues? Den e sentido aki lo ta mihor pa opta pa aumento di e edad di educacion obligatorio te na 18 aña? Bon mira, pa mas di 30 aña nos no tin ningun control riba (grado di) educacion di e trahador importa. Lo unico cu nos tin den nos man ta e posibilidad di garantiza nos propio hobennan un mihor futuro, incentivando un educacion completo mas tanto posible.

Henter e discusion aki, cu merece debido atencion, ta bin dentro di e cuadro mas amplio di e debate encuanto salario minimo y e minimo di subsistencia ('bestaansminimum'). Maneho gubernamental en general lo ta pa cera e 'gap' existente entre salario minimo y e bestaansminimum, pero aki tin varios obstaculo pa vence. Pero esey lo keda pa un siguiente Editorial.

Homber deteni pa posesion di arma di candela condena cu castigo di prison

Cuerpo Policial Aruba ta bolbe enfatisa e importancia pa entrega e arma di candela boluntariamente, despues cu a detene un persona pa posesion di arma y diamars den corte hues a conden'e cu 18 luna di prison.

Diadomingo 29 di maart 2026, Polis a haci un detencion relaciona cu posesion di arma di candela.
Durante un control den e vehiculo di e sospechoso, agentenan policial a haya un tas cu tabata contene un pistol hunto cu municion. Esaki ta subraya un bes mas e peliger cu presencia di arma di candela ilegal ta representa den nos comunidad.
E persona en cuestion a keda deteni mesora pa violacion di e Vuurwapenverordening. Ta trata di e homber naci na Aruba, T.S.C. Cuerpo Policial di Aruba y Ministerio Publico a traha cu rapidez riba e caso y diamars 7 di april 2026 T.S.C. a ser hiba dilanti Corte den un asina yama "snelrecht zitting". Hues a conden'e pa un castigo di prison di 18 luna, di cual 6 luna ta condicional.
Ademas Hues a pon'e bao supervision di Reclassering como un condicion adicional.

Cuerpo Policial conhuntamente cu Ministerio Publico kier enfatisa cu e accion di entrega bo arma di candela ilegal ainda ta andando. Meta di e campaña aki ta pa duna tur persona e oportunidad di deshaci di nan arma di candela ilegal sin cu nan ser persigui penalmente pa e posesion di esaki.

Un recordatorio cu accion di entrega e arma di candela ilegal ta te cu dia 24 April 2026 y bo por deposit'e den e baki blauw na San Nicolas y bo ta keda completamente anonimo.
Autoridad ta manda un aviso cla y raspa cu e controlnan lo sigui intensifica den tur bario. Haci uzo di e oportunidad aki awor: no warda te ora ta laat. Entreg'e of nos mes lo bin busk'e!

Iniciativa di seguridad y proteccion den centro di Oranjestad reforsa cu sistema nobo di camara y speaker

Aruba Tourism Authority (A.T.A.) ta reafirma su compromiso cu un destinacion sigur, atractivo y di calidad pa residente y bishitante, mediante su apoyo na e Downtown Oranjestad Security & Safety Initiative.

Centro di Oranjestad ta e curason historico y comercial di Aruba. Inversion den seguridad y proteccion den e area aki ta esencial pa sostene revitalisacion den centro, apoya economia local y mantene Aruba su reputacion como un destinacion sigur y atractivo. E sistema di camara y speaker (public-address system) ta yuda cu prevencion di incidente, intervencion mas lihe ora tin situacion critico y ta contribui na comunicacion efectivo cu publico ora ta necesario.

Pa A.T.A., seguridad den area publico ta un elemento esencial pa e experiencia total di destinacion Aruba. Un centro sigur ta contribui no solamente na bienestar di residente, pero tambe na confiansa di bishitante. A.T.A. a brinda apoyo na e iniciativa aki resultando den provision di e material y instalacion.

Tocante Downtown Oranjestad Security & Safety Initiative

E iniciativa a wordo lidera pa Oranjestad Business Improvement Zone (OBIZ), den colaboracion cu A.T.A. y Gobierno di Aruba. Recientemente a completa e implementacion di e sistema nobo di camara di seguridad y speaker (public-address system) na varios punto strategico den centro di Oranjestad.

E proyecto a wordo ehecuta pa Prorisk Security Management N.V., tambe conoci como Bossi Security, den estrecha colaboracion cu negoshi y comerciantenan di centro di Oranjestad. E sistema ta inclui 41 camara di seguridad nobo, 10 speaker publico conecta na red y integracion cu infrastructura existente. Tur e sistema ta conecta cu un Monitoring Center cu ta funciona 24 ora pa dia, 7 dia pa siman.

E iniciativa a wordo implementa den cooperacion cu Cuerpo Policial Aruba (KPA), cu ta aprecia e contribucion positivo na reforsamento di seguridad y proteccion den e centro di Oranjestad.

Cu su apoyo na e iniciativa aki, A.T.A. ta sigui traha activamente cu partnernan publico y priva pa eleva calidad di bida, reforsa seguridad di destinacion y sigura cu Aruba ta permanece un luga unda seguridad y hospitalidad ta bay man den man.

Asina bon
Nos Papiamento ta...?

Palabra nobo, y palabra bieu...

Den e edicion aki di nos columna tocante nos Papiamento, pa cuminza atencion pa palabra nobo. Esakinan ta yega na nos via noticia internacional unda ta trata por ehemplo di asunto tecnico pa cual na Papiamento nos no a desaroya un vocabulario asina extenso ainda. Un ehemplo for di e mundo di petroleo. Den e caso di e crudo ultra-pisa di Orinoco ta referi na e necesidad di 'diluyente' pa por haci e crudo pisa aki, cu ta casi asfalt, mas liquido pa por transporta esaki via tuberia. E verbo corespondiente ta 'dilui' (Spaño: diluir). Ambos palabra no ta den nos Vocabulario oficial ainda. E proceso cu e diluyente ta causa, ora mezcla esaki cu e materia concerni, ta cu e 'viscosidad' di e materia ta disminui; otro palabra cu no ta conoci den nos Vocabulario, pero cu traductornan oficial sin duda algun lo a topa caba den nan trabao.

Loke nos no ta usando – ainda – ta e adhetivo 'viscoso' pero no ta exclui cu esaki na cierto momento por bira algo comun. Esaki ta parce nos un bon momento pa splica loke ta sucediendo den desaroyo di nos idioma desde inicio. Den un idioma crioyo manera esun di nos cada vez nos por mira e fenomeno cu un cierto palabra, mas tanto un verbo o sustantivo, ta penetra den nos idioma, anteriormente principalmente via comunicacion oral, pero awendia hopi mas via palabra skirbi. Esaki naturalmente ta relaciona cu e hecho cu awor casi tur hende, den nos comunidad anto, sa lesa y skirbi y ta absorbe mas conocimento via texto. Cu esaki naturalmente e palabra papia no a desaparece, pasobra nos ta comunica y ta mira video di tur tipo cu ta trece nos cierto vocabulario y con pa pronuncia palabra na diferente idioma. Loke ta algo particular di nos tipo di idioma ta cu nos no ta 'hereda' di biaha tur e otro palabranan di mesun 'famia', pero den transcurso di tempo, segun ta necesario, e otronan ta bin aden. Pa keda na e ehemplo usa aki, awor nos ta papia di 'diluyente' pero no di 'dilui', ainda. Talvez, ora nos yega asina leu cu nos mester di e palabra ey, e ta bira parti di nos idioma, segun cu ta haci uso di esey.

'Viscosidad' ta un palabra conoci, banda di Spaño, tambe den Hulandes y Ingles (viscositeit, viscosity). Kico 'viscosidad' ta? E estado di un liquido cu ta asina 'diki' o manera nos sa bisa tambe: asina 'stropi' cu e no ta core manera awa. Por cierto Hulandes conoce un palabra similar pa esaki: 'stroperigheid' y 'stroperig'.
Pa nos keda den mesun ambiente, di industria petrolero cu den pasado a contribui enormemente na nos Papiamento, un palabra bon conoci aki tambe: 'crudo' como termino pa indica e forma original di petroleo, anterior na e proceso di refinacion. Pakico e referencia aki? Pasobra di mesun origen nos tin e palabra 'curu', cu nos conoce probablemente un par di siglo caba. Nos 'curu' tin e cambio tipico di e idioma crioyo cu ta duna e palabra su toque special. Esey no ta implica cu e palabranan ta intercambiable. No por bisa cu 'crudo' na Papiamento ta 'curu' pasobra cada un tin su propio contenido; 'crudo' den e contexto aki ta un sustantivo, originalmente un adhetivo, unda ta papia di 'petroleo crudo', cu a bira 'crudo' como sustantivo tipico den e terminologia di industria petrolero. Di mesun manera na Ingles tambe ta usa ambos forma banda di otro: 'crude oil' y 'crude'. En cambio nos 'curu' semper a keda e unico adhetivo cu nos conoce.

Pa nos conclui tambe den e mesun ambiente industrial, algo di e desaroyonan mas reciente. Den e caso di Venezuela a surgi e termino 'upgrader' pa e instalacion unda ta mehora e crudo di Orinoco, sacando cierto material manera awa, lodo y piedra for di e crudo. Tambe ta mezcla esaki cu otro tipo di crudo pa yega na e 'viscosidad' desea. Na Spaño tabata conoci caba un instalacion cu yama 'mejorador', entre otro den proceso --industrial – di traha pan. Ta usa esaki tambe pa e instalacion di mehoracion di crudo, pero aki nos ta usando e 'upgrader' cu ta indica mas claramente di kico ta papiando.

Cuba ta acusa Merca di 'extorsiona' Latino America den disputa tocante dokter

(AFP)—Minister di Exterior di Cuba a acusa Merca diahuebs di "extorsiona" paisnan di Latino America door di presiona nan pa cancela acuerdonan di decada cu La Habana pa suministro di dokter.

Bruno Rodriguez a bisa cu Merca ta purba "sofoca" economia di e isla comunista, cual ta gana biyones di dollar for di su misionnan medico den exterior, despues cu varios pais a stop di usa dokter Cubano.

Washington ta bisa cu e programa — un fuente importante di orguyo y entrada pa Cuba desde añanan 1960 — ta equivalente na trabao forsa. Posicion di Merca riba e programa di dokter ta parti di un campaña di presion maximo riba e regimen Cubano pa presidente Donald Trump.

Trump a haci menasanan pa "tuma" e isla despues di saca lider di Venezuela for di poder y ataca Iran.

Paisnan cu kier mantene relacion fuerte cu Washington a cuminsa cede na presion pa sali for di e cooperacion medico. Guatemala, Honduras, Jamaica y Guyana tur a termina nan acuerdonan cu Cuba, cual ta na punta di collapse economico, parcialmente pa motibo di un blokeo energetico di Merca.

"Gobierno di Merca ta persigui, presiona y extorsiona otro gobiernonan pa termina presencia di Brigadanan Medico Cubano den varios pais, bao pretexto falso," Rodriguez a bisa riba X.

Segun cifra oficial, rond di 24.000 dokter Cubano y otro profesional di salud a ser desplega den 56 pais na 2025.

Mayoria ta ser manda na areanan isola. Mitar di nan a ser manda Venezuela, e aliado principal di Cuba pa mas cu un cuarto siglo prome cu salida di presidente socialista Nicolas Maduro na januari.

E programa tabata proyecta pa genera 7 biyon dollar na entrada pa e isla cu poco recurso aña pasa.

Diamars, Comision Inter-Americano di Derecho Humano a publica un rapport condenando violacionnan serio di derecho humano den e misionnan. E rapport a acusa Cuba di retene salarionan di dokter, confisca paspoort y menasa mediconan cu te ocho aña di prison si nan deserta nan trabao den exterior.

Den un entrevista cu AFP, presidente di IACHR Edgar Stuardo Ralon a bisa cu algun di e practica por ser clasifica como "trabao forsa" y "trafico humano".

Segun estadisticanan oficial Cubano cita den e rapport, dokter ta ricibi apenas entre 2,5 porciento y 25 porciento di loke paisnan ta paga Cuba pa nan servicio.

Cuba a defende e programa como un medida di "solidaridad" cu otro paisnan, diseña pa trece servicio di salud na "lugarnan dificil pa alcansa".

Hulanda: Grupo di psikiatra kier enfoke di "ainda no" pa eutanasia di hende bao di 25 aña

(NLTimes)—Un grupo di profesor di psikiatria infantil ta pushando pa un enfoke di "ainda no" pa hobennan bao di 25 aña cu ta pidi eutanasia pa sufrimento psicologico insoportable. Nan ta kere cu practicantenan mester enfoca riba "pospone y warda" pasobra cerebronan di hoben ainda no a desaroya completamente y nan ta mas susceptible pa influencia di compañeronan y red social, De Volkskrant ta reporta.

Den un ensayo, e profesornan no ta pone un "limite di edad fiho" na e enfoke di "ainda no", pero nan ta yam'e "usualmente apropia te por lo menos adulto hoben (aproximadamente 25 aña)." Nan a bisa cu e deseo pa muri mester keda habri pa discusion explicitamente durante e fase di "pospone y warda", agregando cu nan no ta rechasa eutanasia pa hobennan "categoricamente".

Segun e profesornan, cerebronan di hoben bao di 25 aña ainda ta desaroyando, cual por afecta nan capacidad pa tuma decision informa. Nan condicion ta menos "fiho" cu esey di adultonan mas grandi, nan a skirbi. Hobennan tambe ta mas susceptible pa influencia di presion di grupo y red social.

Dokternan di eutanasia y defensornan ta critico riba e ensayo.

"Pa pashentnan y nan sernan keri, e actitud di e profesion aki ta un desastre," psikiatra Kit Vanmechelen, ken a ehecuta eutanasia riba hobennan den varios ocasion, a bisa De Volkskrant. "Hopi psikiatra lo sconde tras di e conseho aki pa evita haci algo. Esaki ta nifica un otro obstaculo grandi di retraso den un proceso cu ya ta dificil cu listanan di espera largo. Mi ta anticipa cu e tasa di suicidio lo sigui subi den e grupo di edad te 25 aña."

Marcel Menne, presidente di fundacion KEA, cual ta duna apoyo na personanan cu ta pidi eutanasia pa sufrimento psicologico, tambe ta critico. "Esaki ta rasona completamente for di perspectiva di profesion psikiatrico y no for di perspectiva di pashentnan y nan sernan keri," el a bisa e corant. "Mi por imagina cu bo ta mas cauteloso cu hobennan, pero esey caba ta menciona den guianan pa psikiatra."

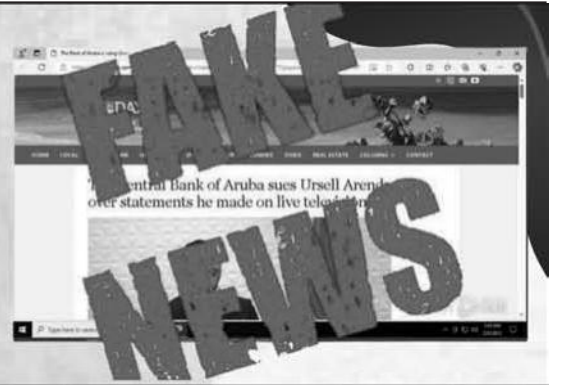
Na Hulanda, eutanasia pa sufrimento psicologico ta raro entre hobennan. Na 2023, ocho persona bao di 25 aña a ricibi eutanasia pa e motibo aki. Na 2024 tabatin 13, y siete den 2025. Pa compara, mas cu 10.000 persona a ricibi eutanasia aña pasa, mayoria pa motibonan fisico.

LUNA DI LOCURA!
CUMPRA 2 LOTTO 5 Y HAYA 1
LOTTO 5 LOCO GRATIS
CON PA HUNGA?
CU CADA COMPRA DI 2 LOTTO 5 RIBA E MESUN TICKET TA RICIBI 1 LOTTO 5 LOCO COMPLETAMENTE **GRATIS**. MAS BO CUMPRA, MAS TICKET LOCO **GRATIS** BO LO RICIBI!
PROMOCION TA VALIDO TE CU 30 DI APRIL
www.lottoaruba.com
LOTTO Cambiando bida...

Keda alerta pa estafa riba rednan social!

No click riba aviso paga (sponsored ad) cu ta usando imagen di Aruba Today.
Bishita solamente e pagina oficial di Facebook, Aruba Today News, of e website
www.arubatoday.com.

Si bo haya algun problema, nos t'ey pa yuda: bondia.aruba@gmail.com

No tin denuncia oficial contra ex Minister Plenipotenciario mientras investigacion riba Curacaohuis ta continua

(Curacaochronicle) – Prome minister Gilmar Pisas a bisa cu e no a ricibi ningun denuncia oficial di autoridadnan di ley tocante alegacionnan contra ex-Minister Plenipotenciario Carlson Manuel, mientras investigacion riba operacionnan di Curacaohuis (representacion di Corsou na Den Haag) ta continua.

E declaracion a bini como respuesta na preguntanan haci den parlamento di Corsou tocante denuncia reporta cu supuestamente a ser presenta na Ministerio Publico tanto na Corsou como na Hulanda den relacion cu Gabinete di e Minister Plenipotenciario, comunmente conoci como

Curacaohuis.

Segun Pisas, ningun denuncia formal relaciona cu conducta sexual inapropia of corupcion a ser presenta di parti di polis of Ministerio Publico. El a agrega cu si tal denuncia existi, e ta e tarea di autoridadnan pa conduci e investigacionnan necesario.

E prome minister tambe a trata acusacionnan dirigi contra Carlson Manuel, indicando cu el a pidi un reaccion di e ex-oficial despues di reportahenan den medionan di comunicacion. Manuel a nenga e alegacionnan, describiendo nan como sin base.

Pisas a splica cu, como respuesta na preocupacionnan expresa pa empleadonan di Curacaohuis, gobierno a manda personal for di Corsou pa Den Haag pa evalua e situacion y haci revisionnan interno. E investigacionnan aki ainda ta den progreso, y e prome minister a enfatisa cu no por saca conclusion sin evidencia concreto.

"No tin informacion concreto riba kico ta berdad of no sin prueba adecua," Pisas a bisa, reiterando cu e no a ser informa di ningun denuncia formal presenta na autoridadnan di ley.

Ora a puntr'e si e mes a presenta un denuncia na Ministerio Publico, e prome minister a confirma cu e no a haci esaki, citando falta di base suficiente na e momento y e hecho cu investigacionnan interno ainda ta andando.

E investigacion a ser inicia despues cu gobierno a ricibi un carta cu contenido supuestamente escribi di varios empleadonan di Curacaohuis. Desde e tempo ey, autoridadnan a tuma paso pa evalua e organisacion mas di cerca, incluyendo asignacion temporal di personal for di Corsou pa sostene operacionnan y conduci evaluacionnan adicional.

Pa loke ta asuntonan di personal, Pisas a nota cu resultadonan preliminar a surgi, pero varios pregunta ainda ta keda sin contesta. El a enfatisa cu e proceso di tende tur dos banda mester ser completa prome cu yega na conclusionnan final.

Curacaohuis, cu ta representa interesnan di Corsou na Hulanda, a keda bao di investigacion mayor den e ultimo simannan mientras preocupacionnan riba su maneho y funcionamento interno ta sigui sali na cla.

Mayoria ta apoya legalisacion di migrantenan indocumenta, estudio di HRDC ta mustra

(Curacaochronicle) – Un gran mayoria di habitantenan di Corsou ta apoya legalisacion di migrantenan indocumenta, tanten cu e proceso inclui controlnan stricto, criterio cla y transparencia. Esaki ta e conclusion principal di un estudio cualitativo presenta riba 9 di april 2026 pa Human Rights Defense Corsou (HRDC).

E investigacion, realisa entre december 2025 y maart 2026, a explora con hende di diferente segmento di sociedad ta mira migrantenan indocumenta y posible politicanan di legalisacion. E estudio a consisti di seis grupo focal representando un amplio seccion di poblacion, incluyendo residente di Banda Riba y Banda Bao, Hulandes Europeo cu ta biba riba e isla pa mas di cinco aña, hobennan adulto di 20 te 35 aña, y tambe studiantenan di HAVO/VWO y VSBO.

E resultadonan ta mustra cu mayoria di participante ta faborece legalisacion, particularmente si e ta selectivo y bon regula. E resultado ta yega apenas algun siman prome cu gobierno lo lansa programa di legalisacion "Rib'e Luga" na mei 2026, indicando cu por tin cierto nivel di apoyo publico pa e iniciativa.

Den tur grupo, migrantenan indocumenta a ser reconoci ampliamente pa nan rol den economia. Participantenan a señala cu hopi migrante ta traha den sectornan manera construccion, hospitalidad, cuido domestico, limpiesa y otro servicionan—trabaonan cu hopi biaha ta dificil pa yena localmente. Varios participante a nota cu sin e trabaonan aki, parti di economia lo por enfrenta interupcion serio.

Na mesun momento, discusionnan a mustra diferente opinion riba impuesto. Algun participante a expresa preocupacion cu migrantenan indocumenta no ta contribui directamente na sistema fiscal. Otro a argumenta cu migrantenan si ta sostene economia via consumo, pagando impuesto indirecto ora nan cumpra biennan y servicionan. Un cantidad di participante tambe a reconoce cu cumplimento fiscal ta un problema mas amplio cu ta afecta e poblacion local tambe.

Participantenan mas hoben, en particular, a destaca etica di trabao di migrantenan sin documento, describiendo nan como motiva y resistente. Hasta entre esnan cu tin poco contacto directo, tabatin reconocimento di nan contribucion pa mantene parti di economia funcionando.

A pesar di e perspectiva generalmente positivo, e estudio tambe a identifica preocupacionnan. Participantenan a menciona presion riba servicionan di salud, cambio cultural, barera di idioma y posibilidad di fragmentacion social si comunidadnan keda separa. Preocupacionnan di seguridad tambe a ser menciona, aunke mayoria di participantenan a enfatisa cu comportamento criminal no mester ta generalisa pa tur migrante.

Un tema clave durante e discusionnan tabata necesidad di un legalisacion controla y selectivo. Participantenan a enfatisa cu legalisacion no mester aplica automaticamente pa tur hende, pero mester ta basa riba evaluacion y contribucion individual na sociedad. Apenas un minoria chikito a opone completamente na e legalisacion, advertiendo cu por stimula mas migracion of ser abusa pa personanan cu ta actua pafo di ley.

Un otro hallazgo importante ta falta di conocemento riba politica migratorio actual. Tanto adulto como hoben a reporta entendimento limita di reglanan, derechonan y procedementonan existente, loke ta contribui na incertidumbre y falta di confiansa. Segun director di HRDC, Simone de Brabander, e naturalesa cualitativo di investigacion ta ofrece comprension di con hende ta pensa y pakico nan tin cierto opinion, na luga di duna conclusion estadistico. El a indica cu e resultado ta refleha un sentimento social mas amplio cu ta faborece structura y husticia riba desorden.

Yegada di e estudio ta coincidi cu plan di gobierno pa implementa e programa "Rib'e Luga", dirigi pa ofrece un caminda legal pa migrantenan eligibel indocumenta. HRDC a enfatisa cu aunke tin apoyo pa e tipo di politica aki, mester tin garantianan pa proteccion di derecho humano, incluyendo evita situacion unda persona por ser manda back na condicionnan insigur den nan pais di origen.

E hallazgo ta mustra un debate compleho pero evolucionario riba migracion den Corsou, unda realidad economico, preocupacion social y consideracion di derecho humano ta sigui forma opinion publico y direccion di politica.

LOTTO 5
Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki
Afl. 160.000,-
sorteo ta awe nochi 7:45 pm
Obtenibel na cualkier rebendedo di Lotto.
HUNGA AWO

Hulanda ta preparando intervencion militar den Estrecho di Ormuz

(NLTimes) – Gabinete Hulandes ta preparando un mision militar pa contribui na seguridad den Estrecho di Ormuz, ministernan Tom Berendsen di Asunto Exterior y Dilan Yeşilgöz di Defensa a anuncia ayera den un carta pa Parlamento.

"Aunke e situacion ta keda insigur, interesnan grandi ta den wega pa Hulanda," e ministernan a skirbi. Gobierno ta investigando con "deseable y factible un potencial despliegue militar Hulandes ta."

Despues cu Iran y Merca a bay di acuerdo pa stop combate, gobierno Hulandes a indica cu e kier traha cu otro paisnan Europeo pa "salvaguardia paso liber den Estrecho di Ormuz." Segun RTL Nieuws, e despliegue di minehunters a ser menciona como un posibel ehempel. Gobierno si a enfatisa e tempo ey cu un fin na hostilidadnan tabata un condicion pa

sosten Hulandes.

"Na e momentonan aki, Hulanda ta trahando un mapa di e varios opcionnan pa contribucion militar pa asina haci preparacionnan operacional y pa permiti despliegue na tempo," e ministernan a bisa.

"Naturalmente, cualkier contribucion militar potencial ta parti di un esfuerso mas amplio den cual recursonan diplomatico y economico tambe por ser desplega," nan a skirbi.

E ministernan a vincula e operacion militar Hulandes na preveni atakenan riba barconan comercial den Estrecho di Ormuz, en bes di e guera Mericano-Israeli contra Iran. Nan a referi na un carta anterior di dia 19 di maart den cul gobierno a condena "atakenan di Iran riba barconan comercial no arma y infrastructura civil" y e ciere di Estrecho di Ormuz.

"E declaracion ey tambe a describi e boluntad na principio pa contribui na esfuersonan apropia pa garantisa paso sigur door di Estrecho di Ormuz," e ministernan a skirbi.

Estrecho di Ormuz ta un ruta grandi di barco mundial pa azeta y gas natural for di Medio Oriente. Iran a cera Estrecho di Ormuz despues cu Merca y Israel a cuminsa ataca esaki den luna di maart. E ciere a haci cu prijs di azeta y gas subi drasticamente.

Na Hulanda, e impacto a ser sinti principalmente na e pomp stacionnan ora di yena combustibel y riba e cuenta di energia, pero economistanan a adverti cu e prijsnan halto di azeta y gas lo baha eventualmente pa impacta tur sector di e economia Hulandes.

Na comienso di e siman aki, Merca y Iran a yega na un acuerdo di dos pa stop combate, y Estrecho di Ormuz a habri back pa barconan no-Irani. Prijsnan di petroleo mesora a baha, pero minister Berendsen a adverti cu e beneficionan lo dura solamente tanten cu e acuerdo keda, agregando cu e economia Hulandes lo sinti e consecuencianan di e guera aki pa lunas.

Scolnan di Zeeland ta demanda ProRail pa motibo cu trein no ta core pa cuater luna

(NLTimes) - Scolnan na Zeeland ta hiba e estado Hulandes corte pa un suspension plania di cuater luna di servicio di trein na 2029 entre Vlissingen y Goes, argumentando cu e medida lo stroba severamente educacion y biahe diario pa miles di studiante, NOS y Omroep Zeeland ta informa.

E caso, entrega pa Stichting Scholierenvervoer Zeeland (SSZ), lo ser trata diamars, 14 di april, pa 9:30 a.m. na Den Haag. E scolnan ta buscando pa stop un test di ProRail di e Sistema di Maneho di Trafico di Trein Europeo (ERTMS), un norma nobo di seguridad y control di trein Europeo cu e intencion di mehora velocidad, seguridad y conexionnan di trein internacional.
ProRail tin plania pa haci e prueba na gran escala riba e liña di trein di Zeeland, cu lo rekeri pa treinnan stop di core pa cuater luna. E liña a ser selecta despues di consideracion anterior di e Hanzelijn entre Lelystad y Zwolle. E decision a ser tuma na fin di 2024 door di e Secretario di Estado di e tempo ey, Jansen, kende a bisa cu e ruta di Zeeland lo tin un impacto relativamente limita debi na e cantidad di pasahero mas abao.

E scolnan ta rechasa e evaluacion ey. A base di nan propio investigacion, nan ta bisa cu mas o menos 3.000 pasahero ta usa e ruta Vlissingen–Roosendaal tur dia, y mas o menos 80% ta studiantenan cu ta biaha pa y for di scol. Nan ta argumenta cu un cifra asina ta haci e ciere particularmente disruptivo na Zeeland.

Representantenan di scol ta bisa cu hopi studiante no por cambia realisticamente pa core bicicleta of scooter debi na distancia y condicionnan di clima. Nan ta argumenta tambe cu reemplaso cu bus lo ta inadecua, citando tempo di biahe mas largo, conexionnan malo, y e impracticalidad di transporta cantidadnan grandi di studiante di un manera confiabel durante periodonan di examen.

Studiantenan entrevista for di scolnan na Goes tambe a expresa nan preocupacion. Un a bisa cu core bicicleta lo ta posibel solamente den bon clima, un otro a mustra riba conexionnan largo y infrecuente di bus, y un di tres a bisa cu e no tabatin un ruta alternativo cla pa yega scol si treinnan stop di core.
E estado a propone medidanan di mitigacion, incluyendo servicio di bus como reemplaso, informacion extra di biahe, y un shuttle dedica pa studiante canto di e paso di trein. Sinembargo, e scolnan ta bisa cu e medidanan aki lo no preveni interupcion serio y prolonga na enseñansa.
E abogado di e scolnan ta argumenta cu mientras cu otro proyectonan di trein na Hulanda por afecta mas pasahero en general, e regionnan ey hopi biaha tin opcionnan di transporte alternativo mas fuerte. Na Zeeland, e ta bisa, e falta di alternativanan viable ta haci e impacto desproporcionalmente severo.

BONDIA ARUBA

Husticia Chileno investigando un senador acusa di fraude contra Tesoreria

(Infobae) - Camila Flores lo a apropia mas di USD $300.000 den 7 aña. E Fiscalia Regional di Valparaiso a confirma cu e ta conduciendo un investigacion pa supuesto fraude contra e tesorera.

Despues di un reportahe transmiti pa T13, e Fiscalia Regional di Valparaiso (120 km noord-west di Santiago) a confirma cu e ta conduciendo un investigacion contra e senador Camila Flores (RN) pa supuesto fraude contra e Tesoreria, despues di un denuncia anonimo presenta na october aña pasa den cual nan a acus'e di tene un parti di e salarionan di su trahadonan, pagonan cu Estado ta paga.

A traves di un comunicado, Ministerio Publico a informa cu "e denuncia a ser informa inmediatamente na Conseho di Defensa di Estado", y cu a habri varios diligencianan di inmediato "pa cual e exito tabata esencial decreta reserva di nan, cu actualmente ta den desaroyo".
Segun e nota di T13, durante e añanan cu Flores a sirbi como diputado (2018-2025), e lo a implementa un sistema pa apropia fondo publico via contratacion di personal carga riba asignacionnan parlamentario.

Den termino simple, e senador actual tabata paga nan un salario, pero ta "corta nan rabo" — es decir, e pidi un suma grandi pa ser debolbi den cash — un practica cu, segun su propio colaboradornan, tabata ser yama "cuota Flores", acumulando asina casi $300 miyon peso Chileno (alrededor di USD 338.000).
Despues cu e noticia a sali na cla, senador Flores a rechasa e acusacionnan, afirmando cu e no tin nada pa sconde y cu "lo mi colabora completamente cu husticia, dunando tur informacion cu ser solicita, y tambe eherce na su momento e accionnan corespondiente pa proteha mi nomber contra acusacionnan sin base".
E parlamentario, sinembargo, a indica cu ainda e no ta na haltura di e detaye completo di e caso, aunke "segun e informacion disponibel, e lo ta trata di un denuncia anonimo, den cual ya a tuma diligencianan cu tercer partidonan. Lamentablemente, e tipo di situacion aki hopi biaha tin un origen pafo di esfera publico, algo cu mester ser aclara", Flores a conclui.

Finalmente, for di e sector oficial nan a reitera "nos conviccion cu fortalece confiansa publico ta rekeri tur situacion di e naturalesa aki ser atende cu seriedad, respet pa institucionnan, pa presuncion di inocencia y cu adhesion completo na estado di derecho".

Oposicion Venezolano ta exigi eleccion despues di caida di Maduro

(AFP) – Oposicion Venezolano diabierna a haci un yamado pa eleccion presidencial, notando cu e periodo legal di 90 dia pa organisa un voto pa reemplasa ex-lider Nicolas Maduro a caduca.

Den un declaracion, partido Vente di lider di oposicion Maria Corina Machado a bisa cu, cu Maduro ausente di e pais desde su captura pa forsanan Mericano den un accion dia 3 di januari, "mester convoca eleccion presidencial dentro di 30 dia di e declaracion aki."

Ex-vice-presidente di Maduro, Delcy Rodriguez a keda huramenta como presidente interino dia 5 di januari, dos dia despues cu e lider socialista di hopi tempo, Maduro a keda transporta pafo di Venezuela pa forsanan Mericano pa enfrenta huicio na New York.
El a aparece den corte dos biaha desde e tempo ey pa responde pa acusacion di trafico di droga.

Constitucion Venezolano ta bisa cu "ausencia temporal di e presidente di e republica lo keda yena pa e vice-presidente ehecutivo pa hasta 90 dia, extendible pa decision di Asamblea Nacional pa 90 dia adicional."

"Si un ausencia temporal dura mas cu 90 dia consecutivo, Asamblea Nacional lo dicidi cu voto di mayoria di su miembronan si mester consider'e un ausencia permanente," segun Articulo 234 di Constitucion, cita pa Vente.

Vente a bisa cu "henter e pais y comunidad democratico internacional sa y por duna fe di" ausencia completo di Maduro for di poder.

E movida ta yega un dia despues cu manifestantenan exigiendo aumento di salario a enfrenta polis den centro di Caracas, den un señal cu e miedo cu tabata plega sociedad Venezolano bao Maduro a cuminsa baha.
Pa diabierna, 97 dia a pasa desde cu e lider autoritario di Venezuela pa 12 aña a keda captura pa forsanan special Mericano na un compleho militar na Caracas, hunto cu su esposa, Cilia Flores.

Caracas ta bisa cu alrededor di 100 persona a ser mata den e accion cu a precede su captura y e combate entre forsanan Mericano y team di seguridad di Maduro.

Parlamento Venezolano, cu tin un mayoria pro-gobierno, ainda no a discuti e convocacion di eleccion nobo.
Te awo, su enfoke ta riba reverti control estatal riba economia pa habri caminda pa mas inversion stranhero den sectornan critico di petroleo y mineria.
E reformanan ta un exigencia clave di Merca, cu ta contento di permiti circulo interno di Maduro retene poder tanten cu habri acceso na petroleo y reduci represion estatal.

Stabilidad prome
Presidente Mericano, Donald Trump a expresa satisfaccion cu Rodriguez – el a hasta yam'e "tremendo" – y a menas'e cu un destino similar na Maduro si e no haci su kier.
Papiando fin di februari, Secretario di Estado Mericano, Marco Rubio a bisa cu Venezuela "ta bay tin mester di e legitimidad di... eleccion husto y democratico," pero a bisa cu e prioridad inicial di Washington despues di captura di Maduro ta pa garantisa stabilidad.

Rodriguez a bisa NBC News mita di februari cu e ta comprometi pa tene eleccion liber y husto, pero cu e momento lo keda dicidi como parti di un "dialogo politico."

Maduro ta acusa di horta e ultimo eleccion presidencial na juli 2024.
Conteo di oposicion e tempo aya a mustra cu candidato di Machado, Edmundo Gonzalez Urrutia, a gana cu un margen grandi.

Conseho Nacional Electoral (CNE) a proclama Maduro ganador sin duna un splicacion detaya di voto, generando protesta masivo cu a keda reprimi cu man duro.

Partidonan di oposicion a exigi cambio den liderazgo di CNE, cu ta acusa di haci e kier di chavismo, e movemento politico funda pa e socialista fayecido, Hugo Chavez, kende tabata presidente di 1999 te 2013.

Daniel Noboa a defende e tasa di seguridad di 100% pa Colombia

(Infobae) - E presidente Ecuatoriano a hustifica e medida como un respuesta na falta di compromiso cu seguridad fronteriso y a afirma cu el a reduci violencia na frontera, mientras cu su equivalente Colombiano a rechasa e acusacionnan y a cuestiona e rol di Ecuador den trafico di droga.

Daniel Noboa a defende publicamente e imposicion di tarifanan di 100% riba productonan di Colombia, den medio di un escalacion diplomatico cu su equivalente Gustavo Petro, ken a move e conflicto for di e tereno comercial pa e ambitonan politico y di seguridad.

A traves di un mensahe publica riba su cuenta oficial riba red social, Noboa a bisa: "No por yega na acuerdo cu esnan cu no tin e mesun compromiso pa combati narcoterorismo", un declaracion cu a marca e tono di e confrontacion.

E presidente Ecuatoriano tambe a mantene cu e politica aplica riba importacionnan Colombiano tin efectonan concreto riba seguridad di e frontera norte. Segun e, desde e implementacion di e medidanan aki "mortonan violento a baha cu 33%" den e zona ey di e pais. Noboa no a detaya metodologia ni fuente specifico pa e cifra, pero a presenta esaki como evidencia cu e strategia ta produci resultado.

E declaracion tambe a laga habri e posibilidad di un posible desescalacion, pero bao di condicionnan. "Den futuro lo por papia cu un gobierno cu ta compromete cu combati crimen y trafico di droga", e a agrega, insinuando cu cualkier dialogo bilateral lo depende di cambionan den politica di seguridad di Colombia.

E respuesta di Petro a yega apenas dos ora despues, tambe via red social, den un mensahe extensivo den cual el a rechasa e afirmacionnan di Noboa y a defende su trayectoria den lucha contra trafico di droga. E presidente Colombiano a sigura cu su compromiso den e area aki a bin prome cu su presidencia y ta relaciona cu su actividad politico den Congreso, unda, segun e, el a impulsa investigacionnan cu a resulta den proceso penal contra decenas di legislador pa vinculonan cu structuranan criminal.

Den su respuesta, Petro a cuestiona e enfoke di e gobierno Ecuatoriano y a move parti di e responsabilidad di e problema pa Ecuador mes. El a indica cu e aumento den envio di cocaina for di puertonan Ecuatoriano mester ser splica pa autoridadnan di e pais ey y a sugeri cu tin un articulacion entre rednan criminal Colombiano y Ecuatoriano cu actornan di poder politico y economico. "Nan mester splica Ecuador pakico envio di cocaina ta cay riba e barconan ey", el a declara.

E presidente Colombiano tambe a defende accionnan di su gobierno den materia di seguridad, destacando reduccion di homicidio den departamentonan fronteriso manera Nariño y Putumayo, como tambe progreso den programanan di substitucion di cultivo di coca. Den e mesun linea, el a mantene cu e violencia mas halto na Ecuador no ta origina na frontera cu Colombia, sino na otro rutanan liga cu trafico di droga for di Peru pa puertonan Ecuatoriano.

Petro a agrega cu Colombia a mantene cooperacion activo cu Ecuador den lucha contra trafico di droga, incluyendo operacionnan conhunto di inteligencia naval cu, segun e, a permiti confiscacion di droga na puertonan Ecuatoriano y Europeo den e ultimo simannan. Tambe el a menciona suministro di energia electrico como gesto di apoyo den momento di necesidad pa Ecuador.

E tono di e mensahe a escala mas ainda ora cu e presidente Colombiano a acusa Noboa di falta di respet pa su gobierno y pa historia di e pais den lucha contra trafico di droga, un conflicto cu, segun el a recorda, a laga mas di 200.000 morto na Colombia. Den e contexto aki, el a pidi respet pa forsanan di seguridad y pa victimanan di e conflicto, y a anuncia e yamada inmediato pa consulta di e embahador Colombiano na Ecuador y convocacion di un conseho di minister den e zona fronteriso.

E imposicion di tarifanan di 100% ta parti di un politica cu e gobierno Ecuatoriano a defini como un "tasa di seguridad", orienta riba responde na e costonan cu, segun e, e lucha contra crimen organisa transnacional ta implica. E medida ta representa un cambio significativo den e relacion bilateral y a genera cuestionnan riba su compatibilidad cu compromisonan comercial di ambos pais den marco di e Comunidad Andina.

Haiti: Kenia ta rechasa acusacionnan di abuso sexual den mision dirigi pa e pais

(DiarioLibre) - Kenia a rechasa un rapport di Nacionnan Uni cu ta documenta cuater acusacion di abuso sexual door di personal di e Mision Multinacional di Apoyo na Seguridad na Haiti (MSS), cu e nacion Africano a dirigi, bisando cu e documento ta contradeci su propio investigacion.

Den un carta fecha 7 di juli, minister di Asuntonan Exterior di Kenia, Musalia Mudavadi, a presenta un keho formal na Secretario General di Nacionnan Uni, António Guterres.

Mudavadi a afirma cu e acusacionnan inclui den e rapport a ser investiga "inmediatamente" y "imparcialmente" y a haya cu nan no tabata funda.

"No a presenta ningun keho formal na ningun autoridad, y e resultadonan a ser comunica transparentemente na tanto autoridadnan Haitiano como instancianan di Nacionnan Uni," e minister a declara.
"E accionnan aki ta reafirma e compromiso di Kenia cu responsabilidad y proceso debido," el a agrega.

Mudavadi a expresa su preocupacion cu e rapport no ta refleha e resultadonan di e investigacion di Kenia, loke a pone Nairobi instrui su misionnan na Ginebra y New York pa tuma contacto cu oficinanan di Nacionnan Uni pa "corigi e inexactitudnan aki y proteha e integridad y sacrificionan" di su personal.

"Durante su despliegue, e Mision di Apoyo di Seguridad Multinacional a tene estrictamente na tur e cuadronan operacional (...) Ningun informe a indica ningun mal conducta, loke ta subraya e respet di e mision pa derechonan humano," e minister a reitera.

"Nos ta reafirma nos compromiso cu e stabilidad di Haiti y cu un transicion suave pa e GSF (Forsa di Supresion di Gang, cu a reemplasa e MSS riba tereno)," el a conclui.

Na comienso di april, un documento di e Secretario General di Nacionnan Uni, titula "Medidanan Special di Proteccion contra Explotacion y Abuso Sexual," a keda publica.

Segun e informe, Nacionnan Uni a ricibi "cuater acusacion di explotacion y abuso sexual" cu ta envolvi personal di MSS, y "tur acusacion a ser confirma pa investigacionnan realisa pa e Oficina di Alto Comisario di Nacionnan Uni pa Derechonan Humano."

MSS a ser aproba na 2023 pa e Conseho di Seguridad di Nacionnan Uni y a ser activa na 2024 pa combati gangnan arma poderoso cu a tuma control di 90% di e area metropolitano di Port-au-Prince, e capital di Haiti, y a plama pa otro areanan interior.

BONDIA ARUBA

Fanaticonan di Michael Jackson ta presenta na Berlin pa première

(AFP) – Miles di fanatico di Michael Jackson a presenta na Berlin diabierna pa e première di e pelicula biografico nobo tocante e "Rey di Pop", aparentemente no afecta pa e acusacionnan di abuso sexual di mucha cu ta sigui rondona e strea.

"Michael," den cual e cantante ta interpreta pa su sobrino Jaafar Jackson, ta anticipa di ta un di e peliculanan mas exitoso di su tipo den historia.

Para den rij pa e pelicula, Andy Escobar, un mecanico di aeronave di 31 aña a bisa cu su nomber tempo e tabata bay scol ta MJ - "pasobra tur hende tabata sa cu mi ta un fanatico di Michael Jackson."

Ora a puntra tocante e acusacionnan di abuso sexual, Escobar a bisa: "Nos sa cu esey no ta berdad."

"A declara su persona inocente," Megane Kittler, un docente di 31 aña di Francia cu ta biba na Berlin," a comenta.

Solamente alrededor di 4.000 fanatico por a wak e pelicula ayera anochi, dos siman prome cu su lansamento oficial, despues di a ricibi asiento via premionan.
Pa e resto, lo tin actividadnan cu tema di Michael Jackson durante e fin di siman incluyendo dialogo cu un panel cu e ekipo di grabacion, un exhibicion dedica na e cantante y fiestanan cu tematica di e cantante.

Jackson, ken a fayece cu 50 aña den 2009 for di un sobredosis di propofol, a enfrenta varios acusacion di abuso sexual di mucha durante su bida.
A pesar cu a declar'e inocente den e huicio criminal den 2005 pa a mishi cu mucha, e strea nunca a logra restaura su imagen mientras e tabata bibo.

Otro supuesto victimanan a entrega demandanan civil despues di su morto y varios proceso te ainda ta andando. E artista nunca a keda condena den corte criminal ni civil.

"Michael" originalmente tabata di explora e impacto di e acusacionnan riba e strea, segun revista di e industria Variety, citando fuentenan cu "conocemento tocante e produccion."

Sinembargo, un tercer parti di e pelicula a keda afo despues cu abogadonan pa e estado di Jackson a realisa cu tin un clausura den e acuerdo cu un di e cantante su acusadornan cu a prohibi cualkier menciona di su persona den un pelicula, e revista a bisa.

Como resultado di esaki, mester a bolbe skirbi gran parti di e pelicula y e lansamento – originalmente den plan pa dia 18 di april den 2025 – mester a keda atrasa.

E studio di grabacion, Lionsgate, ta anticipando genera $700 miyon den entrada global pa e pelicula, cual tin un duracion yama 'feature-length.'

E cifra aki lo surpasa cu gran diferencia e otro produccionnan den e mesun genero, cu excepcion di e pelicula inspira pa Freddie Mercury – "Bohemian Rhapsody" – cu a genera un entrada di $910 miyon.

Yambo

Ingrediente
10 a 15 yambo
1 liber di rabo salo
1 pida pisca
Cabaron seco
5 blachi yerba di hole

Preparacion
- Laba e rabo salo y lag'e para den awa pa kita exceso di salo.
- Laba e yambo bao awa. Ora cu caba, corta e cabes y e rabo di e yambo afo. Slice e yambo den forma rondo y pone nan un banda.
- Laba e pisca segun custumber y pone un banda.
- Pone e rabo na steam 30 minuut pa e bira moli.
- Pone e pisca cushina den awa te ora e ta moli pa kita for di weso. Ora e ta moli ta saca e pisca for di awa cayente y pone un banda.
- E pisca a crea scuma riba e awa. Kita e scuma cu un cuchara di palo.
- Pone e slicenan di yambo den e awa y laga nan cushina te ora e yambo su constelacion di e awa bira diki.
- Agrega e rabo salo, e pisca na pida pida, e cabaron (opcio nal) y e yerba di hole.
- Laga tur cos cushina hunto. Ora e mescla ta bon y fuerte, ta paga stoof y laga e jambo sinta.
- Ora yambo fria, ta come cu Funchi.

UN decepciona pa prohibicion Ruso riba grupo defensor di derecho cu a gana Premio Nobel

(AFP) – Hefe di derecho di Nacionnan Uni, Volker Turk a bisa diabierna cu e ta decepciona pa Rusia su prohibicion riba e grupo defensor di derechonan humano y ganador di premio Nobel, Memorial y a urgi Moscu pa anula e decision inmediatamente.

Rusia a prohibi Memorial y a drenta e oficina di corant independiente Novaya Gazeta diahuebs, den golpinan fresco contra e libertadnan civil ya caba disminui den e pais.

"Mi ta impacta pa e autoridadnan Ruso su designacion di Memorial, un di e organisacionnan defensor di derechonan humano mas bieu y prominente den e pais, como un organisacion "extremista" – efectivamente criminalisando trabao critico den defensa di derechonan humano," Turk a bisa den un declaracion.

"E decision ta parti di un patronchi amplio den cual autoridadnan Ruso ta aplicando leynan cu intencion di combati extremismo pa persigui individuonan of organisacionnan bao e pretexto cu nan ta asocia cu movementonan extremista vagamente defini of gruponan."

Memorial y Novaya Gazeta, ambos funda rond di e collapse di e Union Sovietico, ta Rusia su dos organisacion cu mas reputacion y renoba y documenta abusonan di derechonan humano.

Desde cu a manda tropa contra bisiña Ucrania 4 aña atras, e presidente no solamente a silencia oposicion di e guera, sino tambe a lansa accion amplio contra oposicion, algo cu no a mira desde temponan Sovietico.

E entrada hudicial na Novaya Gazeta, y e detencion di un di e corant su reporteronan investigador, "tambe ta indicativo di sigui accion contra espacio civil, libertad di expresion y asociacion, y represion contra cualkier individuo of grupo percibi cu ta opone na e gobierno," Turk a bisa.

El a haci yamado na autoridadnan Ruso pa garantisa cumplimento cu nan obligacionnan bao leynan internacional di ley. "Mi ta urgi nan inmediatamente anula e decision mas reciente contra Memorial y garantisa cu no ta somete ningun individuo na responsabilidad criminal of administrativo pa eherce nan derechonan humano fundamental, incluyendo libertad di expresion y asociacion pacifico," el a bisa.

A funda Memorial den fin di añanan 1980 pa documenta victimanan di e represion politico den era Sovietico durante cual miyones di persona a perde nan bida den e sistema penal Gulag. E tabata un di e ganador di Premio Nobel di Paz na 2022.

Novaya Gazeta, estableci den 1993, tabatin varios aña ta lidera Rusia su outlet independiente y tabata blanco di su criticanan pisa reportando investigacionnan contra violacionnan di derecho y corupcion.

Organisacion caritativo ta demanda prins Harry pa daño na su reputacion

(AFP) - Un organisacion caritativo Africano pa AIDS, co-funda pa Prins Harry, a bisa diabierna cu a inicia accion legal contra su persona pa "daño na su reputacion" despues di un disputa tocante su maneho.

"Sentebale a cuminsa cu proceso legal den Alto Corte di Inglatera y Wales," e organisacion a bisa den un declaracion manda pa AFP.

"E organisacion ta pidi corte su intervencion, proteccion y restitucion despues di un campaña den media ehecuta for di 25 di maart 2025 cu a causa estorbo den su operacionnan y daño na su reputacion, su liderazgo y partnernan strategico," el a bisa.

Harry a funda Sentebale den honor di su difunto mama, Prinses Diana.

Documentonan di corte on-

ga.

Den augustus di 2025, Reino Uni su comision pa organisacionnan caritativo a señala "mal maneho" di e organisacion.

Sinembargo e no a haya evidencia di "bullying" - un acusacion cu tabata dirigi na Harry pa e organisacion su presidente, Sophie Chandauka, den maart di 2025.

exigencia di renuncia.

Despues di un investigacion di varios luna, e Comision Caritativo a bisa cu e no a "haya evidencia di bullying of acoso sistematico of amplio, incluyendo misoginia of prehuicio contra muhenan di color scur na e organisacion."

Sinembargo el a "critica tur partido di e disputa pa medio di permiti esaki tuma luga publicamente," bisando cu e "disputa interno" a "impacta di manera cu a severamente afecta e organisacion su reputacion."

El a haya cu tin un "falta di claridad den delegacionnan" cual a resulta den "mal maneho di e administracion di e organisacion" y a duna e organisacion un plan pa "atende debilidadnan den gobernacion."

Chandauka, ken a nombra na e posicion boluntario den 2023, a bisa cu e ta "aprecia" e comision su conclusionnan. El a agrega cu e resultadonan ta "confirma e preocupacionnan di gobernacion cu mi a trece dilanti den februari di 2025."

Papiando cu media Britanico despues di acusa e prins di purba obliga pa e sali, Chandauka a critica Harry pa su decision di trece un ekipo di camara di Netflix na un recaudacion di fondo den 2024.

Tambe e tabatin obhecion na un presentacion no plania na su casa Meghan na e evento.

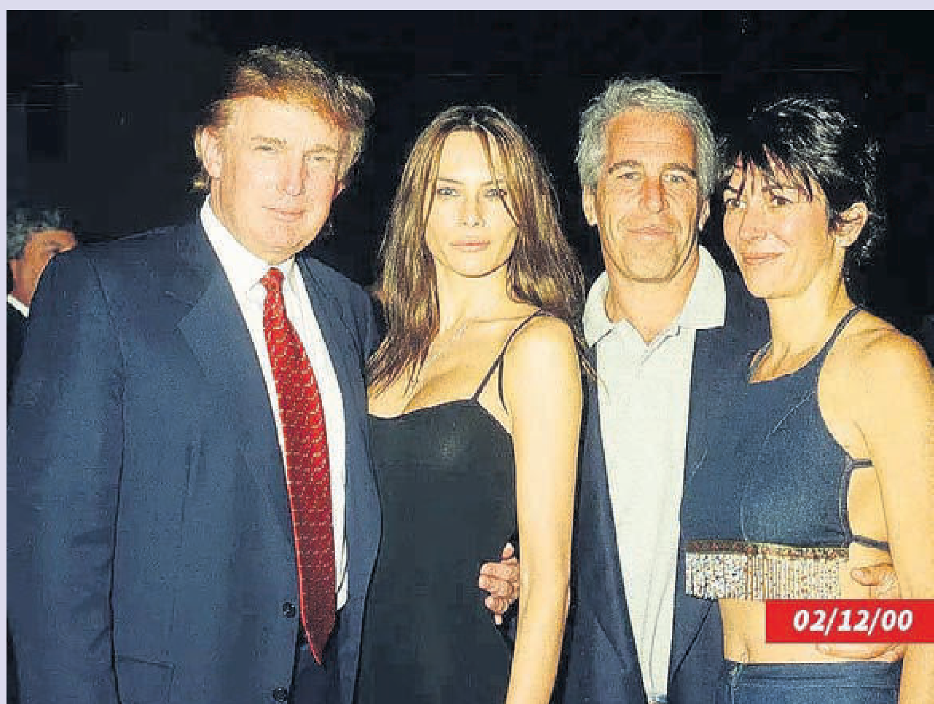
E acusacionnan tabata un golpi fresco pa e prins, ken a mantene solamente un cantidad chikito di su responsabilidadnan priva, incluyendo Sentebale, despues di su separacion dramatico or di e famia Real Britanico den 2020.

Esaki ta ora cu el a sali for di Britania pa biba na Norte America cu su casa y yiunan.

Harry a scoge e nomber Sentebale como un tributo na Diana, ken a fayece den un accidente na Paris den 1997 ora cu e Prins tabatin 12 aña.

E palabra ta nifica "no lubida mi" den Sesotho, e idioma local y tambe ta usa pa bisa ayo.

Prome Dama Melania Trump ta desmenti rumor tocante su amistad cu Jeffrey Epstein

(TMZ) - Den un discurso cu no a spera for di Cas Blanco diahuebs, Melania Trump a anuncia cu nunca e tabatin un relacion cu Jeffrey Epstein, acusando cu hende cu mal intencion ta purbando di daña su reputacion.

E Prome Dama di Merca a dirigi su mes na e nacion riba camara for di Cas Blanco, bisando cu nunca e tabatin un amistad cu e financiero y ofensor sexual condena - y a bisa cu e y presidente Donald Trump simplemente a haya invitacion pa atende algun di e mesun fiestanan. El a bisa cu e no tabatin conocemento di ningun di Epstein su crimennan.

El a bisa "pa ta cla, mi nunca tabatin un relacion cu Epstein ni su complice Maxwell" agregando un email cu el a manda pa Maxwell cu por ser mira como un contesta di bon manera so.

Epstein no a introduci Melania na Donald, segun e ta declara, agregando cu hende por lesa tocante con nan a realmente conoce otro den su buki "Melania."

Melania a bisa cu e "mentiranan cu ta conecta mi cu Jeffrey Epstein mester caba awe. E individuonan gañando tocante ami no tin standard etico, humildad ni respet."

El a haci yamado tambe na Congreso pa tene un audiencia publico pa ricibi testimonio di sobrevivientenan di Epstein su crimennan.

Tin por lo menos 1 potret unda por mira Epstein, Maxwell y e futuro presidente y Prome dama cu tin varios aña ta circula.

No ta cla kico a causa cu a haci e speech nacional aki for di e Cas Blanco.

Epstein tabata condena bao cargonan estatal na Florida den 2008 solicitando relacion sexual for di un menor di edad y a cumpli un aña den prison, despues a arest'e den 2019 pa cargonan di trafico sexual federal y el a ser haya morto den su cel mientras e tabata warda pa e huicio.

Maxwell a ricibi su condena den 2022 bao cargonan di trafico sexual federal y a keda sentencia na 20 aña den prison. El a ser hiba un facilidad di seguridad minimo aña pasa despues cu el a reuni cu Procurador General Todd Blanche pa dos dia.

Blanche awo ta e Procurador General despues cu Presidente Trump a despedi Pam Bondi siman pasa.

BONDIA ARUBA

Barca ta entrega keho na UEFA pa decision di 'handball'

(AFP) - Barcelona a entrega un keho diahuebs cu UEFA tocante e decision di no evalua un incidente di handball den nan wega reciente den Champions League 2-0, cual a termina den su prome derota na man di Atletico Madrid.

"E club ta considera cu e referee no a cumpli cu ley actual, directamente influenciando con e wega a sigui y e resultado," e club a bisa den su declaracion.

E incidente a sucede despues di 54 minuut den diaranson su wega na Barcelona cu Atletico liderando 1-0. Atletico su defensor Marc Pubill a touch un bala cu keeper Juan Musso a pasa p'e cu su man, pa pone esaki na luga pa asina e por hala atras y scop e bala su mes.

Referee Romano, Istvan Kovacs, no a otorga e penalty, causando disgusto entre e hungadornan y empleadonan di Barcelona.

E ganadornan di 5 Champions League, cu ultimo a lanta e trofeo den 2025, a bisa cu e "decision, banda di un falta grave di intervencion di VAR, ta representa un eror grandi."
E club a bisa cu "esaki no ta e prome biaha den edicionnan reciente di UEFA Champions League cu decisionnan di referee sin sentido cu a tin un efecto grandi riba e ekipo, creando un dobel standard cla y preveniendo competencia contra otro clubnan riba un 'level playing field'."

Slam Diego ta back! E prome walk-off di Padres na 2026 ta bin riba e slam di Bogaerts

(MLB.com) – Slam Diego ta back, cu estilo. Xander Bogaerts a caba e partido mas largo na Petco Park den casi cinco aña cu un walk-off grand slam, mandando e Padres na un victoria 7-3 contra e Rockies diahuebs anochi na Petco Park.

Cu e careda victorioso den di tres base den di 12 inning, e Rockies a opta pa intencionalmente laga Jackson Merrill y Manny Machado cana, cargando e basenan pa Bogaerts. Rapidamente el a cobra nan, convertiendo un fastball di Valente Bellozo y mandando esaki den e tribuna di left-field.

"Just purba di hisa algo y hit e den outfield," Bogaerts a bisa. "Mi tabatin un trabao pa haci eynan. Bo ta djis purba di hinca e careda. No mester tabata e gran heroe. Realmente mi no mester a hit e out."
No, e no tabatin mester, pero sigur el a haci un final tremendo.

Bogaerts a bira e di 10 Padre pa hit un walk-off grand slam, y e prome desde Machado na augustus 2020 (e siman cu e apodo di Slam Diego a nace.) E slam di diahuebs awo ta e walk-off slam di mas recien, pa loke ta innings, den historia di Padres.
"E ta djis bateando hopi bon aworaki," segun manager Craig Stammen. "E tin hopi confiansa. Pa tin e den e posicion ey, nos a sinti hopi bon."

E inning a desaroya rapidamente dilanti Bogaerts. Cu Jake Cronenworth cuminsando e marco na di dos base como e runner automatico, Fernando Tatis Jr. a dicidi pa drop down un bunt di sacrificio. Cronenworth a avansa na di tres.
Merrill a cana rapidamente, igual cu Machado. Esey a nifica cu Bogaerts – kende tabata cla na di cuatro lugar den e inning – a yega e plato despues cu a tira apenas un pitch.
El a bisa cu Tatis a sorprende, igual cu e prome cana intencional. Pero Bogaerts ta un veterano di 14 aña. El a bisa cu el a hunga suficiente baseball pa comprонde con cos por resulta. Y e tabata cla. Of cla suficiente, al menos.

Pa loke ta e caredanan su dilanti, Bogaerts a insisti cu e no ta worry, e djis kier a gana e wega. "Mi djis tabata kier a hinca careda," Bogaerts a bisa. "E tabata un wega largo."

En berdad – esun mas largo cu e Padres a hunga desde juli 2023 na Philadelphia. Nan no a hunga un wega di al menos 12 inning na Petco Park desde nan encuentro memorable di 16 inning contra e Dodgers na augustus 2021.

TEAMARU ta cla pa ceremonia di inauguracion di IV Weganan Sur Americano di Hubentud

Xia Rodriguez y Ocean van Loon ta e atletanan abanderado pa Panama2026

Manera custumber na tur Weganan den e Ciclo Olimpico, ta inicia cada evento cu un Ceremonia di Inauguracion. Aki tur delegacion cu ta participa ta presenta nan mes dilanti e pueblo di e pais sede y ta duna inicio na e competencianan.

Cada delegacion ta lidera a traves di e abanderadonan, unda ta scoge un atleta masculino y un femenino pa carga e bandera di e pais.

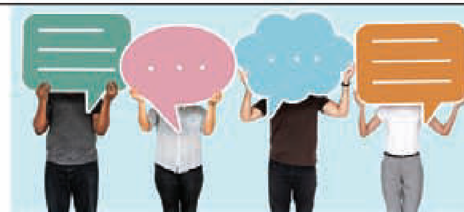
Den e caso di TEAMARU, e delegacion lo wordo representa door di Atletanan Xia Rodriguez y Ocean van Loon, cu ta encabesa e delegacion di Aruba durante e Ceremonia di Inauguracion.

Sigur un momento bunita y yen di orguyo pa hisa e bandera di nos dushi isla dilanti un publico grandi.

Comite Olimpico Arubano (COA) ta felicita e atletanan cu e oportunidad aki.

*Opinion ta un seccion di **Bon Dia Aruba** specialmente pa brinda oportunidad na lectornan individual pa expone nan opinion. Contenido publica di ningun manera ta refleha opinion di **Bon Dia Aruba** y ta pa responsabilidad exclusivo di e organisacion/individuo cu ta ofrece esaki pa publicacion. **Bon Dia Aruba** ta reserva e derecho di no publica texto ofreci, si esaki segun e medio no ta cuadra cu e normanan di decencia cu nos ta mantene, pa evita contenido cu ta innecesariamente ofensivo. Esaki suheto na evaluacion exclusivo di **Bon Dia Aruba**.*

OPINION

Skirbi pa Quito Nicolaas

Traha maneho pa futuro

Si bo ta encarga na un departamento pa traha maneho, ta bon pa tene cuenta cu e siguiente aspectonan. Pa cuminsa ta na su luga pa tira un bista riba e cifras disponibel via CBS.

Por ehempel si bo tin un encargo pa formula un maneho pa stimula e participacion di hende muhe riba mercado laboral, lo siguiente. Na prome lugar wak con e aumento di e sexo femenino lo ta den e proximo añanan y fiha pa bo mes cuanto e aumento tabata den p.e. un decada. Busca pa haya sa den cua sector mayoria di hende muhe actualmente ta aloca.

Enseñanza

Cu tempo e cantidad di hobennan cu ta den enseñanza no solamente a aumenta, pero por constata un cambio tambe, den sentido cu hopi ta esnan cu ta pursigui un carera superior compara cu esnan den pasado. Cu otro palabra si den pasado nos hobennan tabata limita nan mes na scohe pa un trabou na nivel di mbo, awendia esaki a cambia pa HBO.

Awor un di e prome retonan ta pa wak cuanto funcion/cupo di trabou existente, ta cualifica pa e hobennan? Tambe den cuanto aña mester bin un reemplazo di esnan cu ta na timon actualmente. Akinan mester tene cuenta cu otro factornan tambe, manera e.o. e tasa di mortalidad. Acerca mester tene cuenta cu e cantidad di alumnonan cu anualmente ta caba scol secundario (Mavo of Havo) y ta prefera di bay traha. Kico esaki ta nifica pa esnan sinta na cas sin perspectiva di sigui un estudio of opta pa pa bay traha.

Mercado laboral

Un di e prome tareanan ta pa visualisa e necesidad di e cantidad di persona cu mester di dje pa traha den cada sector. Un banda mester percura pa tin datosnan existente, cu por corela cu esnan di Censo, cual ta tuma luga cada pasa 10 aña. Den esei e economia di un pais ta hopi cambiante, kier men cu p.e. pa e decada 2040 nos mester di cierto profesionalnan pa haci cierto trabounan y cu mester entrena of stimula esnan cu ta interesa den e ramo aki.

Naturalmente cu e economia di un pais - pa con chikito cu esaki ta - ta keda cambia y pa cada decada e necesidadnan ta diferente y kisas mas halto. Ta pesei mes mi mester haci un proyeccion - kisas mas cu un proyeccion ta necesario - pa tira un bista den futuro y wak con e situacion lo mehora of empeora. Con tal cu nos sa cu e economia ta cambia - y segun e desaroyo tecnologico - no solamente e demanda na experticio pero e necesidad y utilidad ta rekeri esaki tambe.

Por ehempel e rijnan largo na oficina di Gobierno, mester pertenece na pasado si cada persona mes por cana yega y swipe su carchi di identidad. Di e manera aki por evita expertonan di pafo, cu ta costa yen di placa, mientras nan no conoce e situacion local.

Cultura

E cultura di un pais semper ta cambiando. Si antes tabata asina cu hende muhe no tabata haci cierto tipo di trabounan, awendia bo por wak hende muhe den casi tur sector di famia. Ta bon pa fiha den e caso aki tambe riba e tasa di divorcio, pa wak si mester crea cuponan di trabou adicional pa esnan cu no ta formando un famia nucleo mas. Y trata na haci un proyeccion pa aki 25 - 50 aña.

Si antes e dama tabata soporta cu su casa ta yega cas burachi si niun placa, awendia esaki no ta e caso mas. Den eskai por pensa tambe riba cierto incentivonan pa cu e banconan, pa canalisa e un ke otro na procesonan. En todo caso mester tene cuenta cu e cultura di awendia, lo no ta e mesun cos den futuro. Esei nos por ripara na e actitud di e hobennan caba. Nan tambe ke tin algo di bisa encuanto e economia di e famia.

Y ta bon tambe, debi cu asina nan ta cuminsa carga responsabilidad financiero pa cu nan mes y pa e famia cu nan ta pertenece na dje. Y ta nan mes lo mester ta e expertonan den futuro cu ta reemplaza esnan di exterior.

Consumidornan

Esnan cu ta emplea personal pa traha, tambe ta haci su calculacion pa kende producto x of y ta ser bendi. Den e negoshi mester percura pa duna mas tanto info corecto, asina cu e consumidor por haci un evaluacion pa su mes si e ta cumpra si of no.

E tempo cu ta bende un articulo, cu e consumidor ta cumpra y asina el'a bistié un biaha el a kibra, ta pertenece na pasado. Mester garantisa e calidad di e producto cu bo ta cumpra y mester crea posibilidadnan unda e consumidor por haci uzo di su derecho, den caso cu esaki ta evidente. Na Aruba nos ta topa delaster un tipo di organisacionnan riba terneo di deporte, social y recreativo y hasta pa consumidornan. E ultimo aki ta tene e prijs di supermercadonan na bista.

Con leu e supermercado- y e groceries ta haci esaki ta keda un pregunta. Unda Gobierno mes ta para akinan cu su maneho di prijs pa articulonan di consumo???

Resumen

Aruba mester keda un paraiso pa un y tur y no solamente pa e turista. Den esaki nos tin di adapta nos manera di pensa y di percepia e realidad. No depende di gobierno si bo no tin trabou, lanta riba y busca of crea bo mesun trabou. Of tuma medida: si gasolin ta birando caro, baha man cu coremento di auto pa cada cos chikito. Cu otro palabra si bo por cana e pida caminda pa bay e carniceria of supermercado, hasie debi cu canamento ta saludabel. Y por fabor no duna otro falta si abo mes por haci un cambio.

Cu mester bin cambio, ta sigur. Pero no lubida cu nos ta un ecenomia chikito cu ta depende di otronan, nos sueldonan ta demasiado halto y e productividad ta mediano. Ban percura pa supervisa e mercado, dor di introduci organisacionnan cu ta tira bista riba e desaroyonan aki.

Yuda **FUDA** cu un Wensambulans pa Aruba!
Ultimo Deseo Aruba
Donacion: CMB#65550908
Tur beneficiado ta haya un beer!

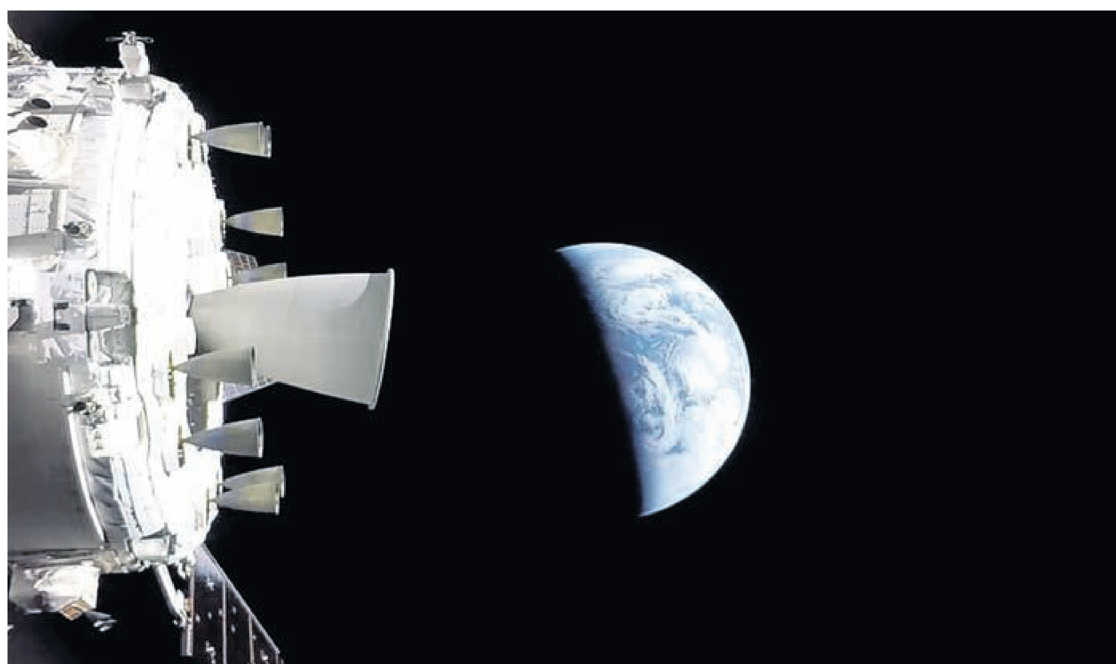
BONDIA ARUBA

Astronautnan di Artemis ta bay pone mas atencion riba riesgo di salud den espacio

(AFP) - Mientras cu astronautnan di mision Artemis II a ser proteha contra vacuum friu di espacio durante nan biahe, nan curpa sinembargo a keda exponi na nivelnan posiblemente halto di radiacion — un peliger di biahe espacial cu NASA ta ansiosamente wardando pa studia.

Nan biahe rond di luna a hiba e cuatro astronaut mas leu den espacio cu cualkier humano anteriormente — mas di 1,000 biaha e distancia entre tera y e Stacion Espacial Internacional.

E magnetosfera di tera ta ofrece cierto proteccion contra rayo cosmico radioactivo y particulanan solar pa e ISS, pero no tin e mes proteccion na Luna.

Studia e impacto di radiacion ta esencial mientras NASA ta busca eventualmente pa construi un base lunar y manda astronautnan riba e biahe largo pa Marte.
E agencia espacial a instala sensor di radiacion riba e capsula Orion y a tuma muestra di sanger di astronautnan prome cu salida pa despues compara cu muestra despues di e biahe. Muestranan di saliva di e tripulacion ta ser colecta durante e trayecto y nan salud ta ser monitorea cu smartwatchnan. NASA tambe a coloca chipnan di computer di ultimo generacion den e capsula cu por replica cierto funcionnan fisiologico, manera esun di un organo.
Planificadornan di mision a scoge pa imita medula oseo, cu ta produci celnan di sanger y ta un di e tehido cu “mas rapido ta ser afecta pa radiacion y otro tipo di stress”, segun cientifico principal di Human Research Program, Steven Platts, a bisa AFP.

Cu tur e dato aki, Platts a bisa cu su equipo ta spera di compronde miho e diferencia entre orbita abao di tera y espacio profundo.

“E lo ta bon informacion pa investigacion pa nos mira e nivel di radiacion, pero tambe e tipo di radiacion”, e a bisa.
“Nos pronostico ta cu nos lo mira hopi mas radiacion cosmico galactico… cu ta bini di supernova y di tur caminda,” den comparacion cu radiacion cu ta bin di solo, el a bisa.

CEO di Dell ta adverti cu scarsedad di DRAM apenas a cuminsa

(Infobae) - Fabricantenan ta duna prioridad na centronan di dato riba dispositivonan di consumo, reduciendo disponibilidad di componentenan y aumentando costo.

E scarsedad global di memoria DRAM — esencial pa funcionamento di dispositivonan electronico y centro di datonan — por intensifica den añanan binidero. Esaki ta loke Michael Dell a adverti, CEO di Dell Technologies, kende a sigura cu industria tecnologico apenas ta drentando den e fase inicial di un crisis impulsa pa crecemento acelera di inteligencia artificial (AI).

Durante un discurso den un evento organisa pa Bank of America, e ehecutivo a splica cu demanda pa memoria ta aumentando na un ritmo sin precedente debi na expansion di infrastructura necesario pa sostene sistema di AI. Segun su calculacion, e necesidad total di memoria por aumenta 625 biaha den añanan binidero, un salto cu ta pone presion directo riba henter e cadena di suministro.
Origen di e problema ta den e transformacion cu sector tecnologico ta experencia. Companianan grandi ta priorisa produccion di memoria di alto rendimento pa centronan di dato, unda modelonan avansa di inteligencia artificial ta ser ehecuta. E decision aki ta reduciendo disponibilidad di componentenan pa otro dispositivonan manera computernan personal, telefonnan mobil y consola di videogames.
Segun calculacionnan presenta pa Dell, e memoria usa pa aceleradornan di AI — manera unidad grafico di alto rendimento — ta creciendo exponencialmente. Na 2022, un GPU manera NVIDIA H100 tabatin aproximadamente 80 GB di memoria. Pa 2028, e cifra aki ta anticipa di yega na 2 TB pa unidad, representando un aumento di 25 biaha den capacidad.

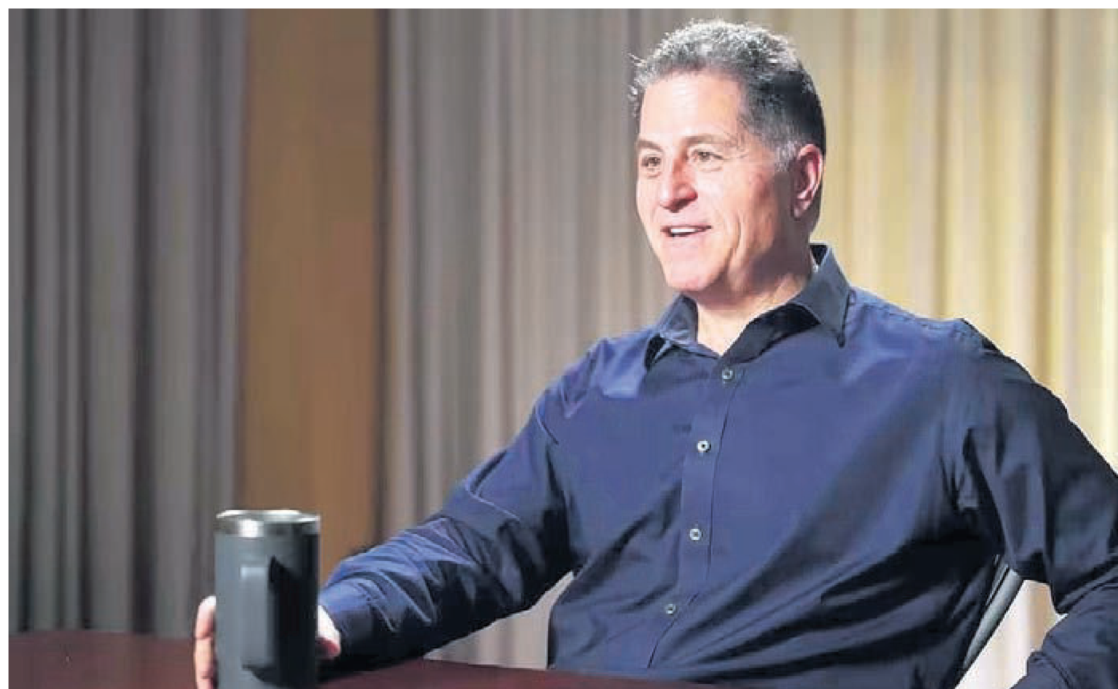
Agrega otro factor mesun importante: e cantidad di aceleradornan di AI implementa den centronan di dato tambe lo multiplica pa 25 biaha den e mesun periodo. Combinacion di ambos crecemento ta splica e proyeccion di un demanda 625 biaha mas grandi pa memoria DRAM, un escenario cu ta presiona capacidad global di produccion.

E impacto di e situacion aki ya por sinti den diferente sectornan. Fabricantenan di dispositivonan electronico a ser obliga pa ahusta prijs debi na scarsedad di componentenan, transferiendo parti di e aumento di costo na e consumidor final. Esaki ta afecta tanto ekipahe cotidiano manera smartphone y laptop, como productonan specialisando den industria di entretenimento y videogames.
Companianan den e sector ya tabata anticipa señalnan di advertencia. Na comienso di aña, ehecutivo di industria tecnologico a adverti riba dificultad pa sigura suministro di memoria. Hasta den mercado di console, empresanan manera Sony a tuma medidanan specifico, manera suspende temporalmente benta di cierto producto den mercado specifico debi na limitacion di stock.
Sinembargo, loke ta diferencia e diagnostico actual ta e escala di e fenomeno. Pa Dell, esaki no ta un interupcion temporal, sino un cambio structural impulsa pa adopcion masivo di inteligencia artificial. “Nos ta den e etapa inicial ainda”, el a enfatisa, referiendo na expansion di e tecnologia aki den companianan y organisacionnan.
E ehecutivo tambe a adverti cu solucion no lo yega a corto plazo. Aumenta produccion di memoria ta implica inversionnan significativo y tempo di desaroyo cu por dura añas. Construccion di fabrica nobo, mehoracion di procesonan y expansion di capacidad productivo ta paso compleho cu no por ser ehecuta inmediatamente.

Na mesun momento, demanda ta sigui crece sin señal di baha. Necesidad pa mehora productividad y competi den desaroyo di solucionnan basa riba AI ta hiba companianan di diferente sector pa inverti sosteniblemente den infrastructura tecnologico. Esaki ta reforsa presion riba proveedornan di componentenan critico manera DRAM.

Asina, e mercado tecnologico ta enfrenta un escenario di competencia halto pa recurso limita. Evolucion di inteligencia artificial, na luga di stabilisa situacion, por profundisa esaki na corto y mediano plazo.

E advertencia di Dell, pues, ta refleha un tendencia mas amplio: avance di AI no solamente ta transforma producto y servicionan, sino tambe ta redefini base material riba cual tecnologia moderno ta ser construi.

2 unidad di bombero mester a bay paga un candela na Veld di Santa Fe

Diaranson anochi a drenta informe di un candela grandi na e Veld di Santa Fe, mesora a dirigi tanto polis como bombero na e sitio.

Na yegada di e bomberonan mesora a cuminsa cu un combate directo pa asina cu e 2 unidadnan logra paga e candela aki cu tabata produci hopi huma y molestia e bisiñanan. Despues di e combate a logra domina y paga e candela completamente.

Accidente pa falta di preferencia na Sero Blanco

Diaranson atardi a drenta informe di un accidente na Sero Blanco, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente entre un Kia Picanto y un Hyundai Accent. Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

Auto a bay bira na man robes net ora motociclista a bay pas'e

Diabierna mainta a drenta informe di un accidente cu hende herida na Pos Abao, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente entre un auto y un brommer unda e auto bayendo pabao a bay bira na man robes net ora cu un brommer ta pas'e pero debi na e solo di mainta den e spiel ta dificil pa ripara y e brommer a bin dal riba dje. Na yegada di e ambulance nan a atende e motociclista na e sitio mes.

Hoben di 22 aña a cay di trapi na un cas na Malmok

Diabierna mainta a drenta informe di cu un hoben di 22 aña a cay di un trapi na un cas na Malmok, mesora a dirigi un ambulance na e sitio.

Na yegada di e ambulance nan a atende e hoben cual tin hopi dolor di lomba na e sitio mes, nan a yud'e lanta for di abao. Despues di esaki nan a sigui cu nan asistencianan.

Mata di Kwihi a cay na Rosario College

Diahuebs madruga a drenta informe di cu un mata a cay na Rosario College.

Mesora a dirigi un patruya y a nota cu di en berdad e mata a cay pero afortunadamente e no a cay riba ningun hende y no a causa ningun daño. Den oranan di dia D.O.W. a keda di bin corta esaki.

Trekkingslijst van de Landsloterij

4de trekking — **9 april 2026**

TIEN TALLEN
33 200
35 300
43 250
67 300
73 300
75 300
86 300
87 125

HONDERD TALLEN
101 300
133 200
143 500
187 125
187 300
194 300
213 300
233 400
241 300
243 250
268 300
283 300
287 125
333 200
340 300
343 250
378 300
387 125
429 300
431 300
433 200
438 300
443 250
487 125
527 300
533 200
543 250
578 300
587 125
594 300
597 300
628 300
633 200
643 250
648 300
660 300
687 500
688 300
713 750
718 300
733 200
743 250
756 300
772 300
776 300
787 125
833 200
834 300
838 300
843 250
850 300
887 125
917 300
933 200
940 300
943 250
987 125

EEN DUIZEND
1033 200
1043 250
1087 125
1124 300
1133 200
1136 300
1137 300
1143 500
1187 125
1198 300
1199 300
1233 400
1243 250
1287 125
1289 300
1313 300
1333 200
1343 250
1387 125
1403 300
1410 300
1433 200
1440 300
1443 250
1472 300
1473 300
1487 125
1533 200
1543 250
1587 125
1626 300
1633 200
1635 300
1643 250
1676 300
1677 300
1687 300
1702 300
1705 300
1710 300
1733 200
1733 300
1736 300
1743 250
1762 300
1773 300
1787 125
1793 300
1833 200
1843 250
1852 300
1857 300
1887 125
1888 300
1933 200
1935 300
1943 250
1987 125
1992 300

TWEE DUIZEND
2027 300
2033 200
2042 300
2043 250
2044 300
2047 300
2087 125
2097 300
2133 200
2133 300
2135 300
2143 500
2144 300
2187 125
2215 300
2233 400
2243 250
2251 300
2276 300
2287 125
2315 300
2328 300
2333 200
2335 300
2338 300
2343 250
2349 300
2365 300
2385 300
2387 125
2408 300
2416 300
2420 300
2423 300
2433 200
2443 250
2461 300
2487 125
2505 300
2533 200
2543 250
2545 300
2550 300
2556 300
2559 300
2572 300
2580 300
2587 125
2596 300
2621 300
2633 200
2643 250
2657 300
2662 300
2687 300
2706 300
2723 300
2733 200
2737 300
2743 250
2764 300
2787 125
2829 1000
2833 200
2843 250
2885 300
2887 125
2903 300
2904 300
2933 200
2943 250
2987 125

DRIE DUIZEND
3033 200
3039 300
3043 250
3087 125
3089 300
3099 300
3124 300
3129 300
3133 200
3143 500
3149 300
3150 300
3176 300
3178 300
3187 125
3230 300
3233 400
3243 250
3261 300
3287 125
3333 200
3343 250
3350 300
3382 300
3384 300
3387 125
3394 300
3433 200
3443 250
3444 300
3459 300
3475 300
3480 300
3483 300
3487 125
3510 300
3533 200
3543 250
3546 300
3550 300
3579 300
3587 125
3629 1000
3633 200
3638 750
3641 300
3643 250
3677 300
3679 300
3687 300
3705 300
3709 300
3733 200
3743 250
3773 300
3780 300
3787 125
3790 300
3791 300
3833 200
3843 250
3887 125
3901 300
3927 300
3933 200
3943 250
3987 125
3987 300

VIER DUIZEND
4022 300
4033 200
4038 300
4043 250
4051 300
4062 300
4087 125
4119 300
4130 300
4133 200
4143 500
4187 125
4233 400
4243 250
4243 300
4287 125
4295 300
4307 300
4333 200
4343 250
4374 300
4387 125
4412 300
4425 300
4433 200
4443 250
4487 125
4533 200
4543 250
4587 125
4589 300
4624 300
4633 200
4643 250
4677 300
4681 300
4687 300
4690 300
4694 300
4733 200
4743 250
4787 125
4796 300
4797 300
4825 300
4833 200
4843 250
4874 300
4887 125
4887 300
4890 300
4928 300
4933 200
4943 250
4969 300
4987 125

VIJF DUIZEND
5007 300
5012 300
5033 200
5037 300
5043 250
5061 300
5065 300
5087 125
5113 300
5119 300
5120 300
5133 200
5143 500
5150 300
5187 125
5207 300
5228 300
5232 300
5233 750
5243 250
5277 300
5279 300
5286 300
5287 125
5307 300
5333 200
5341 750
5343 250
5374 300
5387 125
5433 200
5443 250
5443 300
5454 300
5469 300
5487 125
5489 300
5533 200
5543 250
5553 300
5555 300
5558 300
5562 300
5583 300
5586 300
5587 125
5593 300
5594 300
5633 200
5635 300
5636 300
5643 250
5687 300
5705 300
5722 300
5726 300
5733 200
5743 250
5756 300
5777 300
5787 125
5821 300
5833 200
5843 250
5878 300
5887 125
5914 300
5923 300
5933 200
5943 250
5952 300
5987 125
5988 300
5999 300

ZES DUIZEND
6033 200
6043 250
6072 300
6087 125
6133 200
6133 300
6140 1000
6141 1000

1STE PRIJS
6142 3750
6143 500000
6144 3750

6145 1000
6146 1000
6147 1000
6148 1000
6149 1000
6183 300
6187 125
6191 300
6233 400
6243 250
6246 300
6277 300
6287 125
6296 300
6321 300
6333 200
6343 250
6387 125
6408 300
6433 200
6443 250
6454 750
6487 125
6519 300
6526 300
6533 200
6543 250
6552 300
6576 300
6587 125
6605 300
6620 300
6633 200
6635 300
6643 250
6687 300
6727 300
6733 200
6743 250
6787 125
6833 200
6843 250
6887 125
6933 200
6943 250
6987 125
6994 300

ZEVEN DUIZEND
7026 300
7033 200
7043 250
7087 125
7092 300
7102 300
7131 300
7133 200
7143 500
7151 300
7166 300
7187 125
7188 300
7218 300
7233 400
7243 250
7258 300
7274 300
7287 125
7315 300
7333 200
7340 300
7343 250
7362 300
7380 300
7387 125
7397 300
7433 200
7443 250
7462 300
7482 300
7484 300
7487 125
7533 200
7543 250
7581 300
7587 125
7633 200
7635 300
7643 250
7680 300
7687 300
7717 300
7733 200
7743 250
7787 125
7805 300
7833 200
7843 250
7862 300
7873 300
7887 125
7897 300
7907 300
7910 300
7933 200
7934 300
7943 250
7969 300
7987 125

ACHT DUIZEND
8026 300
8033 200
8043 250
8055 300
8082 300
8087 125
8133 200
8143 500
8159 300
8187 125
8212 300
8233 400
8243 250
8269 300
8287 125
8289 300
8297 1000
8325 300
8331 300
8333 200
8333 300
8340 300
8343 250
8356 300
8359 300
8361 300
8387 125
8390 300
8419 300
8427 300
8433 200
8434 300
8443 250
8465 300
8487 125
8491 300
8505 300
8509 300
8533 200
8543 250
8575 300
8579 300
8587 125
8598 300
8617 300
8619 300
8622 300
8624 300
8633 200
8643 250
8657 300
8687 300
8708 300
8718 300
8733 200
8743 250
8750 300
8787 125
8813 300
8833 200
8843 250
8858 300
8869 300
8879 300
8887 125
8892 300
8911 300
8922 300
8933 200
8943 250
8987 125
8989 300
8993 300

NEGEN DUIZEND
9013 300
9033 200
9043 250
9065 300
9070 300
9076 300
9085 300
9087 125
9106 300
9108 300
9112 300
9133 200
9139 300
9143 500
9145 300
9187 125
9233 400
9243 250
9260 300
9274 300
9284 300
9287 125
9319 300
9333 200
9333 300
9343 250
9347 300
9351 300
9387 125
9391 300
9409 300
9433 200
9441 300
9443 250
9470 300
9487 125
9522 300
9533 200
9535 300
9543 250
9544 300
9575 300
9587 125
9623 300
9633 200
9643 250
9687 300
9710 300
9733 200
9734 300
9743 250
9787 125
9812 300
9824 300
9833 200
9836 300
9843 250
9856 300
9887 125
9907 300
9933 200
9943 250
9946 300
9987 125

TIEN DUIZEND
10024 300
10028 300
10033 200
10043 250
10072 300
10073 300
10087 125
10131 300
10133 200
10143 500
10167 300
10173 300
10187 125
10233 400
10243 250
10256 300
10287 125
10321 1000
10323 300
10333 200
10342 300
10343 250
10349 300
10362 300
10367 300
10377 300
10386 300
10387 125
10415 300
10417 300
10426 300
10430 300
10433 200
10443 250
10487 125
10515 300
10528 300
10533 200
10543 250
10555 300
10566 300
10583 300
10587 125
10623 300
10633 200
10643 250
10687 500
10687 300
10695 300
10703 300
10731 300
10733 200
10733 300
10740 300
10743 250
10749 300
10762 300
10769 300
10784 300
10787 125
10791 300
10815 300
10833 200
10843 250
10844 300
10846 300
10869 300
10880 300
10887 125
10897 300
10916 300
10931 300
10933 200
10943 250
10945 300
10971 300
10987 125

ELF DUIZEND
11019 300
11022 300
11033 200
11043 250
11050 300
11078 300
11087 125
11123 300
11131 300
11133 200
11141 300
11143 500
11150 300
11161 300
11167 300
11187 125
11193 300
11204 300
11233 400
11243 250
11287 125
11322 300
11324 300
11333 200
11341 300
11343 250
11343 300
11348 300
11353 300
11387 125
11433 200
11443 250
11448 300
11456 300
11485 300
11487 125
11516 300
11531 300
11533 200
11534 300
11543 250
11552 300
11585 300
11587 125
11600 300
11621 300
11633 200
11643 250
11662 300
11687 300
11733 200
11743 250
11787 125
11833 200
11843 250
11847 300
11853 300
11887 125
11924 300
11933 200
11943 250
11987 125
11997 300
11999 300

TWAALF DUIZEND
12014 300
12033 200
12043 250
12049 300
12060 300
12087 125
12088 300
12104 300
12127 300
12133 200
12143 500
12149 300
12186 300
12187 125
12202 300
12204 300
12220 300
12233 400
12243 250
12287 125
12333 200
12343 250
12347 300
12375 300
12387 125
12391 300
12433 200
12443 250
12460 300
12487 125
12507 300
12533 200
12543 250
12559 300
12586 300
12587 125
12633 200
12643 250
12655 300
12687 300
12724 300
12733 200
12743 250
12778 300
12787 125
12833 200
12843 250
12861 300
12887 125
12921 300
12933 200
12943 250
12987 125

DERTIEN DUIZEND
13007 300
13033 200
13043 250
13055 300
13059 300
13060 300
13087 125
13092 300
13133 200
13143 500
13187 125
13228 300
13233 400
13243 250
13287 125
13331 300
13333 200
13343 250
13387 125
13387 300
13421 300
13433 200
13443 250
13462 300
13487 125
13521 300
13533 200
13543 250
13546 300
13557 300
13573 300
13587 125
13602 300
13604 300
13628 300
13633 200
13643 250
13643 300
13662 300
13669 300
13687 300
13705 300
13733 200
13743 250
13785 300
13787 125
13787 300
13833 200
13843 250
13851 300
13879 300
13887 125
13933 200
13943 250
13987 125
13997 300

VEERTIEN DUIZEND
14033 200
14040 300
14043 250
14082 300
14087 125
14107 300
14133 200
14135 300
14143 500
14163 300
14173 300
14187 125
14222 300
14233 400
14243 250
14260 300
14275 300
14287 125
14298 300
14326 300
14331 300
14333 200
14337 300
14343 250
14387 125
14433 200
14443 250
14487 125
14504 300
14507 300
14518 300
14533 200
14543 250
14587 125
14594 300
14598 300
14613 300
14633 200
14643 250
14648 300
14661 300
14663 300
14687 300
14733 200
14743 250
14766 300
14787 125
14800 300
14824 300
14833 200
14843 250
14864 300
14882 300
14887 125
14913 300
14931 300
14933 200
14943 250
14979 300
14987 125

VIJFTIEN DUIZEND
15033 200
15043 250
15068 300
15087 125
15120 300
15133 200
15140 300
15143 500
15145 300
15154 300
15156 300
15187 125
15230 750
15231 750

2DE PRIJS
15232 2000
15233 100000
15234 2000

15235 750
15236 750
15237 750
15238 750
15239 750
15243 250
15262 300
15287 125
15333 200
15343 250
15360 300
15371 300
15387 125
15391 300
15413 300
15433 200
15434 300
15443 250
15487 125
15495 300
15533 200
15539 300
15543 250
15555 300
15561 300
15565 300
15566 300
15587 125
15587 300
15608 300
15610 300
15611 300
15625 300
15628 300
15630 300
15633 200
15642 300
15643 250
15659 300
15671 300
15687 300
15689 300
15697 300
15733 200
15743 250
15743 300
15746 300
15747 300
15748 300
15753 300
15764 300
15787 125
15825 300
15826 300
15833 200
15843 250
15887 125
15930 300
15933 200
15943 250
15945 300
15968 300
15987 125

ZESTIEN DUIZEND
16033 200
16043 250
16061 300
16073 300
16080 300
16087 125
16105 300
16133 200
16143 1000
16183 300
16187 125
16225 1000
16233 400
16235 300
16243 250
16287 125
16316 300
16321 300
16333 200
16343 250
16387 125
16419 300
16423 300
16433 200
16443 250
16448 300
16463 300
16464 300
16466 300
16481 300
16487 125
16494 300
16508 300
16533 200
16543 250
16587 125
16592 300
16604 300
16633 200
16633 300
16643 250
16644 300
16667 300
16687 300
16688 300
16729 300
16733 200
16737 750
16743 250
16779 300
16783 300
16787 125
16833 200
16843 250
16854 300
16855 300
16887 125
16900 300
16913 300
16933 200
16943 250
16956 300
16987 125
16991 300
16995 300

ZEVENTIEN DUIZEND
17032 300
17033 200
17043 250
17058 300
17062 300
17087 125
17099 300
17123 300
17133 200
17143 500
17145 300
17167 300
17177 300
17187 125
17192 300
17216 300
17233 400
17243 250
17274 300
17287 125
17313 300
17333 200
17343 250
17387 125
17387 300
17426 300
17433 200
17435 300
17437 300
17443 250
17451 300
17464 300
17478 300
17487 125
17502 300
17505 300
17515 300
17533 200
17543 250
17543 300
17544 300
17565 300
17575 300
17587 125
17592 300
17628 300
17633 200
17643 250
17654 300
17687 300
17718 300
17719 300
17733 200
17743 250
17758 300
17759 300
17787 125
17808 300
17821 300
17833 200
17833 300
17838 300
17843 250
17849 300
17873 300
17887 125
17902 300
17921 300
17933 200
17943 250
17943 300
17987 125

ACHTTIEN DUIZEND
18014 300
18033 200
18043 250
18087 125
18132 300
18133 200
18143 500
18147 300
18161 300
18176 300
18187 125
18198 300
18233 400
18243 250
18270 300
18278 300
18283 300
18287 125
18319 300
18330 300
18333 200
18339 300
18343 250
18359 300
18387 125
18396 300
18403 300
18427 300
18433 200
18443 250
18463 300
18469 300
18487 125
18502 300
18511 300
18521 300
18530 300
18533 200
18543 250
18545 300
18587 125
18633 200
18643 250
18663 300
18664 300
18685 300
18686 300
18687 300
18733 200
18743 250
18760 300
18787 125
18796 300
18833 200
18843 250
18848 300
18887 125
18897 300
18933 200
18935 300
18943 250
18949 300
18961 750
18968 300
18987 125
18996 300

NEGENTIEN DUIZEND
19006 300
19031 300
19033 200
19043 250
19043 300
19052 300
19069 300
19087 125
19133 200
19143 500
19187 125
19198 300
19201 300
19210 300
19233 400
19243 250
19272 300
19287 125
19333 200
19343 250
19368 300
19387 125
19409 300
19421 300
19427 300
19433 200
19443 250
19453 300
19454 300
19475 300
19487 125
19488 300
19511 300
19515 300
19531 300
19533 200
19535 300
19542 300
19543 250
19553 300
19559 300
19587 125
19591 300
19625 300
19633 200
19643 250
19662 300
19685 300
19687 300
19704 300
19733 200
19743 250
19757 300
19770 300
19785 300
19787 125
19828 300
19833 200
19834 300
19843 250
19867 300
19887 125
19906 300
19933 200
19943 250
19954 300
19975 300
19987 125

TWINTIG DUIZEND
20009 300
20033 200
20043 250
20087 125
20093 300
20133 200
20143 500
20187 125
20188 300
20201 300
20233 400
20237 300
20243 250
20265 300
20267 300
20281 300
20287 125
20314 300
20320 300
20322 300
20333 200
20343 250
20382 300
20387 125
20411 300
20433 200
20443 250
20454 300
20463 300
20487 125
20487 300
20491 300
20507 300
20533 200
20543 250
20587 125
20617 300
20623 300
20633 200
20642 300
20643 250
20643 300
20680 500
20681 500
20682 500
20683 500
20684 500
20685 500

3DE PRIJS
20686 1250
20687 50000
20688 1250

20689 500
20728 300
20733 200
20743 250
20761 300
20770 300
20787 125
20794 300
20833 200
20843 250
20861 300
20867 300
20887 125
20933 200
20937 300
20943 250
20987 125

EEN EN TWINTIG DUIZEND
21018 300
21028 300
21033 200
21039 300
21043 250
21060 300
21075 300
21081 300
21087 125
21098 300
21103 300
21133 200
21143 500
21166 300
21172 300
21187 125
21192 300
21194 300
21208 300
21216 300
21233 400
21239 300
21240 300
21243 250
21251 300
21287 125
21333 200
21343 250
21350 300
21369 300
21374 300
21387 125
21396 300
21406 300
21433 200
21443 250
21448 300
21474 300
21487 125
21487 300
21521 300
21533 200
21543 250
21549 300
21553 300
21587 125
21625 300
21633 200
21643 250
21677 300
21678 300
21687 300
21700 300
21733 200
21743 250
21771 300
21777 300
21787 125
21826 1000
21831 300
21833 200
21840 300
21841 300
21843 250
21878 300
21887 125
21913 300
21933 200
21943 250
21967 300
21978 300
21984 300
21987 125

TWEE EN TWINTIG DUIZEND
22033 200
22033 300
22043 250
22048 300
22074 300
22087 125
22096 300
22114 300
22133 200
22143 500
22176 300
22187 125
22232 300
22233 400
22243 250
22287 125
22308 300
22312 300
22333 200
22343 250
22347 300
22387 125
22388 300
22403 300
22407 300
22410 300
22431 300
22433 200
22443 250
22462 300
22487 125
22523 300
22532 300
22533 200
22543 250
22549 300
22574 300
22587 125
22633 200
22643 250
22655 300
22672 300
22687 300
22687 300
22693 300
22729 300
22733 200
22743 250
22744 300
22752 300
22762 300
22769 300
22785 300
22787 125
22826 300
22833 200
22843 250
22859 300
22887 125
22906 300
22911 300
22933 200
22938 300
22943 250
22987 125
22988 300

DRIE EN TWINTIG DUIZEND
23033 200
23043 250
23050 300
23083 300
23087 125
23094 300
23133 200
23143 500
23187 125
23196 300
23226 300
23233 400
23243 250
23287 125
23289 300
23299 300
23333 200
23343 250
23351 300
23372 300
23387 125
23390 300
23424 300
23427 300
23433 200
23443 250
23453 300
23463 300
23467 300
23487 125
23497 300
23510 300
23523 300
23525 300
23533 200
23543 250
23574 300
23587 125
23607 300
23633 200
23633 300
23643 250
23643 300
23669 300
23687 300
23721 300
23733 200
23743 250
23771 300
23787 125
23791 300
23795 300
23819 300
23833 200
23833 300
23843 250
23876 300
23887 125
23928 300
23933 200
23943 250
23987 125
23990 300
23999 300

VIER EN TWINTIG DUIZEND
24025 300
24033 200
24035 300
24043 250
24049 300
24087 125
24089 300
24104 300
24120 300
24133 200
24136 300
24143 500
24158 300
24169 300
24187 125
24208 300
24223 300
24233 400
24243 250
24278 300
24287 125
24294 300
24310 300
24333 200
24343 250
24357 300
24387 125
24387 300
24405 300
24415 300
24433 200
24433 300
24443 250
24471 300
24487 125
24521 300
24533 200
24533 300
24543 250
24552 300
24563 300
24587 125
24600 300
24624 300
24633 200
24637 300
24643 250
24656 300
24687 300
24687 300
24724 300
24733 200
24743 250
24743 300
24787 125
24831 300
24833 200
24838 300
24843 250
24876 300
24879 300
24887 125
24896 300
24898 300
24907 300
24933 200
24943 250
24987 125
24987 300
24999 300

VIJF EN TWINTIG DUIZEND
25033 200
25043 250
25087 125
25089 300
25099 300
25126 300
25133 200
25143 500
25167 300
25187 125
25193 300
25198 300
25210 300
25233 750
25240 300
25243 250
25246 750
25264 300
25274 300
25287 125
25311 300
25333 200
25343 250
25354 300
25357 300
25387 125
25391 300
25395 300
25433 200
25443 250
25452 300
25454 300
25458 300
25487 125
25501 300
25503 300
25533 200
25543 250
25551 300
25587 125
25587 300
25612 300
25621 300
25633 200
25643 250
25687 300
25691 300
25703 300
25704 300
25731 300
25733 200
25743 250
25749 300
25787 125
25833 200
25843 250
25856 300
25887 125
25907 300
25913 300
25916 300
25933 200
25943 250
25946 300
25962 300
25986 300
25987 125

ZES EN TWINTIG DUIZEND
26005 300
26012 300
26016 300
26033 200
26043 250
26087 125
26093 300
26098 300
26108 300
26113 300
26115 300
26133 200
26143 1000
26148 300
26167 300
26168 300
26178 300
26186 300
26187 125
26233 400
26241 300
26243 250
26254 300
26269 300
26287 125
26319 300
26324 300
26333 200
26343 250
26371 300
26377 300
26387 125
26407 300
26427 300
26433 200
26443 250
26446 300
26470 300
26487 125
26492 300
26523 300
26527 300
26533 200
26543 250
26572 1000
26576 300
26579 300
26587 125
26590 300
26597 300
26620 300
26626 300
26633 200
26643 250
26687 300
26702 300
26731 300
26733 200
26743 250
26748 300
26757 300
26772 300
26778 300
26787 125
26821 300
26828 300
26833 200
26842 300
26843 250
26846 300
26884 300
26887 125
26905 300
26933 200
26933 300
26939 750
26943 250
26987 125

ZEVEN EN TWINTIG DUIZEND
27024 300
27033 200
27043 250
27052 300
27064 300
27087 125
27091 300
27126 300
27133 200
27140 300
27143 500
27185 300
27187 125
27216 300
27233 400
27239 300
27243 250
27243 300
27256 300
27264 300
27287 125
27333 200
27343 250
27344 300
27351 300
27387 125
27397 300
27399 300
27428 300
27433 200
27435 300
27443 250
27456 300
27459 300
27477 300
27487 125
27531 300
27533 200
27536 300
27543 250
27543 300
27544 300
27572 300
27587 125
27623 300
27633 200
27643 250
27645 300
27653 300
27680 300
27687 300
27693 300
27717 300
27733 200
27743 250
27754 300
27757 300
27769 300
27787 125
27805 300
27809 300
27821 300
27831 300
27833 200
27841 300
27843 250
27849 300
27858 300
27887 125
27933 200
27943 250
27987 125
27995 300

ACHT EN TWINTIG DUIZEND
28008 300
28033 200
28036 300
28043 250
28064 300
28087 125
28109 300
28112 300
28116 300
28133 200
28141 300
28143 500
28168 300
28173 300
28187 125
28199 300
28205 300
28233 400
28243 250
28248 300
28256 300
28287 125
28333 200
28343 250
28350 300
28387 125
28388 300
28392 300
28420 300
28433 200
28443 250
28456 300
28487 125
28493 300
28495 300
28503 300
28504 300
28533 200
28543 250
28587 125
28600 300
28630 300
28633 200
28639 300
28643 250
28644 300
28680 300
28685 300
28687 300
28733 200
28743 250
28787 125
28801 300
28807 300
28827 300
28833 200
28843 250
28887 125
28926 300
28933 200
28934 300
28943 250
28987 125
28997 300

NEGEN EN TWINTIG DUIZEND
29033 200
29039 300
29043 250
29087 125
29105 300
29110 300
29125 300
29127 300
29133 200
29137 300
29143 500
29155 750
29160 300
29183 300
29187 125
29233 400
29243 250
29266 300
29287 125
29303 300
29321 300
29333 200
29343 250
29387 125
29416 300
29433 200
29443 250
29457 300
29487 125
29497 300
29533 200
29543 250
29575 300
29576 300
29587 125
29614 300
29629 300
29630 300
29633 200
29643 250
29646 300
29649 300
29652 300
29687 300
29688 300
29719 300
29733 200
29739 300
29743 250
29748 300
29752 300
29776 300
29787 125
29833 200
29843 250
29869 300
29887 125
29897 300
29911 300
29921 300
29933 200
29943 250
29944 300
29987 125

DERTIG DUIZEND
30009 300
30012 300
30033 200
30033 300
30043 250
30078 300
30087 125
30123 300
30133 200
30143 500
30155 300
30164 300
30187 125
30233 400
30243 250
30287 125
30313 300
30333 200
30343 250
30352 300
30370 300
30382 300
30387 125
30423 300
30433 200
30433 300
30436 300
30443 250
30487 125
30500 300
30528 300
30533 200
30543 250
30551 300
30569 300
30587 125
30597 300
30614 300
30633 200
30643 250
30643 300
30672 300
30681 300
30685 300
30687 500
30687 300
30707 300
30708 300
30733 200
30737 300
30743 250
30747 300
30749 300
30759 300
30787 125
30793 1000
30810 300
30818 300
30833 200
30843 250
30846 300
30887 125
30895 300
30916 300
30933 200
30943 250
30951 300
30978 300
30987 125
30991 300

EEN EN DERTIG DUIZEND
31033 200
31039 300
31043 250
31053 300
31087 125
31133 200
31143 500
31175 300
31184 300
31187 125
31233 400
31236 300
31243 250
31271 300
31277 300
31287 125
31303 300
31316 300
31318 300
31324 300
31332 300
31333 200
31343 250
31387 125
31427 300
31433 200
31443 250
31447 300
31451 300
31487 125
31491 300
31505 300
31533 200
31543 250
31587 125
31595 300
31598 300
31622 1000
31626 300
31632 300
31633 200
31643 250
31645 300
31649 300
31655 300
31687 300
31699 300
31722 300
31729 300
31733 200
31743 250
31749 300
31761 300
31787 125
31797 300
31802 300
31833 200
31843 250
31887 125
31892 300
31898 300
31917 300
31931 300
31933 200
31933 300
31943 250
31974 300
31987 125

TWEE EN DERTIG DUIZEND
32012 300
32020 300
32032 300
32033 200
32039 300
32043 250
32049 300
32077 300
32087 125
32133 200
32143 500
32162 300
32178 300
32187 125
32191 300
32203 300
32223 300
32227 300
32233 400
32243 250
32257 300
32287 125
32305 300
32333 200
32343 250
32356 300
32374 300
32379 300
32387 125
32403 300
32419 300
32433 200
32437 300
32440 300
32443 250
32445 300
32453 300
32477 300
32484 300
32487 125
32527 300
32533 200
32543 250
32547 300
32569 300
32570 750
32587 125
32604 300
32623 300
32625 300
32633 200
32643 250
32671 300
32682 300
32687 300
32687 300
32731 300
32733 200
32743 250
32756 300
32781 300
32787 125
32833 200
32836 300
32842 300
32843 250
32863 300
32887 125
32887 300
32926 300
32933 200
32943 250
32943 300
32951 300
32964 300
32972 300
32975 300
32984 300
32987 125
32993 300

DRIE EN DERTIG DUIZEND
33017 300
33023 300
33025 300
33033 200
33043 250
33087 125
33095 300
33121 300
33133 200
33143 500
33187 125
33187 300
33208 300
33231 300
33233 400
33243 250
33252 300
33255 300
33287 125
33326 300
33328 300
33333 200
33334 300
33343 250
33346 300
33358 300
33364 300
33387 125
33417 300
33433 200
33439 300
33443 250
33453 300
33487 125
33511 300
33533 200
33539 300
33543 250
33559 300
33567 300
33587 125
33596 300
33601 300
33604 300
33633 200
33643 250
33647 1000
33687 300
33733 200
33735 300
33738 300
33743 250
33749 300
33758 300
33772 300
33787 125
33788 300
33832 300
33833 200
33843 250
33874 300
33887 125
33905 300
33933 200
33943 250
33987 125

VIER EN DERTIG DUIZEND
34003 300
34006 300
34011 300
34033 200
34043 250
34072 300
34080 300
34087 125
34097 300
34106 300
34126 300
34133 200
34137 300
34143 500
34159 300
34187 125
34204 300
34213 300
34233 400
34243 250
34252 300
34284 300
34287 125
34300 300
34311 300
34319 300
34326 300
34333 200
34343 250
34387 125
34396 300
34433 200
34443 250
34459 300
34466 300
34487 125
34533 200
34543 250
34556 300
34557 300
34560 300
34585 300
34587 125
34593 300
34629 300
34633 200
34633 300
34643 250
34687 300
34703 300
34733 200
34733 300
34738 300
34743 250
34747 300
34787 125
34815 300
34827 300
34833 200
34835 300
34839 300
34841 300
34843 250
34854 300
34878 300
34879 300
34887 125
34900 300
34915 300
34933 200
34936 300
34941 300
34943 250
34954 300
34956 300
34987 125

4de trekking op 9 april 2026
Waarvan proces-verbaal was opgemaakt en ondertekend door U. Pauletta namens de Directeur van de Gaming Control Board, de getuigen en de directeur van de Landsloterij.

Landsloterij

drs. A.P.V Guillermo

Getuigen:
K. Kwidama
C. Bregita

www.landsloterij.org

LANDSLOTERIJ AT'ABO SA!

1ste Prijs	
6142	3,750
6143	**500,000**
6144	3,750

2de Prijs	
15232	2,000
15233	**100,000**
15234	2,000

3de Prijs	
20686	1,250
20687	**50,000**
20688	1,250

Alle prijzen zijn in Caribische guldens.

UREN VAN UITBETALING:
CURAÇAO : 8.00 - 15.00 (maandag t/m vrijdag)
Tel: 462-4088

ARUBA
Oranjestad : 8.00 - 12.00 en 13.30 - 16.30
Tel: (002975) 824784
San Nicolas : 8.30 - 16.00 (maandag t/m vrijdag)
Tel: (002975) 845200

BONAIRE : Maandag tot en met vrijdag
8 tot 11 uur voormiddag
1 tot 3 uur namiddag
Tel: (0717) 7047

ST. MAARTEN: 7.15 - 12.30
Tel: 0017215424536

SABA: s.v.p. bellen
Tel. 0017215228528

ST. EUSTATIUS : 0318-3368, 0318-3088, 0318-4051

LANDSLOTERIJ AT'ABO SA!

Homber Sueco ta para dilanti hues pa presiona su esposa pa bende sexo

(AFP)—Un homber Sueco sospecha di explota su esposa “vulnerable” pa tene sexo cu decenas di homber pa placa, a para dilanti hues diabierna acusa di proxenetismo agresivo, violacion y agresion.

E sospechoso di 62 aña, ken ta nenga e acusacionnan, a ser aresta na october despues cu su esposa a denunci’e na polis den norte di e pais. Desde e tempo ey el a keda deteni.

E homber, cu segun a reporta ta un ex-miembro di Hell’s Angels cu un tatuahe rond di su wowonan, a aparece den corte bisti cu un camisa shinishi mientras fiscal Ida Annerstedt tabata lesa e acusacionnan.

Segun fiscal, durante añanan el a gana placa presionando su esposa “pa haci y somete na actonan sexual”.

“E ta acusa di proxenetismo agresivo. El a facilita un operacion den cual su pareha y despues su esposa a bende sexo,” Annerstedt a bisa AFP durante un pausa den e proceso.

E esposa no tabata presente den sala di corte pero tabata sigui e proceso via video, unda solamente su abogado tabata visibel pa mantene su anonimidad.

Despues cu e acusacionnan a ser lesa, e huicio a sigui tras di porta cera.

‘Explotacion sin piedad’

E homber ta acusa di crea anuncio online, regla cita, tene vigilancia y presiona e muher pa haci actonan sexual online pa atrae mas cliente.

E fiscal, ken tambe ta alega cu e homber a crea y sostene un adiccion di droga pa e muher, a yama esey “explotacion sin piedad”.

“Mi ta mantene cu el a explota su situacion, cu e tabata bao influencia di droga, bao influencia di alcohol, y cu e tabatin miedo di dje,” Annerstedt a bisa AFP, notando cu e acusacionnan ta inclui agresion y menasa.

Segun e fiscal, e acusado tabata haya mas cu 500.000 krona ($53.700).

Martina Michaelsdotter, abogado di e acusado, a bisa AFP cu su cliente ta nenga e acusacionnan.

Segun ley Sueco riba prostitucion, bende sexo no ta ilegal. Pero paga pa sexo of facilita su benta si ta contra ley.

Ademas di proxenetismo agrava y cuater agresion, e sospechoso ta enfrenta ocho acusacion di violacion y cuater intento di violacion.

E acusacionnan di violacion ta inclui un caso unda e sospechoso supuestamente a obliga su esposa pa tene sexo cu un cliente specifico y varios caso unda el a hacie haci actonan sexual riba su mes pa video online.

Esakinan ta considera como violacion segun ley Sueco pasobra e victima no a duna consentimento.

E caso a shock comunidad Suecia y a haci comparacionnan cu un caso di Gisele Pelicot na Francia, di ken su esposo a ser condena na 2024 pa drog’e y laga decenas di homber viol’e mientras e tabata inconsciente.

120 cumpra

Fiscal Annerstedt anteriormente a bisa AFP cu e muher a, “te cierto punto”, “acorda pa bende sexo” pero a opone pa haci esey cu cierto hende of bao cierto circunstancia.

“E tabatin cierto limite. Tin situacion unda e no a respeta e limite ey y a pasa riba dje despues cu el a bisa ‘no’. Den e caso ey, e ta acusa di intento di violacion of violacion,” Annerstedt a bisa AFP.

E delitonan alega a tuma lugar entre 11 di augustus 2022 y 21 di october 2025.

Annerstedt a bisa cu a identifica 120 cumpra y te awor 26 persona a ser acusa, pero el a nota cu nan a ser acusa solamente pa cumpra sexo pasobra nan no tabata bao impresion cu e muher no tabata participa boluntariamente.

E huicio a cuminsa tratando e acusacionnan contra e esposo, pero otro acusadonan lo ser yama riba un fecha posterior.

Martina Michaelsdotter a bisa AFP cu su cliente ta disputa e acusacionnan.

“E ta reconoce cu, te cierto punto, el a ser involucra den negoshi di e demandante,” el a bisa, agregando cu e participacion ey tabata conforme instruccion y deseo di e demandante.

“Si bo lo pone un etiketa riba e rol ey, mi lo bisa cu e tabata parcialmente administrativo y, por ehempel, a inclui duna apoyo cu asuntonan tecnico,” Michaelsdotter a bisa.

“No tabatin ningun forma di coaccion of menasa, ningun violencia. E no a caus’e ningun sufrimento psicologico of fisico, ni hacie dependiente di alcohol of droga,” e abogado a bisa.

Resultado Sorteo
10 april 2026

Alexander

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
1626	6503	2589	2569
7539	9073	SUPER5	8954
5919	9860	-	1816

MERDIA / **ANOCHI**

Wega	MERDIA	ANOCHI
Catochi	Sorteo # 4942	Sorteo # 8820
	4163	2519
	4602	8028
	0571	8980
Multi-X	FP	X2
Big 4	Sorteo # 4942	Sorteo # 7864
	1815	7555
Multi-X	X2	FP
1Off	Sorteo # 2998	Sorteo # 2569
	6535	6545
Zodiac	Sorteo # 4942	Sorteo # 6623
	4214	7181
	Tauro	Aries
Lucky 3	Sorteo # 1816	Sorteo # 1553
	830	195
Multi-X	X2	X2

Lotto 5

Sorteo #		Joker	Letter
0	x Jackpot	Proximo Jackpot	
0	x Match 4+	160.000,-	
0	x Match 4		
0	x Afl. 12,00		

Lotto di Dia

02-08-09-14-30

Sorteo # 7148		Proximo Jackpot
0	x Jackpot	67.000,-
12	x Match 4	
282	x Afl 8,00	

Mini Mega

13-20-23-28

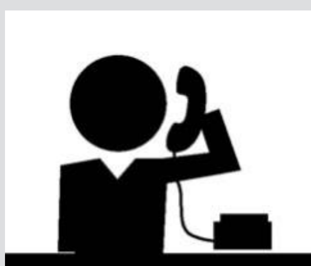
Sorteo # 1860		Mega Ball 12
0	x Jackpot	Proximo Jackpot
2	x match 4	750.000,-
9	x Afl. 500,00	
205	x Afl 50.00	
270	x Afl.15,00	

Mega Plus Afl 1.175.000,-

Korsou Sorteo #

Sorteo #

FIND US ON
X
@bon.dia.aruba
ALSO AVAILABLE ON

Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610

F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or
593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	**San Nicolas**
Hospital	**Imsan**
7:00 pm / 10:00 pm	**24 ora**

Botica na warda

Oranjestad:	**San Nicolas:**
Oduber :	Seroe Preto:
Tel. 582 1780	Tel. 584 4833

EMERGENCIA 911

POLIS	
Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA	
Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD	
Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA	
Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Ex minister di Uganda sentencia na 4 aña den prison pa scandal di corupcion

(AFP) – Ex-minister di Uganda, Agnes Nandutu a keda sentencia diabierna na 4 aña den prison pa horta miles di material for di esnan di menos recurso den un scandal cu a causa disgusto entre e ciudadanonan.

Den 2022, varios oficial di alto rango den gobierno a horta 14.500 plachi di hero cu tabata destina pa comunidadnan vulnerable na e region Karamoja.

Nandutu, ex-minister di Interior, a keda declara culpable di horta 2.000 di e plachinan, cual el a usa supuestamente pa propositonan personal.

El a ricibi un sentencia di 4 aña den prison segun e decision mira pa AFP.

Corupcion ta endemico den e pais Africano, unda e ta poco comun pa oficialnan di alto rango enfrenta persecucion pa corupcion.

Actualmente, un legislador alia cu e partido na mando, Nandutu tambe a keda prohibi di tin un posicion publico pa 10 aña. Durante tratamento di su caso den corte, Nandutu a pidi disculpa a horta e plachinan, corte a nota, yamando esaki "su salbacion."

"Un boet so, e mas halto di cual ta" menos di 1.000, "lo ta inadecua," hues Jane Okuo Kajuga a skirbi den e decision. "Ta importante pa manda e mensahe cu corupcion no ta paga y cu lidia cu entrada genera via corupcion ta castigable," el a agrega.

Despues di e decision, Nandutu su abogado a conta AFP cu e ta "e castigo mas dificil cu el a yega di entrega un persona cu a mal influencia y a pidi despensa pa e eror cu el a comete."

El a agrega cu e ta considerando un apelacion.

Fiscalnan a bisa den un declaracion cu e sentencia ta "ambos husto y proporcional," reflehando e "Seriedad di e ofensa, e responsabilidad conecta na e ministerio cu e tabata dirigi y e necesidad di motiva contra conducta similar."

Pronostico di tempo

Tempo
Awe tardi y awe nochi: parcialmente nubia y seco.
Den marduga y mañan: parcialmente nubia sin awasero di importancia.

Temperatura maximo 32 grado Celsius.
Temperatura minimo 26 grado Celsius.
Indice di calor (heat index) den y rond di oranan di merdia: 33 pa 37 grado Celsius.
UV index: 12.

Bahada di solo: 6:52 pm.
Subida di solo: 6:30 am.

Biento
Modera te basta fuerte for di direccion oost te oost-zuidoost;
forsa 4 te 5 (20 te 39 km/ora, 11 te 21 nudo).
Durante di dia fuerte te posiblemente duro den rafaga;
forsa 6 te 7 (40 te 61 km/ora, 22 te 33 nudo).

Situacion general di tempo pa proximo 24 ora
E area di presion halto riba Atlantico ta e factor cu ta dominando weer den region. Esaki lo sostene un biento modera te basta fuerte cu lo yega fuerte te posiblemente duro den rafaga. E sistema aki lo debilita gradualmente durante proximo dianan haciendo cu biento tambe lo baha un poco. Di otro un banda por bisa cu atmosfera regional ta relativamente seco den e partinan mas abao, loke ta stroba desaroyo di nubianan significante. Pa e motibo aki no ta spera yobida di importancia.

Di otro un banda por bisa cu concentracion leve te modera di stof di Sahara lo limita visibilidad y trece aire di menos calidad den region. Personanan cu tin sensibilidad pa cambio di calidad di aire mester tene esaki na cuenta.

Condicion maritimo/ estado di lama
Na partinan proteje di costa: keto cu olanan rond di 1 pia.
Na partinan zuid proteje: trankil, 1 te 2 pia.

Na partinan zuid no proteje: trankil te modera cu olanan alrededor di 2 pa localmente 3 pia.
Na partinan oost te noordwest di costa: generalmente modera cu olanan alrededor di 4 pa 6, localmente 7 pia.

Aviso/ alerta
Ocupantenan di boto chikito mester bay cu cautela na partinan oost, noord te noordwest di costa. Usuarionan di lama y landadonan tambe mester bay cu cautela na e partinan no proteje na costa zuid.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Un cos so mi a roga Señor:
esey so mi ta t`anhelá
cu mi por biba den cas di Señor
tur dia di mi bida
pa contemplá splendor di Señor
y bishitá su tèmpel

Salmo 27:4

Cu dolor na nos curason,
nos ta participa fayecimento di nos ruman stima

Maria Coromoto Ruiz,
⋆07-07-1956 – †31-03-2026

Na nomber di
Su mayornan:
†Alfredo y †Regina Ruiz-Ridderstaat

Su rumannan y sobrino(a)nan
Filomena y Antonio Geerman-Ruiz y yuinan
Jose Emmanuel Ruiz y Anna Witsenburg y yuinan
Alfredo y Jaqueline Ruiz-Trinidad y yuinan

Su Omonan y tantanan:
†Reina Lambertus Ridderstaat
†Hermonica Ridderstaat
†Joaquin Ridderstaat
†Nemencio y Memita Ridderstaat-Diaz
†Juan y Gisela Ridderstaat-Maduro
†Andres y †Teresita Ridderstaat-Semeleer
†Paus y †Ramona Ruiz-Coronel
†Silvania y †Melvin Capello-Ruiz
Su primo-y primanan:
Editha y †Juan Lopez-Lambertus y nan yui
Gabriela Lopez y Ewald Winklaar y yiunan
†Alfred Lambertus y yiunan
Rosanna Ridderstaat y yiu
Chito Ridderstaat
Susan Ridderstaat y yiunan
†Maria Altagracia y †Ricardo van der Biezen-Ridderstaat y yiu
†Juan Carlos Ridderstaat
Annie y Sergio Barros- Ridderstaat
Alexander Ridderstaat
Mildred Ridderstaat y Javier Ras y yiunan
Andresito Ridderstaat
Jorge Ridderstaat y Mildred Dirksz y yiunan
Arminda (Vivi) y Facundo Franken-Ruiz
Alfred Ruiz y May Wong
Danilo Ruiz y Jesper de Jong
Mariela y Jasper Bruin-Ruiz
Melvany Capello y yiunan
Sidney y Gesmeline Capello-Leito

Demas famia y conocirnan
Maria Luisa Dirksz, Jenny, Marcia, Carmencita y Benny Cornelio, Sheila y Peter, Astrid y Kili Tromp-Hoek, Aileen Franken, Martha Maduro y Gerladine Angela-Croes, demas bisiñanan, ex coleganan di DIMP y tur demas amigo- y amiganan y conocirnan

Famia: Ruiz, Geerman, Trinidad, Witsenburg, Gordon,Lambertus, Lopez, Winklaar, Ras, Capello, Ridderstaat, Barros, Dirksz, Franken,Wong, de Jong, Bruin, Leito y Swaen.

Gradecimento:
Dr. Mikkeo Martis
Dr. Sil Kordes
Sra Lola Geerman di WKF
Personal di Oconlogie afdeling

Nos disculpa si den nos tristesa nos por a lubida un of otro famia y amistad

Nos ta invita pa acto di despedida cual lo tuma lugar ariba diahuebs 16 april 2026
for di 9or pa 11or di mainta na Pro-Cathedral San Francisco de Asis, Oranjestad y despues lo sali bay pa Santana Catolico na Playa.

Nos ta lamenta cu despues di entierro nos lo no por ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Joseph Francis Michael Tromp
⋆23-02-1956 - †09-04-2026

Acto di entiero lo wordo anuncia
despues.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

The Lord said, "My precious child, I never left you
during your times of trial and suffering,
when you saw only one set of footprints,
it was then that I carried you"

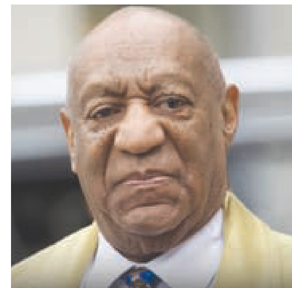
Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento
di nos ser stima:

Jean Isaac August Tromp
⋆21-08-1951 - †08-04-2026

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Bill Cosby ta pidi huicio nobo

(TMZ) – Bill Cosby ta bisa cu e merece otro chens pa defende su mes for di Donna Motsinger su acusacionnan di violacion, parcialmente pa motibo cu e ta bisa hurado a otorga demasiado placa na e victima.

E comediante su abogadonan a entrega e documentonan na corte diahuebs, pidiendo hues un huicio nobo despues cu hurado a ordena pa e paga Motsinger casi $60 miyon total den daño.

Cosby su ekipo a cita un variedad di motibo, incluyendo cu e hues anterior no a laga e abogadonan examina Motsinger pa declaracionnan anterior cu el a haci na Cheltenham Police Department, y a rechasa e chens di presenta evidencia di Motsinger su uso di droga den pasado.

Entre su lista di obhecionnan, Cosby tambe ta argumenta cu Motsinger su testimonio "no ta, di ningun manera, hustifica e 19.25 miyon dollar cu a otorga den compensacion pa daño."

Motsinger a acusa Cosby di dun'e un pildo cu e tabata kere ta aspirina. Sinembargo, el a acusa cu el a sinti malo inmediatamente despues di bebe esaki, prome cu el a lanta e siguiente dia den su cama cu solamente su paña intimo bisti.

Cosby a admiti cu el a ricibi receta recreacional pa Quaaludes for di un ginecologo y a bisa cu e tabatin plan di duna hende muhe e pildonan cu speransa di tin relacion sexual cu nan.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Dios ta amor... y amor ta Dios,
maske mi no ta na e mundo aki, tur dia lo mi ta banda
di boso Curazon, mi por stens di loke Señor ta hasi"
Salmo 33

Cu dolor na nos curason, nos ta participa
fayecimento di nos ser stima:

Sra. Aurora Margarita Rodulfo
⋆25-08-1950 - †03-04-2026

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Hefe di hunta di Myanmar ta huramenta como presidente

(AFP)—Hefe di hunta di Myanmar, Min Aung Hlaing, a huramenta como presidente diabierna, continuando su gobierno for di un puesto civil cinco aña despues cu el a asumi poder den un golpi di ehercito.

Como hefe di ehercito di e pais, Min Aung Hlaing a kita e gobierno eligi di Aung San Suu Kyi na 2021 — deteniendo e ganador di Premio Nobel di Paz y causando un guera civil.

Despues di cinco aña gobernando por medio di decreto, el a organisa un eleccion cu a termina na januari excluyendo su partido y sigurando un victoria facil pa aliadonan militar den politica civil cu a push'e na e puesto mas halto.

"Myanmar a bolbe riba caminda di democracia y ta dirigi pa un futuro mihor," e homber di 69 aña a bisa den un discurso, despues di lesa e huramento presidencial pa cuminsa su termino di cinco aña durante un ceremonia parlamentario triunfante den capital Naypyidaw.

Min Aung Hlaing a renuncia como general principal pa tuma e puesto como presidente di e gobierno nobo prome cu dia nacional di Thingyan di Myanmar cu ta cuminsa dialuna, cual ta celebra aña nobo cu ceremonianan di awa simbolisando renobacion.

Redireccion di gobierno militar

Organisacionnan cu ta monitorea democracia ta critica e transicion como un redireccion di gobierno militar bao un disfraz civil poco convincente.

Mas cu dos tercera parti di e 30 ministernan di Min Aung Hlaing, cu tambe a huramenta diabierna, ta miembronan activo of retira di ehercito.

Un proporcion similar a sirbi den liderato di hunta despues di e golpi, mientras mas cu dies di nan a ser someti na sancionnan internacional.

Reporteronan di AFP a mira escuadronnan di bomba patruyando hotelnan na Naypyidaw prome cu ceremonia, y parlamento tabata scondi pa varios checkpoint di seguridad.
E oeriodo prome cu huramento di Min Aung Hlaing a mira algun prisoneronan politico di administracion di Suu Kyi ser pordona y trahadornan di gobierno cu a keda riba lista preto pa retira di trabao como protesta contra e golpi ser invita pa bolbe na nan trabao.

Criticonan tambe a rechasa e pasonan ey como medidanan cosmetico, pero Min Aung Hlaing a bisa su gobierno lo "duna amnistia apropia pa apoya reconciliacion social, husticia y paz."

E no a menciona Suu Kyi — ken ta deteni sin comunicacion desde e golpi, sirbiendo un sentencia di 27 aña riba acusacionnan cu grupo di derecho humano ta bisa ta politicamente motiva.

Mas cu 22.000 otro persona tambe a ser encarcela na Myanmar desde e golpi, segun Assistance Association for Political Prisoners, mientras miles a perde nan bida den e guera civil.

'Reestablece relacionnan normal'

E hunta a presenta e eleccion como un retorno di poder na pueblo y un oportunidad pa reconciliacion den guera civil.

Lidernan di Myanmar despues di golpi a ser considera personanan non grata pa hopi pais den exterior.

Analistanan ta bisa cu otro un meta di e eleccion tabata pa normalisa nan imagen cu un apariencia di legitimidad, pa reactiva cooperacion stranhero — incluyendo proyectonan di inversion.

Min Aung Hlaing a bisa su gobierno lo "traha pa reestablece relacionnan normal" cu e bloc regional di Association of Southeast Asian Nations (ASEAN), cual a exclui lidernan di Myanmar desde e golpi.

E ceremonia di diabierna a ser atendi pa representantenan di paisnan bisiña manera China, India y Tailandia — y tambe 20 otro pais, segun oficialnan di parlamento.

Prome minister di Tailandia Anutin Charnvirakul a manda un mensahe di felicitacion e siman aki, segun media estatal di Myanmar, bisando cu bao "liderato capabel" di Min Aung Hlaing, relacionnan entre e paisnan lo "crece di fortaleza pa fortaleza".

Sinembargo, analistanan ta bisa cu China tabata e apoyo di e eleccion mas grandi, y discusionnan riba proyectonan di infrastructura cu a para cu apoyo di Beijing awor ta ser reanuda.

E ehercito di Myanmar a domina e pais pa gran parti di su historia despues di independencia.

Un periodo inusual di dies aña cuminsando na 2011 a mira lidernan militar relahando nan gobernacion di man duro y gobierno civil di Suu Kyi a tuma liderazgo den un momento di optimismo y reforma.

Analistanan ta bisa cu e ehercito a tuma poder back pa motibo di preocupacion riba nan influencia cu tabata cayendo despues di victoria grandi di Suu Kyi riba partidonan pro-militar den eleccion di 2020.

E reeleccion organisa pa e hunta a exclui partidonan cu a gana mas cu 90 porciento di voto den 2020, segun Asian Network for Free Elections, y a castiga protesta of critica riba e votacion cu sentencia di prison.

Votacion no a tuma lugar den gran parti di e pais cu a ser tuma pa rebeldenan cu ta lucha contra ehercito y ta rechasa e eleccion, debilitando mas e mandato di Min Aung Hlaing segun instancianan monitoreo di derecho humano.

Gangnan arma ta mata y secuestra den violencia reciente na Nigeria

(AFP)—Gangnan arma den norte di Nigeria a mata aproximadamente 12 hende y a secuestra hopi mas, fuentenan local a bisa diabierna, e ultimo den un aumento di violencia cu a mata decenas di hende caba e siman aki.

E atakenan di gangnan criminal conoci como "bandits" den estado di Sokoto diahuebs a sigui varios dia di atakenan den norte di e pais, cual ta mayormente Musulman.

Desde diadomingo, mas cu 100 hende caba a muri pa jihadistanan y gangnan criminal, cu a intensifica nan atakenan desde aña pasa contra basenan militar y pueblonan.

"Por lo menos 12 hende a muri, 43 otro a ser secuestra den diferente den e area di gobierno local Isa y Sabon Birni," Ahmad Yahaya, un lider comunitario local den pueblo Dan adua, a bisa AFP.

"E atake a ser haci pa hopi gang arma, diahuebs," el a bisa.

Un parlamentario cu ta representa area di Isa y Sabon Birni, Muhammad Saidu Bargaja, a confirma e incidente.

"E situacion di seguridad tabata hopi devastador" diaranson y diahuebs, el a bisa.

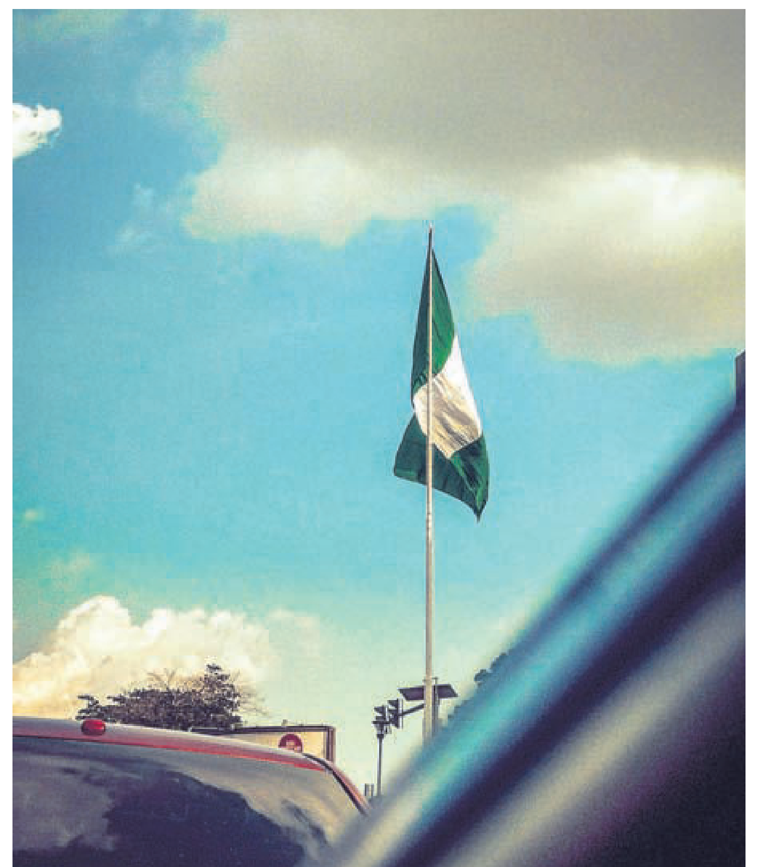
"Hombernan arma a mata 11 hende den diferente pueblo. Nan tambe a secuestra 41 hende," el a agrega.

E dos area ta bao control di un lider di gang notorio, Bello Turji, di ken su grupo ta impone impuesto riba comunidadnan local y ta haci atakenan riba esnan cu ta nenga pa paga.

Mas tempran e siman aki, un general di ehercito y varios soldad a muri den un atake nocturno di jihadistanan riba un base militar den noreste di Nigeria, fuentenan di gobierno local y inteligencia a bisa AFP diahuebs.

Brigadier General Oseni Omoh Braimah tabata e di dos oficial mas halto pa muri den cinco luna.

Por lo menos 90 otro hende a muri pa hombernan arma den pueblonan isola den estadonan di Kebbi y Niger desde diadomingo, segun un conteo di AFP basa riba cifra duna pa fuentenan local, humanitario y iglesia.

Inseguridad alimentario ta aumentando na Libanon, UN ta adverti

(AFP)—Nacionnan Uni a adverti diabierna cu inseguridad alimentario ta aumentando na Libanon, unda prijsnan ta subiendo y e cadena di suministro a keda interumpi mientras Israel ta sigui cu atakenan militar riba e pais.

Programa Mundial di Alimento (WFP) di UN a bisa cu henter e sistema alimentario na Libanon ta sintiendo e impacto di e conflicto, unda Israel a lansa su atakenan mas fuerte riba e pais e siman aki.

Libanon a ser evolucra den e guera den Medio Oriente dia 2 di maart ora grupo militante Hezbollah, cual ta ricibi apoyo di Teheran, a cuminsa tira racket riba Israel pa venga e morto di lider supremo di Iran Ayatollah Ali Khamenei den atakenan aereo di Merca y Israel.

Mas cu un miyon hende a ser desplasa na Libanon pa motibo di e conflicto, y Israel a lansa un invasion riba tera den sur di e pais.

"Loke nos ta mira no ta solamente un crisis di desplasamento: e ta birando rapidamente un crisis di seguridad alimentario," Allison Oman, director di WFP na Libanon, a bisa.

"Nos ta mira señalnan cla caba di prijs di cuminda aumentando den Libanon. Den apenas un luna, prijs di berdura a subi cu mas cu 20 porciento, prijs di pan a aumenta cu 17 porciento.

"Pa famianan cu ta luchando caba, esaki ta hopi preocupante."

Prome cu 2 di maart, rond di 900.000 hende na Libanon tabata enfrentando inseguridad alimentario y analisis mas reciente di WFP, anticipa pa sali otro siman, ta indica cu e cifra lo sigui subi, Oman a bisa.

Papiando for di Beirut, el a describi un situacion preocupante di prijsnan aumentando, demanda aumentando y ingreso interumpi.

"Tin interupcion den e cadena di suministro y henter e sistema alimentario a haya golpi," Oman a bisa durante un conferencia di prensa na Ginebra.

Agricultornan den sur di Libanon no a por traha riba nan tereno, mientras aumento di prijs global di combustible y dificultad pa haya fertilisante tambe a mira impacto.

Oman a bisa cu 10 convoy di WFP a sali pa yega na poblacionnan cu mester ayudo na Libanon desde 2 di maart, alcansando entre 40.000 y 60.000 hende, pero varios otro no a por sali pa motibo di preocupacion di seguridad.

Israel ta aproba 34 colonia nobo na West Bank

(AFP)—Israel a aproba establecimento di 34 colonianan nobo na West Bank ocupa, segun reportahenan di media Israeli y organisacion di monitoreo Peace Now, cual a bisa cu e decision a ser tuma "den secreto" na comienso di april.

"Gabinete di seguridad a dicidi den secreto pa establece 34 colonia nobo," Peace Now a bisa den un declaracion publica diahuebs.

E 34 colonia ta bin despues di 68 otro cu a ser aproba caba desde cu gobierno derechista di prome minister Benjamin Netanyahu a asumi poder na 2022.

E decision ainda no a ser publica oficialmente pa ningun instancia di gobierno, y ministerio di Defensa, encarga cu colonianan na West Bank ocupa, a nenga pa responde pregunta di AFP.

"Nos no ta trata e asunto aki," un vocero di ministerio a bisa AFP.

Segun canal di noticia i24News, 10 di e 34 colonia ta puestonan cu caba ta existi, cual ta ilegal segun ley Israeli, pero awor lo ser legalisa retroactivamente segun e decision.

E otro 24 ainda no a ser construi ainda.

Tur colonia ta ilegal segun ley internacional.

Website di noticia Ynet a reporta cu hefe di ehercito Eyal Zamir a adverti durante reunion di gabinete di seguridad cu a tuma lugar dia 1 di april cu e ehercito por "collapse" pa motibo di demanda creciente riba su personal.

Esaki a inclui legalisacion di decenas di puesto, dunando nan status oficial como colonia y asina proteccion di tropanan Israeli.

Israel a ocupa West Bank desde 1967.

Excluyendo Oost Jerusalem, mas cu 500.000 Israeli awor ta biba den e teritotio den colonianan, entre aproximadamente tres miyon Palestino.

Expansion di colonianan ta politica di gobierno Israeli consecutivo desde 1967, pero a acelera significativamente bao e coalicion actual lidera pa Netanyahu, ampliamente considera como un di e gobiernonan mas derechista den historia di Israel.

Gruponan di derecho humano ta bisa cu aprobacion di colonianan nobo, confiscacion di tereno y violencia di colononan a aumenta mas desde comienso di guera di Gaza na october 2023.

Starmer ta bisa cu NATO ta den interes di Merca

(AFP)—Prome minister Britanico Keir Starmer a insisti diabierna cu NATO ta "den interes di Merca" mientras el a finalisa un bishita di tres dia den region di Golfo pa discuti fortalecemento di e tregua "fragil" den Medio Oriente.

Comentarionan di Starmer a sigui atakenan renoba e siman aki di presidente di Merca Donald Trump riba alianza militar Occidental y su menasanan pa sali for di e bloc, despues cu aliadonan di NATO a nenga pa uni na e guera di Merca y Israel contra Iran.

"E ta den interes di Merca. E ta den interes di Europa," Starmer a bisa emisoranan Britanico.

"NATO ta un alianza defensivo, cual pa decadas a tene nos hopi mas seguro cu nos lo tabata sin dje," el a agrega, mientras el a ripiti cu miembronan Europeo "mester haci mas" den comparti e carga financiero.

Starmer a papia prome cu el a sali di Qatar, e ultimo parada di su gira den e region afecta pa guera cual tambe a inclui bishitanan na Saudi Arabia, Emiratonan Arabe Uni y Bahrain.

E lider Britanico a papia via telefon cu Trump diahuebs atardi, unda el a bisa cu el a presenta "e opinionnan di e region aki" na presidente di Merca, principalmente enfoca riba Estrecho di Hormuz.

E punto maritimo crucial a keda mayormente cera den e ultimo dianan.

Tabatin plan pa habrie back bao un tregua temporal entre Merca y Iran, anuncia e siman aki, pero esey a cay na riesgo pa atakenan Israeli riba Libanon y acusacionnan cu e tregua no ta ser implementa.

"Nos a pasa gran parti di e yamada papiando riba e plan practico cu lo ta necesario pa logra nabegacion door di e Estrecho y e rol cu Reino Uni ta hunga," Starmer a bisa.

El a bisa cu Reino Uni ta construyendo un coalicion di mas cu 30 pais pa traha riba un plan diplomatico y militar pa permiti barconan move door di e via acuatico.

Den un entrevista anterior, Starmer aparentemente tabata haci comparacion entre Trump y presidente di Rusia Vladimir Putin, expresando frustracion riba aumento di prijs di petroleo y otro costo relaciona na guera.

"Mi ta cansa di e hecho cu famianan den henter e pais ta mira nan factura subi y baha riba energia, y factura di negoshinan tambe ta subi y baha, pa motibo di accionnan di Putin of Trump," el a bisa.

BONDIA ARUBA

Trump a adverti Iran di kico lo pasa si negociacionnan fracasa

(Infobae) - E presidente di Merca a manda un mensahe cla algun ora prome cu e comienso di e negociacionnan cu e regimen di Iran na Islamabad. Vicepresidente JD Vance ta lidera e team negociador rumbo pa Pakistan.

Pa ataca Iran di nobo den caso cu e negociacionnan na Pakistan fracasa, presidente Donald Trump a adverti diabierna den un entrevista cu New York Post.

"Nos ta rearmando. Nos ta cargando e barconan cu e miho municion, e miho armamento produci; mas miho cu esnan cu nos a usa anteriormente, cu cual nos a destrui nan completamente", e presidente Republicano a agrega.

"Y si nos no yega na un acuerdo, nos lo usa nan; y nos lo usa nan cu hopi efectividad", el a expresa.

Despues el a bisa cu Iran "no tin carta mas pa hunga" cu control di e Estrecho di Hormuz. "Iraninan no ta realisa cu nan no tin otro opcion cu extorsiona mundo a corto plazo usando rutanan maritimo internacional. E unico motibo pa cual nan ainda ta bibo awe ta pa negocia!", Trump a bisa.

Den un mensahe cortico y misterioso publica algun ora prome riba su red social Truth Social, Trump a referi na "E REARMAMENTO MAS PODEROSO DEN MUNDO!!!".

Vicepresidente JD Vance a bay diabierna Islamabad pa lidera e delegacion Mericano den negociacionnan cu Iran cu lo tuma luga fin di siman, y a manda un advertencia na Teheran pa no "hunga" cu Washington.

"Nos lo trata di mantene un negociacion positivo", el a bisa periodistanan prome cu su salida for di Joint Base Andrews.

"Si e Iraninan ta dispuesto pa negocia den bon fe, nos tambe ta dispuesto pa duna un man. Si nan purba di engaña nos, e equipo negociador no lo ta hopi receptivo", el a adverti.

E propuesta di 15 punto di Washington ta enfoca riba e uranio enrikeci di Iran y reapertura di e Estrecho di Hormuz. Teheran a responde cu un plan di 10 punto cu ta pidi control di e estrecho, un ruta pa barconan cu pasa, paro den tur operacionnan militar regional y relahacion di tur sancionnan.

Libanon tambe ta un punto di friccion importante. Israel a continua su atakenan den e pais contra Hezbollah — despues di entrada di e acuerdo pa stop combate — y e prome minister Israeli Benjamin Netanyahu a rechasa e afirmacion di prome minister di Pakistan Shehbaz Sharif cu e tregua tabata inclui Libanon.

E vice-presidente Mericano a usa un tono mas conciliador, bisando cu lo por a tin un "malentendido legitimo" di parti di Iran tocante inclusion di Libanon den e tregua. Fuente Irani tambe a bisa medio local cu Teheran no lo atende e negociacionnan si no tin un acuerdo pa stop combate estableci na Libanon.

E presidente Irani, Masoud Pezeshkian, a adverti riba X cu e atakenan Israeli riba Libanon ta haci cu e negociacionnan no tin sentido.
Iran tambe a rechasa pa sede na exigencianan di Washington tocante su programa nuclear.

Presidente di Taiwan a adverti riba riesgo di entrega na China despues di bishita di lider di oposicion cerca Xi Jinping

(Infobae) - E declaracion di William Lai ta bini despues di reunion di Cheng Li-wun cu e lider di China, Xi Jinping, unda el a adverti cu cualkier concesion por pone na duda tanto e autonomia di e isla como su sistema democratico.

E decision di Cheng Li-wun, presidente di e Kuomintang (KMT), pa reuni na Beijing cu Xi Jinping a provoca un advertencia publico di e presidente Taiwanes William Lai riba e peliger di sede na regimennan autoritario. Lai a subraya cu cualkier acercamento di e tipo aki cu China ta pone na riesgo soberania y democracia di Taiwan, señalando cu no ta posible obtene paz ni libertad a cambio di concesionnan na e regimen, segun medio Taipei Times.

Den un mensahe publica riba Facebook, Lai a recorda cu China a pasa añas aumentando presion militar y accionnan di intimidacion den e region di Taiwan, algo cu a deteriora stabilidad y paz den Asia Oriental. E lider Taiwanes tambe a recorda cu awe ta cumpli 47 aña desde promulgacion di e Taiwan Relations Act na Merca, un texto legal considera fundamental den e relacion bilateral y e apoyo Mericano pa e isla.

Ademas, Lai a destaca cu e ley aki, hunto cu e Six Guarantees di Merca, ta simbolisa e durabilidad di e amistad entre ambos teritorio y representa un compromiso comun cu balornan democratico y derecho humano.

E presidente a mantene cu Taiwan ta reconoci como un referencia democratico regional, consistentemente entre e paisnan miho posiciona na Asia den termino di libertad, y ocupando un posicion strategico den e yamado First Chain of Islands.

E tambe a sigura cu e apoyo bipartidista di e Congreso di Merca pa seguridad di Taiwan ta un di e consenso politico mas grandi na Washington, enfatisando cu proteha e isla a bira un componente central den defensa di libertad y democracia den e region, segun Taipei Times.

Pa responde na un contexto di presion militar constante, Taiwan a aumenta su presupuesto di defensa nacional na 2024 pa mas cu 3% di su Producto Interno Bruto (GDP), y tin plan pa subi esaki te 5% na 2030.

Lai a splica cu su gobierno tin un presupuesto special di defensa pa ocho aña den proceso, cu ta alcansa USD 40.000 miyon, destina pa construi un sistema di defensa aereo multinivel conoci como "T-Dome". E sistema aki tin como meta mehora capacidadnan di guera asimetrico y ta proyecta den cooperacion cu industria di defensa di paisnan avansa manera Merca.
Sinembargo, el a lamenta cu e partida presupuestario aki ta blokia den e Legislative Yuan pa parti di oposicion, lo cual ta retrasando un plan cu, segun e presidente, tin respaldo di "cerca di 70% di poblacion" y di aliadonan internacional di Taiwan.

Lai a adverti cu e retrasonan den aprobacion di e presupuesto ta afecta e capacidad defensivo di e pais negativamente y ta pone den duda confiansa internacional den compromiso di Taiwan pa su mesun seguridad. E tambe a haci yamado tanto na gobierno como oposicion pa laga diferencianan partidista na banda den cara di menasanan externo y evita tacticanan di "frente unico", recordando cu seguridad nacional no mester bira tema di conflicto politico.

Den su palabranan: "Laga nos keda uni, sostene e presupuesto di defensa, y mustra mundo boluntad, determinacion y capacidad di Taiwan pa proteha su democracia y libertad gana cu tanto sacrificio".

ARUBA VANDAAG®

ZATERDAG 11 APRIL 2026 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

Groeiende onvrede over wegenonderhoud: burgers stellen vragen bij prioriteiten

Pagina 3

A. Faña, verdachte in moordzaak Luz Divina Faña, aangekomen op Aruba

Pagina 5

Aruba heeft de volledige impact van de oorlog in Iran nog niet gevoeld

Pagina 2

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redactie
noticia@bondia.com
Pilar Flores (Hoofdredacteur)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Sales
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Advertenties/ Kunstontwerp
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Digitaal
Juan Luis Pinto

Administratie
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distributie
Jenny Kelly

incasso
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hoofd)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hoofd)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Samenwerking
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Aansluiting
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

Directie
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

ARUBA VANDAAG is een krant geschreven en gedrukt op Aruba en is verkrijgbaar op zaterdag. Geen enkele inhoud mag worden gereproduceerd zonder toestemming van de uitgever.

Aruba heeft de volledige impact van de oorlog in Iran nog niet gevoeld

Voor nu voelt het leven op Aruba nog relatief normaal aan. Supermarktschappen blijven gevuld. Toeristen blijven aankomen. Bedrijven zijn open en hoewel prijzen zijn gestegen – vooral bij de pomp – heeft het eiland nog niet het soort economische schok ervaren waarvoor mondiale krantenkoppen dagelijks lijken te waarschuwen.

Maar dit gevoel van stabiliteit is in veel opzichten een illusie.

Wereldwijd slaan economen en beleidsmakers alarm over de bredere gevolgen van de oorlog in Iran. De olieprijzen zijn gestegen tot boven de 100 dollar, toeleveringsketens staan onder druk en de vrees voor stijgende inflatie en tragere economische groei neemt toe. Toch heeft Aruba de volledige impact van deze ontwikkelingen nog niet ervaren.

De reden daarvoor is geen immuniteit, maar timing.

De wereldeconomie reageert niet onmiddellijk op geopolitieke schokken. Ze beweegt met vertraging – scheepsladingen, contracten en toeleveringsketens waren al lang in beweging voordat de huidige escalatie plaatsvond. Veel van de olie en goederen die nu worden geconsumeerd, ook op Aruba, zijn maanden geleden ingekocht en verscheept, nog vóór de spanningen hun huidige niveau bereikten.

Olietankers die uit het Midden-Oosten vertrekken, arriveren niet binnen een dag. Het duurt weken, soms maanden, voordat zij hun bestemming bereiken. In die zin draait de wereld vandaag nog op de voorraden van gisteren. Aruba profiteert, net als veel andere landen, van deze tijdelijke buffer.

Maar buffers zijn niet blijvend.

Terwijl voorraden die vóór de crisis zijn verzonden geleidelijk worden verbruikt, begint zich een nieuwe realiteit af te tekenen – een realiteit van krapper aanbod, hogere kosten, concurrentie om grondstoffen en onzekerheid. De Straat van Hormuz, een van de meest kritieke doorvoerroutes voor de mondiale energiehandel, wordt steeds instabieler. Aangezien een aanzienlijk deel van de wereldwijde olie via deze route passeert, heeft elke langdurige verstoring gevolgen die veel verder reiken dan de regio zelf.

Voor Aruba zullen deze gevolgen zich waarschijnlijk het eerst en het duidelijkst manifesteren in de energiesector.

Het eiland is volledig afhankelijk van geïmporteerde brandstoffen, waardoor het bijzonder gevoelig is voor wereldwijde olieprijzen. Wanneer deze stijgen, verspreiden de effecten zich snel door de hele economie. Elektriciteit wordt duurder. De kosten van waterproductie nemen toe. Transportkosten stijgen eveneens, wat invloed heeft op alles – van voedsel tot bouwmaterialen.

Energie is niet zomaar een kostenpost, maar een fundamenteel onderdeel van vrijwel elk aspect van het dagelijks leven. En naarmate deze duurder wordt, stijgen ook de kosten van levensonderhoud.

Tegelijkertijd reikt de impact van het conflict verder dan alleen olie. De oorlog verstoort ook mondiale toeleveringsketens op minder zichtbare, maar even ingrijpende manieren. Transportroutes worden aangepast, verzekeringskosten voor scheepvaart nemen toe en levertijden worden minder voorspelbaar.

Voor kleine eilandstaten zoals Aruba, die sterk afhankelijk zijn van import van voedsel, medicijnen en consumptiegoederen, zijn deze verstoringen van groot belang.

In de komende maanden kunnen consumenten geleidelijke veranderingen beginnen te merken. Prijzen in de supermarkt kunnen verder stijgen. Bepaalde producten kunnen moeilijker verkrijgbaar worden, niet omdat ze volledig verdwijnen, maar omdat ze later aankomen of in kleinere hoeveelheden beschikbaar zijn. Variatie zal waarschijnlijk afnemen voordat de beschikbaarheid zelf onder druk komt te staan.

Dit soort veranderingen voltrekt zich zelden in één dag. Ze ontstaan geleidelijk, bijna onopgemerkt, totdat ze niet langer te negeren zijn.

Nauwe relatie met de Verenigde Staten

Een extra laag van kwetsbaarheid ligt in de nauwe economische relatie van Aruba met de Verenigde Staten. De VS is niet alleen een belangrijke handelspartner, maar ook de belangrijkste bron van bezoekers voor het eiland. Wanneer de Amerikaanse economie onder druk komt te staan, voelt Aruba dat onvermijdelijk.

In de Verenigde Staten leiden stijgende olieprijzen al tot bredere zorgen over inflatie. Hogere brandstofkosten drijven de prijzen van goederen en diensten op, terwijl onzekerheid over de economische vooruitzichten het consumentenvertrouwen kan aantasten. Als dit resulteert in tragere groei of zelfs recessie, zullen de gevolgen zich niet beperken tot de Amerikaanse grenzen.

Voor Aruba verloopt deze overdracht zowel via handel als toerisme. Geïmporteerde goederen worden duurder naarmate prijzen in de VS stijgen. Tegelijkertijd kunnen Amerikaanse consumenten – geconfronteerd met hogere kosten van levensonderhoud – hun reisplannen heroverwegen.

Toerisme reageert echter niet onmiddellijk op mondiale schokken. Vakanties worden vaak ruim van tevoren gepland en veel reizigers houden zich aan reserveringen die maanden eerder zijn gemaakt. Dit creëert een tweede laag van vertraging, die onderliggende veranderingen in de vraag tijdelijk kan maskeren.

Maar na verloop van tijd neemt de druk toe.

Vliegtickets worden duurder naarmate luchtvaartmaatschappijen hogere brandstofkosten doorberekenen. Huishoudbudgetten komen onder druk te staan. Vakanties worden minder frequent, korter of voorzichtiger gepland. Voor bestemmingen zoals Aruba, die sterk afhankelijk zijn van internationale bezoekers, kan zelfs een bescheiden daling in het aantal toeristen of hun bestedingen aanzienlijke economische gevolgen hebben.

Daarom zal de werkelijke impact van de oorlog in Iran waarschijnlijk niet in één klap voelbaar zijn, maar zich in fases ontwikkelen.

Op korte termijn blijft het eiland functioneren met een zekere mate van normaliteit, ondersteund door bestaande voorraden en lopende goederenstromen. In de komende maanden zullen prijsstijgingen waarschijnlijk duidelijker worden en beperkingen in het aanbod zichtbaarder. Op langere termijn kunnen bredere economische effecten – met name gerelateerd aan toerisme en mondiale vraag – zich verder manifesteren.

Economen beschrijven dit type scenario vaak als een vertraagde schok – een ontwikkeling die zich stil aandient, maar langdurige gevolgen heeft. In tegenstelling tot plotselinge crises, die onmiddellijk zichtbaar zijn, zijn vertraagde schokken moeilijker te voorspellen en te beheersen. Tegen de tijd dat de volledige impact zichtbaar wordt, zijn veel onderliggende drukfactoren al stevig verankerd.

Voor Aruba vormt dit een vertrouwde uitdaging in een nieuwe vorm. Het eiland heeft in het verleden externe schokken doorstaan, van de wereldwijde financiële crisis tot de plotselinge stilstand van het toerisme tijdens de COVID-19-pandemie. Telkens bleek de open en importafhankelijke economie kwetsbaar, maar ook veerkrachtig.

De huidige situatie verschilt echter in één belangrijk opzicht. Ze is niet beperkt tot één sector of regio. Het gaat om een systemische verstoring die tegelijkertijd de energiemarkten, de wereldhandel en het economisch vertrouwen beïnvloedt. Dat maakt het moeilijker om te voorspellen – en moeilijker om te vermijden.

De afwezigheid van onmiddellijke verstoringen moet niet worden verward met de afwezigheid van risico's. De economische gevolgen van de oorlog in Iran zijn al onderweg en bewegen zich geleidelijk maar gestaag door mondiale systemen die functioneren met vertraging en lange toeleveringsketens. Aruba staat niet buiten dat systeem, maar maakt er deel van uit.

Naarmate deze vertragingen afnemen, zal het eiland waarschijnlijk duidelijker beginnen te voelen wat zich nu nog onder de oppervlakte afspeelt.

De vraag is niet of de volledige impact zal arriveren, maar hoe snel – en hoe goed Aruba daarop is voorbereid.

Groeiende onvrede over wegenonderhoud: burgers stellen vragen bij prioriteiten

Verschillende burgers hebben recentelijk hun onvrede geuit over de manier waarop wegen op Aruba worden onderhouden. Zij stellen de vraag waarom sommige wegen meerdere keren onderhoud krijgen, terwijl andere wegen, die volgens hen al lange tijd in slechte staat verkeren, geen aandacht krijgen.

Volgens deze burgers zijn er situaties waarin bepaalde wegen meer dan één keer worden hersteld, terwijl andere wegen in verschillende wijken niet tijdig worden gerepareerd. Dit heeft binnen de gemeenschap de perceptie doen ontstaan dat het selectieproces niet duidelijk of niet eerlijk is.

Daarnaast hebben sommige burgers hun ongenoegen geuit over het feit dat tijdens het bezoek van Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander zichtbaar was dat de infrastructuur langs de routes die de koning aflegde snel werd onderhouden. Volgens hen staat dit in contrast met wegen in verschillende wijken die al lange tijd wachten op herstel.

Bon Dia Aruba heeft contact opgenomen met het Departamento di Obra Publico (DOW) om meer duidelijkheid te krijgen over het proces dat bepaalt welke wegen als eerste worden hersteld of geasfalteerd, of er sprake is van prioriteiten en hoe wordt besloten tussen het vullen van gaten of een volledige herstelling van een weg.

In een reactie bevestigde een vertegenwoordiger van DOW dat hoofdwegen prioriteit krijgen in het onderhoudsproces. Daarbij werden onder meer belangrijke routes zoals de weg naar de luchthaven, L.G. Smith Boulevard en het hotelgebied genoemd als voorbeelden van wegen die als eerste aandacht krijgen.

Wat betreft het repareren van gaten gaf DOW aan dat dit op elk moment kan plaatsvinden, afhankelijk van de beschikbaarheid van materialen zoals asfalt. Volgens hen is er geen vast moment hiervoor, maar wordt de beslissing genomen op basis van praktische omstandigheden en beschikbaarheid.

Voor de volledige asfaltering van een weg gaf DOW aan dat verschillende factoren worden meegenomen. Hierbij gaat het onder andere om het type weg, de huidige staat van het wegdek, de frequentie van eerdere reparaties, de leeftijd van het asfalt en de geografische spreiding.

Hoewel DOW stelt dat er duidelijke criteria bestaan om prioriteiten te bepalen, blijven veel burgers erop aandringen dat er wegen in kritieke staat zijn die dringend aandacht vereisen. Zij benadrukken dat, naast planning en technische criteria, er een directe noodzaak bestaat om situaties aan te pakken die een risico kunnen vormen voor bestuurders en voetgangers. Voor hen ligt de kernvraag niet alleen in hoe wordt bepaald welke wegen worden hersteld, maar ook in het tempo van de werkzaamheden, dat volgens hen moet worden verhoogd om verdere schade, ongevallen en frustratie binnen de gemeenschap te voorkomen.

MEP-fractie blijft vragen stellen over dienstreis minister Croes naar Nederland en eist meer transparantie

Een reeks schriftelijke uitwisselingen tussen minister van Koninkrijksrelaties, Onderwijs, Jeugd, Innovatie en Sport, Gerlien Croes (Futuro), en MEP-fractieleider Evelyn Wever-Croes heeft een nieuwe wending genomen. De discussie draait om de officiële reis van de minister naar Nederland eind 2025, waarover nog steeds vragen bestaan.

Nadat minister Croes aanvankelijk slechts beperkt antwoord gaf op parlementaire vragen, heeft zij recent een nieuwe set schriftelijke antwoorden ingediend met als doel meer duidelijkheid te verschaffen over het doel van de reis en het besluitvormingsproces daarachter. Deze antwoorden werden formeel overgebracht aan de voorzitter van het parlement.

Volgens de meest recente toelichting van de minister was het officiële doel van de reis het bijwonen van de Rijksministerraad, die op 31 oktober 2025 in Nederland plaatsvond. De reis vond plaats van 29 oktober tot en met 1 november 2025 en werd uitgevoerd op basis van een besluit van de Arubaanse ministerraad.

Tijdens haar verblijf nam Croes deel aan de vergadering van de Rijksministerraad en voerde zij informele gesprekken met ministers en staatssecretarissen. Volgens haar waren deze gesprekken gericht op het uitwisselen van informatie, het bespreken van lopende dossiers en het versterken van de samenwerking binnen het Koninkrijk.

De minister gaf echter aan dat er tijdens de reis geen formele afspraken, memoranda van overeenstemming of nieuwe samenwerkingsverbanden tot stand zijn gekomen. Het primaire doel van de reis was volgens haar het vertegenwoordigen van de belangen van Aruba binnen de Rijksministerraad.

Wat betreft haar deelname verklaarde Croes dat, op basis van interne afspraken binnen de regering, Aruba in de Rijksministerraad wordt vertegenwoordigd door Arubaanse ministers totdat een nieuwe gevolmachtigde minister is benoemd.

Op financieel vlak verwees de minister naar de bestaande richtlijnen voor dienstreizen, waarbij kosten zoals vliegtickets, accommodatie en dagvergoedingen worden afgehandeld volgens de geldende regels. Een gedetailleerd overzicht van de kosten werd niet verstrekt.

Ondanks deze aanvullende informatie stelt parlementariër Wever-Croes dat nog steeds niet alle vragen zijn beantwoord. Zij heeft daarom een nieuwe reeks van acht vervolgvragen ingediend, waarbij zij wijst op wat zij beschouwt als onvoldoende duidelijkheid, met name over de financiële aspecten en de rechtvaardiging van de reis.

In haar vervolgbrief benadrukt Wever-Croes dat, op basis van de antwoorden van de minister zelf, er tijdens de vergadering van de Rijksministerraad geen agendapunten waren die specifiek betrekking hadden op Aruba. Ook wijst zij op het ontbreken van concrete resultaten van de reis, wat volgens haar vragen oproept over de noodzaak en proportionaliteit ervan.

Onder de nieuwe vragen bevinden zich verzoeken om een volledige specificatie van de totale kosten van de reis, inclusief vliegtickets, accommodatie en vergoedingen. Daarnaast vraagt zij om een nadere toelichting op hoe deze kosten te rechtvaardigen zijn voor een relatief korte reis die voornamelijk gericht was op het bijwonen van één vergadering. Ook wordt gevraagd waarom alternatieve, mogelijk kostenefficiëntere vormen van deelname niet zijn overwogen.

Verder heeft Wever-Croes verzocht om meer gedetailleerde informatie over de informele gesprekken waarnaar de minister verwijst, waaronder de identiteit van de betrokken functionarissen, de besproken onderwerpen en eventuele concrete resultaten. Ook vraagt zij om documentatie met betrekking tot het besluit van de ministerraad dat de reis heeft goedgekeurd, inclusief onderliggende adviezen en stukken.

Deze ontwikkelingen bouwen voort op eerdere uitwisselingen tussen beide politici. In maart 2026 uitte Wever-Croes al kritiek op wat zij omschreef als onvolledige antwoorden op haar oorspronkelijke reeks van dertien vragen, ingediend in november 2025. Volgens haar had de minister in feite slechts één vraag beantwoord en voor meerdere andere vragen verwezen naar datzelfde antwoord.

Wever-Croes benadrukte dat het recht van parlementariërs om volledige en inhoudelijke antwoorden te ontvangen een fundamenteel onderdeel is van de parlementaire democratie. Onvoldoende antwoorden, zo stelde zij, belemmeren het parlement in zijn controlerende taak.

De kern van de discussie draait om transparantie, verantwoordelijkheid en de mate van detail die van ministers wordt verwacht in hun rapportage aan het parlement. Hoewel minister Croes heeft aangegeven bereid te zijn verdere toelichting te geven indien nodig, blijft zij van mening dat haar antwoorden en het bijgevoegde reisverslag voldoende inzicht bieden in het doel en verloop van de reis.

Met een deadline vastgesteld voor 29 april 2026 voor de laatste ronde vragen, wordt verwacht dat de uitwisseling in de komende weken wordt voortgezet, terwijl de MEP-fractie aandringt op meer duidelijkheid over de reis en de wijze waarop de regering hierover rapporteert.

Het minimumjeugdloon verdient meer... *Dan een geïsoleerd debat...*

Er is opnieuw aandacht voor het minimumloon, ook voor jeugdigen en de relatie met het bestaansminimum. Dat is op zich positief als we maar bereid zijn hierbij alle aspecten te betrekken en niet uitsluitend die in het politieke debat van het moment goed doen. We kunnen zien dat er enige ontevredenheid bestaat over het optreden van de huidige minister belast met arbeidszaken, doordat de indruk was gewekt, volgens de critici, dat spoedig, dit jaar nog, een minimumloonregeling voor jeugdigen zou worden ingevoerd. Dat is nog niet gebeurd en zal hoogstwaarschijnlijk ook niet meer in de loop van dit jaar plaatsvinden. Dit om een duidelijke reden, namelijk de zeer zinvolle gewoonte om niet tussentijds nieuwe (wettelijke) regelingen in te voeren, maar bij voorkeur aan het begin van het jaar. Bedrijven plegen daarop te plannen en wel voor het gehele nieuwe jaar. Plotselinge wijzigingen in hun financiën is niet wenselijk en de overheid houdt daar meestal rekening mee.

Maar er is meer. De parlementaire kritiek duidt, terecht, op de situatie waarin jeugdige werknemers worden blootgesteld aan mogelijke uitbuiting in hun werkkring omdat er geen minimumloonregeling bestaat voor de groep tussen de 15 en 17 jaar. Het algemene minimumloon geldt voor alle werknemers vanaf 18 jaar en het invoeren van een regeling voor degenen onder die leeftijd is al jarenlang de wens die maar niet in vervulling gaat. In dit opzicht is de kritiek begrijpelijk, zeker ook omdat dit geen wetswijziging vereist, maar uitsluitend een 'Landsbesluit houdende algemene maatregelen' (LbHAM).

Maar het is ook noodzakelijk naar de andere aspecten te kijken die hierbij van belang zijn. Het model voor het minimumloon komt niet uit de lucht vallen maar is geënt op de Nederlandse wet. Dit model behelst twee zaken: het minimumloon dat is aangepast aan de behoeften van de jeugdige werknemer, die in het algemeen niet de opleiding en ervaring heeft die de basis vormen voor het minimumloon voor volwassenen. Daarnaast, en dit is belangrijk, is het lagere minimumloon bedoeld als een stimulans om een opleiding af te ronden, om daarmee het probleem van jongeren te ondervangen, die voortijdig hun opleiding beëindigen en in een latere levensfase tot de ontdekking komen dat, wil men verder komen, een verdere opleiding noodzakelijk is. Maar dit dan in veel moeilijker persoonlijke omstandigheden, vanwege gezins- en andere verplichtingen. Het is dus van belang het probleem van de jeugdige werknemer met het nodige realisme te blijven beschouwen. Van de ene kant is de groep jongere werknemers tussen de 15 en 17 jaar een klein deel van het arbeidende deel van de bevolking, maar hierbij moet wel aangetekend worden dat zij vrijwel allemaal tot de categorie 'niet-afgeronde opleiding' behoren. Wat is daarop het antwoord van de overheid? Gegevens gepresenteerd door het departement belast met arbeidszaken laten zien dat het gemiddelde loon, dat in de praktijk wordt uitbetaald aan jeugdige werknemers, ongeveer 73% van het minimumloon voor volwassenen bedraagt. Geheel in de richting van eventueel beleid, maar dit kan geen argument zijn om dan maar geen minimumjeugdloon in te voeren, juist omdat het een maatregel betreft om misbruik formeel uit te sluiten. Dit lijkt ons aan te sluiten bij een algemene vuistregel bij het invoeren van maatregelen tegen misbruik: het gaat er niet om hoeveel natuurlijke- of rechtspersonen al voldoen aan een te stellen norm; het belangrijkste is het voorkomen van het misbruik. In deze zin moet het mogelijk zijn geweest de invoering van een jeugdminimumloon zo vroeg mogelijk te laten plaatsvinden, terwijl de andere zaken, zoals het regelen van onderwijsvormen voor jeugdigen die nog leerplichtig zijn, later aan de orde hadden kunnen komen. Dit ook vanwege een bijzondere omstandigheid; op dit moment geldt de leerplichtwet tot aan de leeftijd van 16 jaar. Enige uitleg is hier geboden. Wat gebeurt eigenlijk met de jeugdige die nog onder de leerplicht valt? En welke instrumenten zijn beschikbaar om jeugdigen op die leeftijd nog aan het onderwijs te laten deelnemen? Voor zo ver ons bekend is er geen duidelijk antwoord op deze vraag. Dat dwingt ons tot de volgende vraag: hoe kunnen we het over strategische zaken in het onderwijs hebben, als we niets zien om deze kwestie aan te pakken? Wellicht is de gedachte dat dit een relatief kleine groep betreft, waardoor men geneigd is om het domweg te negeren en dit door het leven zelf te laten 'oplossen'? Als dit het geval is en men dus geen aanleiding ziet om hierin verandering te brengen, dan blijven we zitten met een situatie waarin de leerplichtwet wordt overtreden zonder dat hiertegen wordt opgetreden. Maar daarnaast blijft nog de situatie bestaan van mogelijk misbruik van de jeugdige werknemer met betrekking tot het loon; iets wat opgelost kan worden zonder – vooralsnog - de kwestie van de voortzetting van onderwijs aan leerplichtigen aan te pakken.

Maar, als dit de -niet uitgesproken - gedachte is bij de overheid, dan blijven we nog zitten met de vraag waarom zowat alle kabinetten in de laatste decennia een lans hebben gebroken voor 'lifelong learning', als men daarnaast bereid is de ogen te sluiten voor het vroege gat dat valt in de opleiding van jeugdigen. Moet dit dan achteraf bijgespijkerd worden via die 'lifelong learning'? Zou het dan niet beter zijn de leerplichtgrens op te trekken tot 18 jaar? Goed beschouwd hebben we al jarenlang geen greep op de scholingsgraad van de geïmporteerde werknemers. Het enige waar we wel greep op hebben zijn de eigen jongeren; die kunnen we een betere toekomst bieden door zoveel mogelijk een afgeronde opleiding te garanderen.

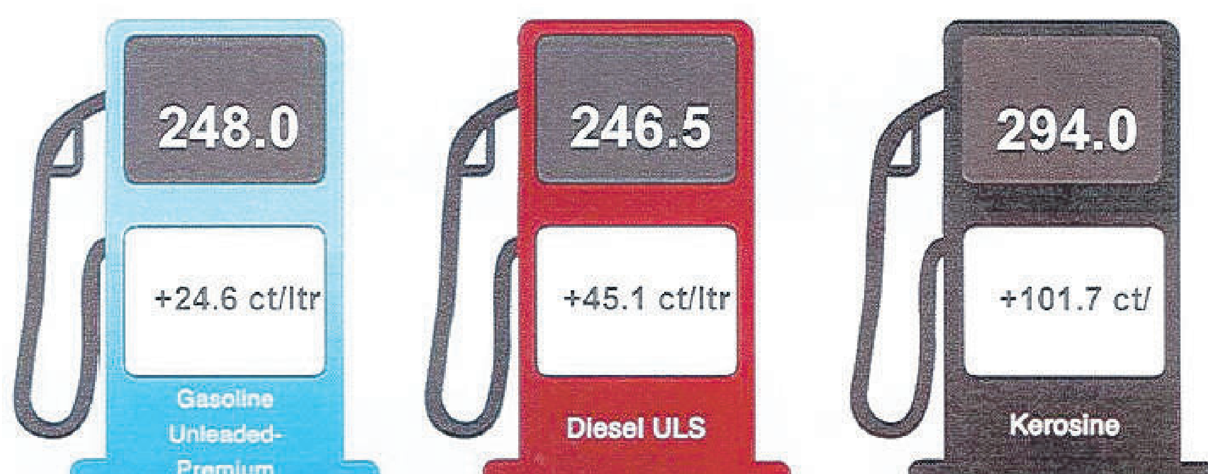
Deze discussie over het minimumjeugdloon moet ook gezien worden in verband met de het debat over de kloof tussen het minimumloon en het bestaansminimum. Het overheidsbeleid lijkt te neigen in de richting van het (zoveel mogelijk) dichten van die kloof, maar dat vereist een nog verdergaand debat. Een thema voor een volgend redactioneel commentaar.

Overheid absorbeert helft van brandstofprijsstijging om koopkracht te beschermen

De minister van Financiën, Economische Zaken en de Primaire Sector, mr. Geoffrey Wever (Futuro), heeft na goedkeuring van de ministerraad het ministerieel besluit ondertekend. Het besluit is gebaseerd op de recente ontwikkelingen in de internationale brandstofprijzen en bevat concrete maatregelen om de impact van de prijsstijging op de samenleving en het bedrijfsleven te beperken.

Volgens het prijssysteem zal benzine deze maand met ongeveer 49,3 cent stijgen, terwijl diesel met 83,5 cent toeneemt. De overheid erkent dat deze stijging aanzienlijk is en een directe impact heeft op de koopkracht van burgers, de financiële stabiliteit van huishoudens en de bedrijfsvoering van ondernemingen, met name die afhankelijk zijn van diesel voor transport en logistiek.

Door deze overheidsinterventie wordt de daadwerkelijke prijsstijging voor de consument aanzienlijk beperkt. Zonder maatregel zou benzine met ongeveer 49,1 cent stijgen, terwijl de toename met interventie wordt beperkt tot circa 24,57 cent.

Voor diesel wordt de stijging teruggebracht van 83,5 cent naar ongeveer 45,20 cent.

Volgens minister Wever worden de kosten van deze maatregel voor de overheid geraamd op ongeveer 2,5 miljoen florin per maand, waarvan 1,5 miljoen is bestemd voor benzine en 1 miljoen voor diesel. In dit kader is tevens besloten om overheidsuitgaven te herprioriteren en een buffer te creëren om de internationale crisis het hoofd te bieden. Terwijl bepaalde projecten worden voortgezet, zullen andere projecten worden uitgesteld tot 2027 om de nodige financiële ruimte te creëren voor het ondersteunen van de huidige maatregelen.

De overheid benadrukt dat de stijging van brandstofprijzen niet het gevolg is van lokale factoren, maar van internationale ontwikkelingen buiten de directe controle van de economie. Juist daarom acht de overheid haar tussenkomst essentieel om burgers en de economie te beschermen.

Nieuwe verkoopprijzen brandstof per 8 april 2026
Benzine unleaded premium: 248,0 cent per liter (+24,6 cent);
Diesel ULS: 246,5 cent per liter (+45,1 cent);
Kerosine: 294,0 cent per liter (+101,7 cent);
De prijzen zijn inclusief BBO/BAZV/BAVP.

A. Faña, verdachte in moordzaak Luz Divina Faña, aangekomen op Aruba

De hoofdverdachte in de brute moord op Luz Divina Faña Paulino, A. Faña, is deze week op Aruba aangekomen, wat een belangrijke stap markeert in het onderzoek naar de moord die de gemeenschap heeft geschokt.

Twee rechercheurs uit Aruba zijn naar de Dominicaanse Republiek gereisd om de verdachte op te halen. Bij zijn aankomst op de luchthaven was het CEA aanwezig samen met de rechercheurs en de verdachte, die vervolgens werd overgebracht naar de rechercheafdeling in Wayaca.

De verdachte, een neef van het slachtoffer, was na het misdrijf uit Aruba gevlucht en in de Dominicaanse Republiek terechtgekomen. Op verzoek van Interpol Aruba werd een opsporingsactie gestart, wat ertoe leidde dat de verdachte zich bij de Dominicaanse autoriteiten heeft gemeld.

Het Openbaar Ministerie (OM) had eerder bevestigd dat, ondanks het ontbreken van een formeel uitleveringsverdrag tussen Aruba en de Dominicaanse Republiek, beide landen hebben samengewerkt om zijn terugkeer mogelijk te maken. De succesvolle uitlevering onderstreept de sterke samenwerking tussen de twee landen.

De zaak trok veel aandacht vanwege haar schokkende karakter. Luz Divina Faña Paulino werd dood aangetroffen in haar woning nadat collega's contact hadden opgenomen met de autoriteiten, omdat zij bijna een maand niet op het werk was verschenen. Uit het onderzoek bleek dat zij meerdere malen was gestoken en dat haar lichaam was verstopt in een vriezer.

Het slachtoffer woonde al vele jaren op Aruba. Zij kwam op 17-jarige leeftijd naar het eiland en vestigde zich daar in 1991. Zij was eigenaar van haar eigen woning, met twee huurappartementen.

Nu de verdachte terug is op het eiland, wordt verwacht dat de autoriteiten het juridische proces zullen voortzetten. Hoewel er nog geen aanvullende details over de zaak zijn vrijgegeven, wordt de aankomst van de verdachte gezien als een cruciale stap in deze tragische zaak.

Justitie komt verplichtingen pas na… *Als er aan preventie wordt gewerkt…*

De strafzaak tegen twee politieagenten die verantwoordelijk waren voor het doodschieten van een jonge man, nu meer dan een jaar geleden, is in eerste aanleg geresulteerd in een vonnis van drie jaar gevangenisstraf, waarvan een voorwaardelijk. Daarmee kan in zekere zin worden gezegd dat justitie aan de verplichtingen heeft voldaan; een rechter heeft de zaak van alle kanten bekeken en is tot dezelfde conclusie waartoe het overgrote deel van het publiek van meet af aan was gekomen. Maar daarmee is de kwestie nog niet afgelopen. Er volgt, heel waarschijnlijk nog een behandeling in hoger beroep en wellicht zelfs een beroep bij de Hoge Raad. Dit is allemaal strikt normaal in onze rechtsgang maar is natuurlijk ook een moeilijke periode voor de betrokkenen en hun familie. Daarna volgt de tenuitvoerlegging van de straf, als die in beroep wordt bevestigd. Dan kunnen de verdachten hun straf gaan uitzitten en nadenken over wat de volgende fase in hun leven zal zijn. Herintegratie in de gemeenschap is daar ook onderdeel van.

Maar dit is nog niet alles. Justitie moet ook andere aspecten in het oog houden die vaak worden vergeten; dat betreft met name de vraag wat er moet veranderen zodat we niet zulke betreurenswaardige incidenten blijven meemaken. Tot op dit moment hebben we, als we ons niet vergissen, nog niets gezien van bijvoorbeeld een herziening van het politiebeleid inzake het gebruik van vuurwapens. En dat lijkt ons bij uitstek iets dat niet als optie moet worden beschouwd, als en wanneer de betrokken autoriteiten daar zin in hebben. Het is maar al te duidelijk dat er iets binnen het politiekorps niet in orde is. In de laatste jaren zijn er verscheidene gevallen geweest van het gebruik van het dienstwapen waarin niet alleen sprake leek te zijn van het nemen van de verkeerde beslissing op het verkeerde moment, maar ook van andere bijkomende aspecten die wijzen op een gebrekkige voorbereiding en begeleiding van de politieagent.

Laten we beginnen met het correcte gebruik van het dienstwapen. We doen dat met een anekdote, aan ons verteld door een persoon die de zoon is van een politieman uit een ver verleden. In de jaren 50 van de vorige eeuw kwam de vader op een namiddag thuis met een snijwond van zeker tien centimeter aan zijn onderarm. Hij trof bij het verlaten van het politiebureau in San Nicolas een dronken man aan die bezig was met een mes de politieauto's te beschadigen. Hij ging op de persoon af en kon maar net wegkomen met de genoemde snijwond. Zin collega's kwamen op het tumult af en zorgden ervoor dat de dronken man aangehouden werd. Daarna werd in de familiekring de vraag gesteld waarom hij niet zijn dienstwapen had gebruikt. Zijn antwoord was: "Ik heb het niet gedaan omdat er geen situatie was waarin dat noodzakelijk was. En als er een situatie was geweest waarin ik wel mijn vuurwapen had moeten gebruiken, dan had ik altijd op zijn onderlichaam gericht. Er was geen enkele reden waarom hier doden bij moesten vallen."

Dit incident vond bijna 70 jaar geleden plaats en geeft aan dat men toen al wist hoe correct en gematigd op te treden. In de daaropvolgende decennia hebben we meerdere incidenten meegemaakt waar gebruik werd gemaakt van het dienstwapen, soms terecht en in andere gevallen volkomen onterecht. En wat altijd een grote vraag is gebleven hoe de dienstinstructies luidden voor het wapengebruik. Nu kan het zijn dat de betrokken autoriteiten vinden dat dit geen zaak is om aan het publiek mee te delen, maar dan nog hebben ze in ieder geval de verplichting om uit te leggen wat er verkeerd is gegaan in het onderhavige geval van vorig jaar. We hoeven niet alle details te weten maar we mogen op z'n minst wel weten of we al of niet in de wereld van Amerikaanse politieseries leven, maar nog belangrijker of de politieagent niet in die waanwereld leeft...

En dit is ook belangrijk omdat we in een kleine gemeenschap leven, op een eiland. Je kunt wel moeite doen om de autoriteit te ontlopen, maar daar kom je niet ver mee. Als ze jouw kentekennummer hebben dan kunnen ze rustig de volgende dag bij jou langskomen. Er is geen reden om op een weglopende persoon te schieten, zonder dat hij een wapen heeft en dus geen gevaar voor de betrokken agent(en) is; daarom loopt hij juist weg. We hebben echter in de loop van de jaren ettelijke gevallen kunnen meemaken waarbij werd geschoten op een ongewapend persoon.

Maar er zijn nog meer kwesties te berspreken dan het gebruik van vuurwapens. We hebben de afgelopen jaren enkele gevallen met fatale afloop gezien waar de politie geacht werd assistentie te verlenen in een situatie waar een psychiatrisch patiënt bij betrokken was. Het meest recente geval dateert van afgelopen januari. We geven geen opinie over dit geval aangezien dit nog in onderzoek is, maar we hebben wel meer algemene vragen.

Bijvoorbeeld: kunnen w concluderen dat tot op heden toe dergelijke situaties worden onderschat, met een minimale inzet van personeel, waardoor wellicht het gebruik van het vuurwapen eerder de enig overblijvende optie wordt of in ieder geval noodzakelijk wordt gevonden? In deze gevallen betreft het niet zozeer de individuele verantwoordelijkheid van de betrokken politieagent, die soms in een tiende van een seconde moet beslissen wat de correcte handeling zou moeten zijn. Het gaat hier om de verantwoordelijkheid van het korps zelf om politiepersoneel niet onnodig aan gevaar bloot te stellen, onder andere door jonge en onervaren personeel niet op taken te zetten die de aanwezigheid vereisen van meer ervaren politiemensen. Het kan zijn dat men ook hierbij zegt dat dit niet iets is wat met het publiek gedeeld kan worden, maar dan moet men wel de kritiek verdragen bij het volgende incident waar duidelijk weer iets fout is gegaan.

ARUBAVANDAAG

Hoe gaan we dan de 'vluchtelingen' aanpakken...? *Wanneer de grenzen weer opengaan...?*

De grens met Venezuela blijft voorlopig dicht, in ieder geval voor het luchtverkeer. Daarmee wordt ook de beslissing uitgesteld over wat te doen met de 'vluchteling/toerist' die blijft komen, want zoveel is er niet veranderd in onze regio. Na de gevangenneming van Nicolas Maduro is zijn eigen ploeg aan de macht gebleven en handhaaft dezelfde repressie als voorheen. Wat wel is verdwenen zijn de overvallen van de Amerikaanse marine op boten die vermoedelijk drugs transporteren. Dat ze er niet meer zijn komt waarschijnlijk niet door de beschuldigingen van het schenden van het internationaal recht, maar de aandacht van de Amerikaanse autoriteiten is compleet verlegd naar het Midden-Oosten. De vraag is dan of de drugstransporten nu wel ongestoord door kunnen gaan. Dit vooral omdat in het buurland elementen van het Chavista-regime zelf bij het transport betrokken waren; de beschuldigingen tegen Nicolas Maduro getuigen hiervan. Het is redelijk te vermoeden dat hij niet de enige was die betrokken was bij deze handel. Reden in ieder geval om van onze kant de waakzaamheid te behouden binnen ons territorium.

Interessant lijkt ons dat het 'model Venezuela' grote aandacht heeft gekregen in de internationale pers, vanwege de kennelijke herhaling van het model in het conflict met Iran, dat tot een daverende mislukking heeft geleid. Enkele maanden na het voorval in Caracas is het duidelijk geworden dat er een geheime afspraak moet zijn geweest, met in ieder geval een deel van het regime, om de aanhouding van Maduro te faciliteren, onder de voorwaarde dat voor het overige niet getornd zou worden aan de lokale machtsstructuur. Het doel van de hele operatie was het gezamenlijk belang van zowel de regering in Caracas als die in Washington: de verhoging van de Venezolaanse olieproductie. Het geval van de Venezolaanse aardolie is een bijzondere omdat de winning van de zeer zware olie in het Orinoco-gebied uitsluitend mogelijk is door de import van lichte olieproducten zoals nafta, om de olie zodanig te kunnen verdunnen dat het door de pijpleidingen kan worden gepompt. De laatste jaren hebben internationale sancties, ook van de VS, ervoor gezorgd dat men in beperkte mate aan die lichtere olieproducten kon komen, maar met het elimineren van de Amerikaanse sancties is deze schaarste zo goed als verdwenen waardoor de productie van ruwe aardolie voor de export kan worden uitgebreid. Dit betekent niet automatisch dat de productie zou kunnen toenemen tot een aanzienlijk niveau. Momenteel is de export gestegen tot ca. 800.000 vaten per dag, het hoogste niveau van de afgelopen 6 jaar. Dan blijft er toch nog een aanzienlijk probleem over van het herstel van de raffinagecapaciteit en de reparaties aan de 'upgraders' voor de zware aardolie, die deze moeten opkrikken tot een niveau dat op de markt kan worden verkocht. Beide onderdelen van de industrie hebben behoorlijk wat teruggang gezien in de afgelopen jaren door het gebrek aan kapitaal en specialistische kennis die nu vooral kan worden geboden door Amerikaanse ondernemingen die de expertise bezitten. Met zoveel gezamenlijk belang zal men voorlopig een toename zien van de olieproductie die ook veel geld in het laatje brengt voor de Venezolaanse overheid. De altijd terugkerende vraag is of dit wordt omgezet in betere levensomstandigheden voor de gewone burger. Hier is enige voorzichtigheid geboden. Onderdeel van dit Venezolaanse model lijkt ons de optie, van VS-zijde, om bij voorkeur zaken te doen met andere autoritaire regimes door de oplegging van hun wensen via militaire macht. Hierdoor worden bepaalde gunstige voorwaarden verkregen, maar waarbij men niet verder tornt aan de interne machtsverhoudingen, zodat de Amerikaanse regering niet het hoofd hoeft te breken over hoe het land te besturen. Het lijkt erop dat dit tot op zekere hoogte in Venezuela werkt, uiteraard wel tot grote teleurstelling voor degenen in het land zelf of daarbuiten, die de hoop hadden gekoesterd dat de regering-Trump zou meewerken aan het herstel van de parlementaire democratie. De herhaling van dit model in Iran is natuurlijk duidelijk mislukt, onder andere omdat het regime in Iran, met een stevige extreem-religieuze basis, niet is gevallen en het volk ook niet in opstand gekomen is tegen het regime, zeker niet na het afslachten van enkele tienduizenden demonstranten aan het begin van dit jaar, die tevergeefs hoopten op de hulp van de VS.

Het aan de macht blijven, en mogelijk zelfs de versterking, van het regime dat Chavez en Maduro achter hebben gelaten betekent dat voorlopig geen einde komt aan de onderdrukking van het volk en ook geen algemene verbetering van de levenssituatie te zien zal zijn, die uitsluitend te realiseren is met een echte economische opleving, die nog niet zichtbaar is. Daarmee wordt de interne druk om een toevlucht in het buitenland te zoeken niet minder en dit zal ongetwijfeld gevolgen hebben voor de buurlanden.

Voor de Nederlandse eilanden betekent dit dat de grens met Venezuela dus voorlopig dicht blijft voor het luchtverkeer. Dat is de beslissing die in Den Haag is genomen, gezien de situatie in het land en meer in het algemeen die in de regio. Er zal lokaal wat commentaar loskomen waarom de beslissing in Den Haag wordt genomen en het goede antwoord zou zijn dat dit altijd in Den Haag gebeurt, omdat het Koninkrijk grenzen met Venezuela deelt en niet de eilanden zelf. Ondanks de voortzetting van de sluiting van het luchtruim voor vluchten uit Venezuela blijven we nog zitten met enkele vragen, zoals het beleid met betrekking tot de toelating, nu voor het personenverkeer via de zee en straks ook voor de luchtroute na heropening. Dat betreft de wijze waarop onze autoriteiten, na de recente invoering van een 'de facto' amnestie voor de duizenden illegaal aanwezige migranten die al jarenlang hier verblijven, voor de toekomst gaan voorkomen dat we binnen een aantal jaren met hetzelfde probleem komen te zitten, zonder dat er een mechanisme bekend is waarmee wordt gezorgd voor tijdig vertrek van de 'toerist' als diens toeristenverblijf afloopt. We horen absoluut niets over maatregelen voor het inrichten van een speciale groep ambtenaren die zorg gaat dragen voor dat verplichte vertrek van die 'toeristen'. Of de overheid heeft hier geen antwoord op, of men wil hier niets over kwijt. In beide gevallen is dat verkeerd.

OM Aruba draagt dossier verdwijning Natalee Holloway over aan OM Amsterdam

Het Openbaar Ministerie van Aruba (OM Aruba) heeft het Openbaar Ministerie in Amsterdam (OM Amsterdam) aangeboden om het volledige Arubaanse dossier inzake de verdwijning van Natalee Holloway ter beschikking te stellen. Het OM in Amsterdam heeft dit nodig om de aangifte van moord en/of doodslag die de moeder van Natalee Holloway recentelijk heeft gedaan bij het OM Amsterdam te kunnen beoordelen.

Het OM Aruba heeft op 18 oktober 2023 via Amerikaanse media kennisgenomen van het feit dat Joran van der Sloot in de staat Alabama in de Verenigde Staten zou hebben bekend dat hij Natalee Holloway in 2005 op Aruba heeft gedood.

In verband hiermee heeft het OM Aruba op 19 oktober 2023 een rechtshulpverzoek ingediend bij het Amerikaanse ministerie van Justitie. In dit verzoek is om bijstand gevraagd om alle documenten te verkrijgen die als bewijs kunnen dienen in de zaak rond de verdwijning van Natalee Holloway, waaronder de verklaringen van Joran van der Sloot.

Het Amerikaanse ministerie van Justitie heeft volledige medewerking verleend en heeft in januari 2026 een grote hoeveelheid van de gevraagde documenten aan het OM Aruba overgedragen.

Nader onderzoek van de aangeleverde documenten heeft tot op dit moment niet geleid tot bewijs voor moord noch voor doodslag. Aangezien het misdrijf doodslag op Aruba inmiddels is verjaard, is het niet langer mogelijk om Joran van der Sloot hiervoor strafrechtelijk te vervolgen op Aruba.

De moeder van Natalee Holloway heeft recentelijk aangifte gedaan bij het OM Amsterdam wegens moord/doodslag tegen Joran van der Sloot.

Gezien het feit dat de verjaringstermijn voor doodslag op Aruba is verstreken en in het licht van de aangifte die recentelijk in Nederland is gedaan, zal het OM Aruba het dossier ter beschikking stellen aan het OM Amsterdam. De verjaringstermijn is in Nederland nog niet verstreken. Bovendien gaat het om een Nederlandse verdachte, waardoor strafrechtelijke vervolging in Nederland in beginsel mogelijk is.

Het OM Aruba zal geen verdere verklaringen afleggen over juridische vragen, aangezien het nu aan het OM Amsterdam is om over de aangifte te beslissen.

Recente evaluatie van onderlinge regeling toont vooruitgang en uitdagingen voor Aruba en de regio

Samenwerking tussen Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland heeft de afgelopen jaren een belangrijke rol gespeeld bij het versterken van de economie en het bestuur binnen het Caribische deel van het Koninkrijk. Dit blijkt uit een recente evaluatie van de zogeheten Onderlinge Regeling voor Samenwerking bij Hervormingen, die werd ingevoerd na de COVID-19-crisis.

De regeling, die sinds april 2023 van kracht is, vormt het kader voor samenwerking op het gebied van hervormingen die noodzakelijk werden geacht na de zware economische klappen van de pandemie. Economieën die afhankelijk zijn van toerisme, met name die van Aruba en de andere Caribische eilanden, werden hard getroffen en moesten snel maatregelen nemen om financiële stabiliteit te waarborgen en sociaal-economische schade te beperken.

In april 2020 deden Aruba, Curaçao en Sint Maarten een beroep op Nederland voor financiële steun, gebaseerd op afspraken binnen het Statuut van het Koninkrijk. Deze steun kwam aanvankelijk in de vorm van renteloze leningen, waardoor de landen tijdelijk aan hun verplichtingen konden voldoen.

Al snel werd duidelijk dat er meer ondersteuning nodig was. Vanaf mei 2020 werd de hulp gekoppeld aan voorwaarden, waarbij structurele hervormingen centraal kwamen te staan. Het doel was niet alleen herstel op korte termijn, maar ook het versterken van de economische veerkracht op lange termijn.

In totaal ontvingen de drie Caribische landen gezamenlijk meer dan één miljard euro aan liquiditeitssteun, waarvan Aruba ongeveer 441,7 miljoen euro ontving.

De hervormingen werden uitgewerkt in de zogeheten Landspakketten, waarin afspraken zijn vastgelegd over verbeteringen op gebieden zoals financieel beheer, belastingen, economie, gezondheidszorg en de publieke sector. Nederland leverde niet alleen financiële steun, maar ook expertise en uitvoeringscapaciteit via de Tijdelijke Werkorganisatie (TWO).

Deze organisatie ondersteunt de Caribische landen bij de uitvoering van hervormingen, onder meer door specialisten in te zetten en projecten te coördineren. De samenwerking is daarmee zowel financieel als inhoudelijk van aard.

Volgens de evaluatie heeft deze aanpak geholpen om hervormingsprocessen op gang te brengen. Tegelijkertijd blijkt dat veel projecten nog lopen en dat het tijd kost voordat de resultaten volledig zichtbaar worden.

Voor Aruba schetst de evaluatie een gemengd beeld. Enerzijds beschikt het land over een relatief stabiele bestuurlijke structuur en ervaring met zelfstandig beleid binnen het Koninkrijk. Dit heeft bijgedragen aan een solide basis voor hervormingen.

Anderzijds kampt Aruba met structurele uitdagingen, zoals beperkte wetgevingscapaciteit en kwetsbaarheden in het financieel beheer. Er is ook sprake van een achterstand in modernisering, wat betekent dat hervormingen al langer noodzakelijk waren.

De evaluatie benadrukt dat veel van de huidige hervormingen aansluiten bij bestaande beleidsambities van Aruba. Hierdoor worden ze minder als externe verplichting ervaren en meer als een versnelling van reeds lopende processen.

Aruba heeft inmiddels concrete stappen gezet op verschillende terreinen. Zo zijn er verbeteringen doorgevoerd in het financieel beheer, waaronder aanpassingen in begrotingsprocessen en de inrichting van financiële werkstromen.

Ook op economisch vlak zijn ontwikkelingen zichtbaar, zoals de oprichting van de Aruba Fair Trade Authority (AFTA) en initiatieven op het gebied van consumentenbescherming. Daarnaast zijn stappen gezet op het gebied van belastinginning en gegevensuitwisseling tussen belastinginstanties en banken.

In de zorgsector zijn onder meer een zorgakkoord gesloten en een financieel prognosemodel ontwikkeld om de uitgaven beter te beheersen. Tegelijkertijd ondervinden sommige hervormingen vertraging, bijvoorbeeld door afhankelijkheid van politieke besluitvorming of beperkte uitvoeringscapaciteit.

Hoewel Aruba vooruitgang boekt, verlopen niet alle hervormingen in hetzelfde tempo. Sommige bevinden zich nog in de plannings- of voorbereidingsfase. Factoren zoals politieke veranderingen en beperkte capaciteit binnen de overheid spelen hierin een rol.

De evaluatie laat zien dat het succes van hervormingen sterk afhankelijk is van prioritering en bestuurlijke continuïteit. Zonder voldoende focus bestaat het risico dat belangrijke processen vertraging oplopen of niet volledig worden afgerond.

De samenwerking met Nederland wordt overwegend positief beoordeeld. Voor Aruba fungeert de regeling vaak als katalysator, doordat extra capaciteit en expertise beschikbaar worden gesteld.

Tegelijkertijd wordt gewezen op de administratieve lasten die met de samenwerking gepaard gaan. Het blijft belangrijk dat Aruba de regie behoudt en hervormingen integreert in het eigen beleid, om afhankelijkheid te voorkomen.

De evaluatie benadrukt dat eigenaarschap een cruciale succesfactor is. In Aruba worden hervormingen vaak ingebed in bestaande structuren, wat bijdraagt aan samenhang en effectiviteit.

Toekomst van de samenwerking

De huidige regeling loopt tot april 2027. Volgens de evaluatie is het wenselijk om de samenwerking daarna voort te zetten, al dan niet in aangepaste vorm. Hervormingen vergen immers een lange adem en voortdurende aandacht.

Voor Aruba wordt aanbevolen om de samenwerking met Nederland met ten minste twee jaar te verlengen, gericht op de uitvoering en duurzame verankering van de hervormingen.

Daarnaast wordt geadviseerd om de agenda te beperken tot prioritaire thema's en de rol van de uitvoeringsorganisatie binnen Aruba verder te versterken. Ook wordt het belang benadrukt van transparantie en rapportage aan het parlement van Aruba.

De evaluatie onderstreept dat de situatie per land verschilt. Terwijl Aruba relatief stabiel is, worden Curaçao en Sint Maarten geconfronteerd met andere uitdagingen en uitgangsposities. Desondanks delen de landen een gemeenschappelijke noodzaak om hun economie en bestuur te versterken.

Volgens de evaluatie kan samenwerking binnen het Koninkrijk bijdragen aan kennisdeling, capaciteitsopbouw en institutionele ontwikkeling. Tegelijkertijd blijft de verantwoordelijkheid voor hervormingen in de eerste plaats bij de landen zelf liggen.

Een belangrijk thema in de evaluatie is de balans tussen autonomie en samenwerking. De landen binnen het Koninkrijk dragen hun eigen verantwoordelijkheid voor het bestuur, maar kunnen profiteren van gezamenlijke inspanningen.

Volgens de evaluatie moet autonomie niet worden gezien als een reden om samenwerking te vermijden. Integendeel, samenwerking kan juist bijdragen aan duurzame onafhankelijkheid en een sterkere positie op de lange termijn.

Voor Aruba ligt de grootste uitdaging in de komende jaren in het consolideren van de ingezette hervormingen. Dit betekent dat de focus verschuift van het maken van plannen naar de uitvoering en verankering ervan.

In dit verband is het belangrijk om prioriteiten te stellen en te zorgen voor voldoende capaciteit binnen de overheid. Politieke stabiliteit en consistent beleid spelen daarbij een cruciale rol.

De evaluatie laat zien dat Aruba op de goede weg is, maar dat het werk nog niet is voltooid. De komende jaren zullen bepalend zijn voor het succes van de hervormingen en de mate waarin het land erin slaagt zijn economische en bestuurlijke veerkracht te versterken.

Voor het Caribische deel van het Koninkrijk als geheel blijft samenwerking een belangrijk instrument om gezamenlijke uitdagingen aan te pakken. De ervaringen van de afgelopen jaren bieden in dat opzicht waardevolle lessen voor de toekomst.

Olietanker onder Curaçaose vlag met Iraanse ruwe olie bereikt India

(CuraçaoChronicle) – Een olietanker onder Curaçaose vlag met Iraanse ruwe olie heeft India bereikt, wat een belangrijke ontwikkeling markeert in de mondiale energiemarkt en de indirecte rol van Curaçao in internationale olienetwerken onderstreept.

Het schip, geïdentificeerd als de very large crude carrier "Jaya", vervoert Iraanse olie naar de oostkust van India en zal naar verwachting zijn lading afleveren bij de staatsraffinaderij Indian Oil Corporation. De levering is opmerkelijk, aangezien India voor het eerst in bijna zeven jaar opnieuw Iraanse ruwe olie ontvangt.

De aankomst van de tanker vindt plaats tegen de achtergrond van aanhoudende geopolitieke spanningen en verstoringen in de wereldwijde olievoorziening, met name als gevolg van instabiliteit in het Midden-Oosten. Als reactie hierop hebben de Verenigde Staten tijdelijk sancties op de export van Iraanse olie versoepeld, waardoor ladingen die al onderweg waren alsnog konden worden geleverd om de mondiale energiemarkten te stabiliseren.

India, een van de grootste olie-importeurs ter wereld, stopte in 2019 met de aankoop van Iraanse olie vanwege Amerikaanse sancties. Tekorten in de aanvoer en een stijgende energievraag hebben echter geleid tot een beleidswijziging, waarbij raffinaderijen opnieuw op zoek gaan naar alternatieve bronnen, waaronder Iran.

De tanker onder Curaçaose vlag leek aanvankelijk op weg naar Azië met een geplande lossing in China, maar wijzigde later koers richting India. Dit weerspiegelt het dynamische en strategische karakter van mondiale olieroutes.
Voor Curaçao benadrukt deze ontwikkeling de blijvende aanwezigheid van het eiland in internationale maritieme en energienetwerken, met name via scheepsregistratie. Hoewel de tanker niet noodzakelijk eigendom is van of wordt geëxploiteerd vanuit Curaçao, plaatst het voeren van de Curaçaose vlag het schip binnen een breder systeem van mondiale scheepvaartstructuren, die vaak raken aan gevoelige geopolitieke en economische kwesties.

De levering onderstreept ook het toenemende gebruik van complexe logistieke constructies en zogenoemde "schaduwvloot"-operaties voor het transport van gesanctioneerde olie. Deze praktijk is de afgelopen jaren steeds gebruikelijker geworden, naarmate landen manieren zoeken om beperkingen te omzeilen en hun toeleveringsketens in stand te houden.

Terwijl de wereldwijde energievraag hoog blijft en geopolitieke spanningen de aanvoer blijven beïnvloeden, zullen vergelijkbare bewegingen van olietankers – waaronder die gelinkt aan Curaçao – naar verwachting onder intensief internationaal toezicht blijven staan.

Onzekerheid blijft bestaan over financieel beheer Curaçaohuis, zegt Pisas in parlement

(CuraçaoChronicle) – Er blijft onzekerheid bestaan over het financieel beheer van het Curaçaohuis in Den Haag, zo heeft premier Gilmar Pisas verklaard tijdens een parlementaire vergadering deze week.

In antwoord op vragen van leden van het parlement van Curaçao gaf Pisas aan dat duidelijke signalen van mogelijke problemen binnen het Curaçaohuis pas in 2025 naar voren kwamen. Onder de zorgen die werden geuit, bevonden zich betalingen voor diensten die naar verluidt nooit zijn geleverd.

De premier bevestigde tevens dat belangrijke financiële documenten over een langere periode ontbraken op het moment dat de problemen aan het licht kwamen. Deze documenten werden pas in een later stadium aan het parlement verstrekt, wat de onzekerheid rond het beheer van het kantoor verder heeft vergroot.
Naast financiële kwesties brachten parlementariërs ook beschuldigingen naar voren tegen voormalig gevolmachtigd minister Carlson Manuel, waaronder claims van ongepast gedrag en schending van de privacy. Pisas verklaarde dat deze beschuldigingen eerder als ongegrond zijn beoordeeld, al erkende hij dat er spanningen bestaan binnen de organisatie.

Als reactie op de situatie heeft de regering aanvullende controlemaatregelen ingevoerd en personeel vanuit Curaçao naar Den Haag gestuurd om het toezicht te versterken en de operaties nauwlettender te volgen.
Pisas benadrukte dat de onderzoeken nog gaande zijn en dat er tot nu toe geen formele aangiften van strafbare feiten zijn ingediend bij het Openbaar Ministerie.
Het Curaçaohuis, dat de belangen van Curaçao in Nederland vertegenwoordigt, staat de afgelopen maanden onder toenemende druk, terwijl vragen over bestuur, verantwoordelijkheid en intern beheer blijven opkomen.

Toeristische groei leidt niet automatisch tot beter welzijn, waarschuwt expert in Curaçao

(CuraçaoChronicle) – Economische groei gedreven door toerisme vertaalt zich niet automatisch in een betere levenskwaliteit voor inwoners, zo stelt toerisme-expert Robertico Croes, die dit onderwerp besprak tijdens een lezing in Curaçao.

Croes, professor aan het Rosen College of Hospitality Management van de University of Central Florida en adviseur van het Curaçaose Toeristenbureau (CTB), presenteerde zijn keynote getiteld A Journey to Happiness: Discovering Well-Being Through Tourism aan de University of Curaçao. Daarbij introduceerde hij ook zijn boek over hetzelfde onderwerp.
De presentatie, die woensdagavond plaatsvond, draaide om een centrale vraag: waarom sterke groei in toerisme niet altijd leidt tot een groter gevoel van welzijn onder de lokale bevolking.

Volgens Croes draagt toerisme duidelijk bij aan economische ontwikkeling, werkgelegenheid en inkomensgroei. Hij betoogde echter dat de traditionele aanname – dat economische groei rechtstreeks leidt tot verbeterd welzijn – onvolledig is. Hoewel economische indicatoren vooruitgang laten zien, geven zij geen volledig beeld van hoe mensen hun leven daadwerkelijk ervaren.
Aan de hand van voorbeelden uit landen zoals Ecuador en Aruba legde Croes uit dat er vaak een kloof ontstaat tussen economische groei en ervaren welzijn. Toerisme kan kansen vergroten, maar verhoogt tegelijkertijd de verwachtingen en ambities van de bevolking.
Hij omschreef dit als de "aspiratie-verwachtingskloof", een fenomeen dat optreedt wanneer wat mensen hopen te bereiken sneller groeit dan wat zij realistisch denken te kunnen behalen. Deze disbalans kan sociale spanningen veroorzaken en beïnvloedt hoe mensen hun levenskwaliteit ervaren, zelfs in periodes van economische groei.
Croes benadrukte dat toerisme niet uitsluitend moet worden gezien als een economische sector, maar als een breder systeem dat kansen vormgeeft, sociale dynamiek beïnvloedt en verwachtingen over de toekomst verandert.

Onderzoek uit verschillende landen, zo stelde hij, toont aan dat economische groei ook ongelijkheid kan vergroten en dat de impact ervan op welzijn in de loop der tijd afneemt. Uiteindelijk is niet alleen inkomen bepalend, maar ook of mensen de mogelijkheden – aangeduid als "capaciteiten" – hebben om kansen te benutten en hun leven te verbeteren.
De discussie is bijzonder relevant nu Curaçao werkt aan het Tourism Master Plan 2027–2032, waarbij Croes een adviserende rol vervult in de ontwikkeling van de langetermijnstrategie voor toerisme.
Zijn boodschap onderstreept een groeiend debat: naarmate toerisme blijft groeien, ligt de uitdaging niet langer alleen in het uitbreiden van de sector, maar in het waarborgen dat de voordelen ervan op een betekenisvolle manier door de samenleving worden ervaren.